
Standaardbestek Administratieve Bepalingen versie 5.0

---

van toepassing voor
het Standaardbestek 250 (wegenbouw)
het Standaardbestek 260 (kunstwerken en waterbouw)
het Standaardbestek 270 (elektromechanische uitrustingen)

(01/04/2022)

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	II
A. Algemeen	1
<i>Afwijkingen van de algemene uitvoeringsregels (AUR) conform art. 9, §4 AUR .....</i>	<i>1</i>
B. ADMINISTRatieve VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN DE WET VAN 17/06/2016 INZAKE OVERHEIDSOPDRACHTEN (WET 2016)	2
<i>Titel 1. - Inleidende bepaling, definities en algemene beginselen .....</i>	<i>2</i>
Hoofdstuk 2. - Algemene beginselen	2
Art. 12 Betaling voor verstrekte en aanvaarde prestaties	2
Art. 13 Vertrouwelijkheid	2
Art. 14 Regels betreffende de communicatiemiddelen	2
<i>Titel 2. - Overheidsopdrachten in de klassieke sectoren .....</i>	<i>2</i>
Hoofdstuk 4. - Verloop van de procedure	2
Afdeling 1. - Voorbereiding	2
Art. 53 Technische specificaties	2
Art. 56 Varianten en opties	3
Afdeling 3. - Selectie van deelnemers en gunning van opdrachten	3
Art. 67-69 Uitsluitingsgronden	3
Art. 73 Uniform Europees aanbestedingsdocument	4
Art. 73, §4 Administratieve vereenvoudiging	4
Art. 78 Beroep op de draagkracht van andere entiteiten	5
C. ADMINISTRatieve VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN HET KB VAN 18/04/2017 INZAKE PLAATSING OVERHEIDSOPDRACHTEN IN DE KLASSIEKE SECTOREN (K.B. PLAATSING)	6
<i>Titel 1. Algemene bepalingen .....</i>	<i>6</i>
Hoofdstuk 4. - Prijsvaststelling en -prijsbestanddelen	6
Art. 25 Prijsweergave	6
Art. 29 Allerlei heffingen	6
Art. 31 Keurings- en opleveringskosten	6
Art. 32, §1 Elementen die in de prijzen begrepen zijn	7
Hoofdstuk 9. Percelen	8
Art. 50 Percelen	8
Hoofdstuk 11 Indiening van de aanvragen tot deelneming en offertes	8
Afdeling 2 Indieningsmodaliteiten voor de aanvragen tot deelneming en offertes	8
Art. 53, §1 Taalgebruik	8
Afdeling 4 Verbintenistermijn	8
Art. 58 Verbintenistermijn voor de inschrijvers	8
<i>Titel 2 Gunning bij openbare of niet-openbare procedures .....</i>	<i>8</i>
Hoofdstuk 1 Vorm en inhoud van de offerte	8
Art. 77 Vorm van de offerte	8
Art. 78 Inhoud van de offerte	8
Hoofdstuk 2 Samenvattende opmeting en inventaris	10
Art. 79 Samenvattende opmeting	10
Hoofdstuk 3 Interpretatie, fouten en leemten	10
Art. 80 Voorrangsorte opdrachtdocumenten	10
Hoofdstuk 4 Indiening en opening	11
Art. 84 Elektronische indiening offertes	11
D. ADMINISTRatieve VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 14/01/2013 TOT BEPALING VAN DE ALGEMENE UITVOERINGSREGELS VAN DE OVERHEIDSOPDRACHTEN (AUR)	13

Hoofdstuk 2	Gemeenschappelijke bepalingen opdrachten voor werken, leveringen en diensten.....	13
Afdeling 1	Algemeen kader	13
Art. 10: gebruik van elektronische middelen.	.....	13
Art. 11 Leidend ambtenaar	.....	13
Art. 12 Onderaannemers	.....	13
Afdeling 2	Intellectuele rechten	14
Art. 19 Gebruik van de resultaten	.....	14
Art. 20 Methodes en knowhow	.....	14
Afdeling 3	Financiële garanties	14
Art. 24, §1 Verzekeringen	.....	14
Afdeling 4	Opdrachtdocumenten	18
Art. 35 Plannen, documenten en voorwerpen opgemaakt door de aanbestedende overheid	.....	18
Art. 36 Detail- en werktekeningen opgemaakt door de opdrachtnemer	.....	18
Afdeling 5	Wijzigingen aan de opdracht.....	18
Art. 38/7, §1 Prijsherziening	.....	18
Art. 38/11 Feiten van de aanbestedende overheid en van de opdrachtnemer	.....	20
Art. 38/12, §2 Schorsing op bevel van de aanbestedende overheid	.....	21
Art. 38/18 Nazicht van de boekhoudkundige stukken	.....	21
Afdeling 6	Toezicht en controle opdracht	21
Art. 41 Soorten keuringen	.....	21
Art. 42 Voorafgaande keuringen	.....	25
Art. 43 A posteriori uitgevoerde keuringen	.....	28
Afdeling 7	Actiemiddelen aanbestedende overheid	29
Art. 44 In gebreke blijven en sancties	.....	29
Art. 45, §1 Bijzondere straffen	.....	30
Afdeling 10	Einde van de opdracht.....	30
Art. 65, §2 Verplichtingen van de opdrachtnemer tot de definitieve oplevering	.....	30
Afdeling 11	Algemene betalingsvoorwaarden	31
Art. 66 Betalingen	.....	31
Art. 69 Intrest voor laattijdige betaling	.....	31
Art. 71 Korting wegens minderwaarde	.....	31
Afdeling 12	Rechtsvorderingen	31
Art. 73 Bevoegde rechtbank	.....	31
Hoofdstuk 3	Specifieke bepalingen opdrachten voor werken.....	32
Afdeling 1	Bepalingen toepasselijk op alle opdrachten voor werken	32
Art. 79 Organisatie van de bouwplaats	.....	32
Art. 80 Wijzigingen aan de opdracht	.....	37
Art. 82, §1 Controlemiddelen	.....	46
Art. 82, §2 Tegenproeven	.....	50
Art. 83 Dagboek van werken	.....	50
Art. 84 Aansprakelijkheid van de opdrachtnemer	.....	50
Art. 90 Vondsten tijdens de werken	.....	51
Art. 92 Opleveringen en waarborg	.....	51
Art. 93 Vrijgave van de borgtocht	.....	51
Art. 95 Betalingen	.....	52
Bijlage 1– LIJST PRIJSHERZIENINGSFORMULES SB 250	.....	54
A.	<i>Algemene prijsherzieningsformules</i>	54
B.	<i>Specifieke prijsherzieningsformules</i>	54
a.	Hoofdstuk 4 – Voorbereidende werken en grondwerken	54
b.	Hoofdstuk 5 – Onderfunderingen en funderingen	55
c.	Hoofdstuk 6 – Verhardingen	56
C.	Hoofdstuk 7 – Rioleringen en afvoer van water	58
d.	Hoofdstuk 8 – Lijnvormige elementen.....	59
e.	Hoofdstuk 9 – Allerhande werken	60
f.	Hoofdstuk 10 – Signalisatie.....	61

---

g.	Hoofdstuk 11 – Groenaanleg en groenbeheer	62
h.	Hoofdstuk 12 – Onderhouds- en herstellingswerken	62
i.	Hoofdstuk 13 – Werken aan waterlopen	62
Bijlage 2– LIJST PRIJSHERZIENINGSFORMULES SB 260		63

A. ALGEMEEN

De nummers van de artikels waarnaar verwezen wordt, stemmen overeen met de nummers van de artikels van de onderstaande wetgeving, in de versie zoals van toepassing op de desbetreffende opdracht:

- de wet van 17/06/2016 inzake overheidsopdrachten (Wet 2016);
- het koninklijk besluit van 18/04/2017 plaatsing overheidsopdrachten in de klassieke sectoren (K.B. plaatsing);
- het koninklijk besluit van 14/01/2013 tot bepaling van de algemene uitvoeringsregels van de overheidsopdrachten (AUR).

Indien in het kader van de uitvoering van onderhavige opdracht door de opdrachtnemer persoonsgegevens worden verwerkt, dan dient dit op aantoonbare wijze te gebeuren conform aan de bepalingen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (Vo. 2016/679) en aan de bepalingen van de Wet betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens van 30.07.2018.

Afwijkingen van de algemene uitvoeringsregels (AUR) conform art. 9, §4 AUR

De artikels van dit standaardbestek die van de algemene uitvoeringsregels afwijken, zijn:

- artikel 76 Uitvoeringstermijn (ingeval van een opdracht gerangschikt in categorie C of één van de ondercategorieën);
- art. 82, §2 Tegenproeven;
- art. 92 Opleveringen en waarborg;
- art. 95 Betalingen.

B. ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN DE WET VAN 17/06/2016 INZAKE OVERHEIDSOPDRACHTEN (WET 2016)
--

Titel 1. - Inleidende bepaling, definities en algemene beginselen

---

Hoofdstuk 2. - Algemene beginselen**ART. 12 BETALING VOOR VERSTREKTE EN AANVAARDE PRESTATIES**

De voorraden die aangelegd zijn voor de uitvoering en die door de aanbestedende overheid zijn goedgekeurd, worden niet beschouwd als verstrekte en aanvaarde prestaties zolang deze voorraden niet op de plaats van verwerking zijn toegekomen, tenzij dit uitzonderlijk anders wordt beslist door de leidend ambtenaar.

ART. 13 VERTROUWELIJKHEID

De opdrachtnemer en zijn medewerkers zijn gebonden door discretieplicht met betrekking tot informatie waarvan zij kennis krijgen bij het ontvangen van de opdrachtdocumenten en bij de uitvoering van de opdracht. Die informatie kan in geen geval zonder schriftelijke toestemming van de aanbestedende overheid meegedeeld worden aan derden. De gekozen opdrachtnemer mag deze opdracht wel opgeven als referentie.

De plannen, documenten en voorwerpen, ter beschikking gesteld door de aanbestedende overheid, mogen door de opdrachtnemer niet worden gereproduceerd of verspreid, noch voor enig ander gebruik dan in het kader van de uitvoering van de opdracht aangewend worden, dan met de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de aanbestedende overheid. Aan deze toestemming kunnen voorwaarden worden verbonden.

ART. 14 REGELS BETREFFENDE DE COMMUNICATIEMIDDELEN

De communicatie tussen de aanbestedende overheid en de ondernemers dient elektronisch te verlopen. Voor de nadere regels met betrekking tot het indienen van digitale offertes, wordt verwezen naar art. 84 of 85 K.B. Plaatsing. Andere communicatie dan het indienen van offertes gebeurt enkel rechtsgeldig via het e-mailadres vermeld in de opdrachtdocumenten.

Indien in de opdrachtdocumenten de indiening van bepaalde maquettes, modelstukken of monsters wordt gevraagd en deze stukken zijn niet of uiterst moeilijk via elektronische middelen over te maken, mogen de inschrijvers de vereiste maquettes, modelstukken of monsters op niet-digitale wijze aan de aanbestedende overheid bezorgen. Deze stukken dienen vóór de uiterste datum voor ontvangst van de offertes bij de aanbestedende overheid toe te komen met een duidelijke verwijzing naar de betrokken overheidsopdracht en de offerte waarvoor ze worden ingediend.

Titel 2. - Overheidsopdrachten in de klassieke sectoren

Hoofdstuk 4. - Verloop van de procedure**Afdeling 1. - Voorbereiding****ART. 53 TECHNISCHE SPECIFICATIES**

Elke verwijzing naar technische specificaties in de opdrachtdocumenten dient te worden gelezen als aangevuld met “of gelijkwaardig”.

Voor alle in dit standaardbestek en in de opdrachtdocumenten vermelde technische specificaties en normen dient de opdrachtnemer die versies toe te passen die ten laatste tien dagen vóór de datum van de uiterste ontvangstdatum van de offertes geldig zijn:

- in het geval van normen (NBN, NBN-EN of NBN-ISO, ...) geldt de datum van homologatie van de norm of bij ontstentenis van zijn registratie;
- in het geval van typevoorschriften (STS, PTV, ...) gepubliceerd in toepassing van de wet van 28 december 1984, geldt de publicatiedatum door de uitgevende instantie. Indien de PTV op een latere datum van toepassing wordt gesteld, deze datum;
- in het geval van de voorschriften van het NTMB-zorgsysteem geldt de datum van publicatie door de VZW Copro. Voor de in dit standaardbestek en in de opdrachtdocumenten vermelde technische specificaties en normen die geheel of gedeeltelijk ingetrokken en vervangen worden door andere technische specificaties en normen, gelden de vervangende technische specificaties en normen die ten laatste tien dagen vóór de datum van de uiterste ontvangstdatum van de offertes geldig zijn.

Het bovenstaande geldt niet:

- voor niet-geharmoniseerde normen waarbij in de opdrachtdocumenten een jaartal wordt vermeld. Voor die normen blijft de versie vermeld in de opdrachtdocumenten van toepassing;
- indien de CE-markering wettelijk verplicht wordt voor een bouwproduct. In dit geval moet de opdrachtnemer steeds de technische specificaties in acht nemen die de basis vormen voor de CE-markering van het betreffende product, evenals de bijhorende nationale aanvullingen of toepassingsnormen.

ART. 56 VARIANTEN EN OPTIES

Indien varianten zijn toegestaan of worden vereist, dienen zowel de basisofferte als elke variëte via een afzonderlijk offerteformulier te worden ingediend.

Afdeling 3. - Selectie van deelnemers en gunning van opdrachten

ART. 67-69 UITSLUITINGSGRONDEN

Voor opdrachten waarvan de geraamde waarde gelijk is aan of hoger ligt dan de drempels voor de Europese bekendmaking

De inschrijver legt een ingevuld Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) voor als verklaring dat hij zich niet in een toestand van uitsluiting bevindt zoals bedoeld in art. 67 t.e.m. 69 Wet 2016.

Eventuele corrigerende maatregelen vermeldt de inschrijver op dit UEA (Zie onderstaand art. 73 voor meer informatie over het UEA).

Voor opdrachten waarvan de geraamde waarde lager ligt dan de drempels voor de Europese bekendmaking

Door in te schrijven op deze opdracht, verklaart de inschrijver zich niet in een toestand van uitsluiting te bevinden, zoals bedoeld in art. 67 t.e.m. 69 Wet 2016.

Volgende documenten moeten aan de offerte toegevoegd worden:

- voor alle inschrijvers: een uittreksel uit het strafregister of een evenwaardig document uitgereikt door een gerechtelijke instantie of overheidsinstantie van het land van oorsprong of herkomst en waaruit blijkt dat de betrokkene niet veroordeeld is geweest voor een misdrijf bedoeld in art. 67 Wet 2016 en art. 61 K.B. Plaatsing. De uittreksels uit het strafregister aan te leveren door de Belgische inschrijvers zijn niet ouder dan zes maanden op de limietdatum voor ontvangst van de

---

offertes. Voor de uittreksels ingediend door de buitenlandse inschrijvers is de geldigheidstermijn afhankelijk van de regelgeving in het land van herkomst;

- voor de Belgische inschrijver die personeel tewerkstelt dat onderworpen is aan de sociale zekerheidswetgeving van een andere lidstaat van de Europese Unie: een attest dat uitgereikt werd door de bevoegde overheid waarin bevestigd wordt dat hij, volgens de rekening die ten laatste de uiterste dag bepaald voor de ontvangst van de offerte opgemaakt is, op die datum voldaan heeft aan de voorschriften inzake betaling van de bijdragen voor sociale zekerheid overeenkomstig de wettelijke bepalingen van het land waar hij gevestigd is;
- en bijkomend voor de buitenlandse inschrijvers:
  - een origineel attest uitgereikt door de bevoegde overheidsinstantie van het land waar hij gevestigd is en waaruit blijkt dat hij heeft voldaan aan de voorschriften inzake bijdragen voor de sociale zekerheid overeenkomstig art. 68 Wet 2016 en art. 62 K.B. Plaatsing;
  - een attest uitgereikt door de bevoegde overheidsinstantie waaruit blijkt dat de betrokkene in orde is met de betaling van zijn belastingen (directe belastingen en btw) overeenkomstig art. 68 Wet 2016 en art. 63 K.B. Plaatsing;
  - een getuigschrift van niet-faillissement uitgereikt door de bevoegde overheidsinstantie van het betrokken land.

Indien de inschrijver die zich in een uitsluitingsgeval bevindt, zich op corrigerende maatregelen wil beroepen, moeten deze genomen maatregelen expliciet in de offerte worden beschreven.

ART. 73 UNIFORM EUROPEES AANBESTEDINGSDOCUMENT

In geval van een opdracht waarvan de geraamde waarde gelijk is aan of hoger is dan de drempels voor de Europese bekendmaking legt de inschrijver een ingevuld Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA) voor. Het UEA bestaat uit een eigen verklaring die de aanbestedende overheid als voorlopig bewijs aanvaardt dat op de inschrijver geen uitsluitingsgrond van toepassing is en dat de inschrijver voldoet aan de kwalitatieve selectiecriteria.

De inschrijvers worden verzocht het bij de aankondiging gevoegde UEA in xml-formaat te vervolledigen via de UEA-tool (<https://uea.publicprocurement.be>) en het ingevulde UEA vervolgens in pdf-formaat op te laden samen met de andere offertedocumenten. Let wel, het UEA dient niet afzonderlijk te worden getekend, maar zal samen met de andere offertedocumenten worden getekend via de elektronische handtekening die op het indieningsrapport wordt aangebracht.

De inschrijver moet tevens:

- een ingevuld UEA voorleggen voor elke deelnemer van een combinatie van ondernemingen die optreedt als inschrijver, en voor elke onderaannemer of andere entiteit op wiens draagkracht de inschrijver beroep doet;
- indien de inschrijver een combinatie van ondernemingen is, aanduiden welke deelnemer aan de combinatie zal optreden als vertegenwoordiger naar de aanbestedende overheid toe, in deel II.B van het UEA.

De aanbestedende overheid kan de inschrijvers tijdens de procedure te allen tijde verzoeken de vereiste ondersteunende documenten geheel of gedeeltelijk in te dienen wanneer dit noodzakelijk is voor het goede verloop van de procedure.

ART. 73, §4 ADMINISTRatieve VEREENVOUDIGING

De aanbestedende overheid vraagt voor de Belgische inschrijvers zelf de volgende documenten op:

- 1) Attest inzake sociale zekerheid;
- 2) Attest niet-faillissement;
- 3) Fiscaal attest inzake directe belastingen en btw;
- 4) Bewijs van erkenning.

ART. 78 BEROEP OP DE DRAAGKRACHT VAN ANDERE ENTITEITEN

Indien de inschrijver zich beroept op de draagkracht van andere entiteiten, moet de behoorlijk ondertekende en gedagtekende verbintenis met deze entiteiten bij de offerte gevoegd worden. Deze verbintenis vermeldt steeds voor welk gedeelte hij een beroep doet op die draagkracht.

C. ADMINISTRATIEVE VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN HET KB VAN 18/04/2017 INZAKE PLAATSING OVERHEIDSOPDRACHTEN IN DE KLASSIEKE SECTOREN (K.B. PLAATSING)

Titel 1. Algemene bepalingen

Hoofdstuk 4. - Prijsvaststelling en -prijsbestanddelen**ART. 25 PRIJSWEERGAVE**

De eenheidsprijzen moeten zowel in cijfers als in letters worden geschreven.

Bij vermoedelijke en forfaitaire hoeveelheden moeten de eenheidsprijzen tot op 5 decimalen na de komma worden afgerond. De totaalprijzen voor deze posten moeten worden afgerond tot op 2 decimalen na de komma.

Bij een globale prijs moet worden afgerond tot op 2 decimalen na de komma.

ART. 29 ALLERLEI HEFFINGEN

De belasting over de toegevoegde waarde wordt in een afzonderlijke post van de samenvattende opmeting vermeld en wordt bij de prijs van de offerte gevoegd.

ART. 31 KEURINGS- EN OPLEVERINGSKOSTEN

Alle handelingen die vereist zijn voor de voorgeschreven onderzoeken, alsook de eventuele herstellingen die na de controle noodzakelijk blijken, zijn ten laste van de opdrachtnemer.

Alle keuringskosten en alle kosten voor de proeven, de voorbereiding en de verzending van de monsters in het geval van de partijkeuring van zogenoemd (aan BENOR en ATG) gelijkwaardige producten, zoals bepaald in artikel 41 AUR, zijn volledig ten laste van de opdrachtnemer ongeacht de plaats waar de proeven uitgevoerd worden.

De keuringskosten omvatten de reis- en verblijfskosten, het loon van de leidend ambtenaar (of zijn vervanger) en alle kosten om de proeven uit te voeren.

De reis- en verblijfskosten van het met de keuring belaste personeel zijn bepaald in:

- voor keuringen in het binnenland: de artikelen VII 75 t.e.m. VII 84 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 houdende vaststelling van de rechtspositie van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid (Vlaams Personeelsstatuut of VPS);
- voor keuringen in het buitenland: de artikelen VII 85 t.e.m. VII 85sexiesdecies van het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 januari 2006 houdende vaststelling van de rechtspositie van het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid (Vlaams Personeelsstatuut of VPS).

De vergoeding van het met de keuring belaste personeel is het product van de bestede tijd (afgerond naar boven in een aantal uren) en de bezoldiging per uur. Deze bezoldiging per uur (exclusief btw) is het gemiddelde van deze die vastgesteld is door de KVIV-FABI Commissie voor een technicus met een ervaring tussen 5 en 10 jaar. Dit tarief wordt herzien en periodiek gepubliceerd op de internetsite: <https://ie-net.be>.

De reis- en verblijfskosten en vergoeding van het met de keuring belast personeel zijn alleen ten laste van de aanbestedende overheid indien de keuring door het met de keuring belast personeel kan uitgevoerd worden zonder overnachting op de keuringslocatie.

In het tegenovergestelde geval vallen de hierboven gedefinieerde keuringskosten ten laste van de opdrachtnemer.

Indien de keuring door het met de keuring belaste personeel en/of de leidend ambtenaar (of zijn vervanger) niet kan uitgevoerd worden zonder overnachting in de keuringsplaats of indien het met de keuring belaste personeel wegens omstandigheden (epidemieën, gebrek aan inzetbaar personeel

---

voor tijdrovende verre verplaatsingen, langdurige keuring in het buitenland) de keuring niet kan uitvoeren, zal de opdrachtnemer op zijn kosten een geaccrediteerde keuringsinstelling aanstellen om de keuring uit te voeren. Deze geaccrediteerde keuringsinstelling dient op voorhand voorgesteld te worden aan en aanvaard te worden door de aanbestedende overheid. De geaccrediteerde keuringsinstelling rapporteert hierover aan de aanbestedende overheid.

De kosten van de prestaties die in verband met de opleveringen worden geleverd door derden, worden ten laste van de opdrachtnemer aangerekend tegen de door deze derden gefactureerde kostprijs.

De kosten van de prestaties die de opdrachtnemer in verband met de opleveringen zelf uitvoert, blijven te zijnen laste.

ART. 32, §1 ELEMENTEN DIE IN DE PRIJZEN BEGREPEN ZIJN

De opdrachtnemer is verplicht op zijn kosten alle ondergeschikte werken en leveringen uit te voeren die niet expliciet vermeld zijn in een post van de samenvattende opmeting, maar die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de aanneming zoals bepaald in de opdrachtdocumenten en/of voor de uitvoering van die post.

De levering, het vervoer en het ter plaatse aanbrengen van de in de opdrachtdocumenten voorgeschreven materialen zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

Alle werken, leveringen en bijkomende werken die inherent zijn aan de uitvoering van de algemene maatregelen van art. 79 AUR (inclusief de bepalingen van het SB 250 **2-13** en **2-14**), zijn begrepen in de aannemingsom.

Zijn in de prijs inbegrepen:

- de bijdrage verschuldigd aan het Opzoekingscentrum voor de Wegenbouw (OCW);
- de bijdrage verschuldigd aan het Wetenschappelijk en Technisch Centrum van het Bouwbedrijf (WTCB).

De kosten ten gevolge van het storten van afval dienen begrepen te zijn in de eenheidsprijs van de respectievelijke posten, tenzij er afzonderlijke posten voorzien zijn.

Het tijdelijk stockeren van uitgegraven bodem binnen of buiten de werf is een last van de aanneming, tenzij er afzonderlijke posten voorzien zijn.

Art. 32, §1, 3° K.B. Plaatsing wordt aangevuld als volgt:

Volgende kosten zijn eveneens ten laste van de opdrachtnemer, tenzij hiervoor een aparte post in de samenvattende opmeting werd voorzien:

- het aanpassen van de fasering en planning van de werken aan de definitieve verplaatsingen van nutsleidingen die nog tijdens de uitvoering van de werken dienen te gebeuren;
- het werken met de nodige en wettelijke voorzorgsmaatregelen en voorzichtigheid in de omgeving van nutsleidingen en hun bijhorende installaties, alsook de eventuele peilingen om deze voorzorgsmaatregelen wat te kunnen verminderen;
- de eventueel vereiste bescherming van de bestaande en te behouden nutsleidingen en hun bijhorende installatie;
- de kosten voor de opmaak van alle detail- en werktekeningen die tijdens de uitvoering nodig zijn;
- het plaatsen en uitvoeren van alle maatregelen ter bescherming van de bestaande vegetatie;
- alle kosten van verzekeringen;
- de aankoopprijs en de verschuldigde vergoedingen voor de gebruikslicenties van de intellectuele eigendomsrechten waarvan de opdrachtnemer niet de eigendomsrechten heeft.

Hoofdstuk 9. Percelen

ART. 50 PERCELEN

Het is niet toegestaan prijskortingen of verbeteringsvoorstellen aan te bieden in geval meerdere of alle percelen aan één en dezelfde inschrijver worden toegekend.

Hoofdstuk 11 Indiening van de aanvragen tot deelneming en offertes

Afdeling 2 Indieningsmodaliteiten voor de aanvragen tot deelneming en offertes

ART. 53, §1 TAALGEBRUIK

De inschrijver gebruikt uitsluitend het Nederlands in zijn mondelinge en schriftelijke communicatie met de aanbestedende overheid.

Van documenten die enkel in een andere taal beschikbaar zijn, kan de aanbestedende overheid een vertaling eisen. De vertaling gebeurt op kosten van de inschrijver. De vertaling is het enige rechtsgeldige document.

Afdeling 4 Verbintenistermijn

ART. 58 VERBINTENISTERMIJN VOOR DE INSCHRIJVERS

De inschrijvers blijven gebonden door hun offerte gedurende een termijn van honderdtwintig kalenderdagen, ingaande de dag na de uiterste ontvangstdatum van de offertes.

Deze bepaling is eveneens van toepassing op de onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking, behoudens andersluidende bepaling in de opdrachtdocumenten.

Titel 2 Gunning bij openbare of niet-openbare procedures

Hoofdstuk 1 Vorm en inhoud van de offerte

ART. 77 VORM VAN DE OFFERTE

De aandacht van de inschrijver wordt erop gevestigd dat hij zijn offerte en zijn samenvattende opmeting moet invullen op de bij de opdrachtdocumenten gevoegde formulieren.

ART. 78 INHOUD VAN DE OFFERTE

Bij het offerteformulier dienen de volgende documenten te worden gevoegd:

- 1) De samenvattende opmeting (zie art. 79 K.B. Plaatsing);
Indien in de samenvattende opmeting geen veld voorzien is voor prijsvermeerderingen of -verminderingen (toeslagen of kortingen), dienen deze onmiddellijk in de prijs te worden verrekend. Bij niet-naleving hiervan kan de aanbestedende overheid de prijsvermeerderingen of -verminderingen (toeslagen of kortingen) als ongeschreven beschouwen;
- 2) De documenten die vereist zijn voor de selectie (zie art. 66 en volgende Wet 2016 en art. 59 en volgende K.B. Plaatsing);
- 3) De documenten die vereist zijn voor de gunning (zie art. 81 Wet 2016);
- 4) De bewijzen dat de personen, die de offerte ondertekenden, statutair of bij volmacht bevoegd zijn om de bedrijven geldig in en buiten rechte te vertegenwoordigen (art. 44 K.B. Plaatsing). Dit gebeurt naargelang de rechtsvorm van de bedrijven door het bijvoegen van één van de volgende documenten:
  - uittreksel of kopie van de statutaire clauseule i.v.m. de vertegenwoordigingsbevoegdheid en een kopie van de akte of afschrift van de notulen van de algemene vergadering, zoals verschenen in het BS, houdende benoeming van de bestuurders of zoals het

---

gepubliceerd werd overeenkomstig de wettelijke bepalingen van het land waar de onderneming zijn maatschappelijke zetel heeft;

- volmacht om de onderneming te vertegenwoordigen of om bevoegdheid door te geven aan een ander persoon;
- voorleggen van benoemingsbesluit van de bestuurder;
- andere documenten ter staving van de bevoegdheid.

- 5) Het document en de afzonderlijke prijsberekening bedoeld in art. 30, tweede lid, 1° en 2° van het KB van 25/01/2001 betreffende de tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, met name
1. een document dat verwijst naar het veiligheids- en gezondheidsplan en waarin de inschrijver beschrijft op welke wijze hij het bouwwerk zal uitvoeren om rekening te houden met dit veiligheids- en gezondheidsplan;
  2. een afzonderlijke prijsberekening in verband met de door het veiligheids- en gezondheidsplan bepaalde preventiemaatregelen en -middelen, inbegrepen de buitengewone individuele beschermingsmaatregelen en -middelen.

Het bijvoegen van deze documenten is essentieel voor de beoordeling van de offerte.

De inschrijver maakt voor deze documenten gebruik van de invulformulieren die bij de opdrachtdocumenten worden gevoegd. Doet hij dit niet, dan draagt hij de volle verantwoordelijkheid voor de volledige overeenstemming van de door hem aangewende documenten met deze invulformulieren;

- 6) In geval van een procedure met meerdere gunningscriteria bij kunstwerken:

1. Een uitgebreid werkprogramma met grafisch tijdschema, uitgedrukt in werkdagen, voor het verwezenlijken van de voorziene werken.
2. Voorontwerptekeningen van het kunstwerk (funderingen, pijlers, landhoofden, bovenbouw, opleggingen, brugdekvoegen), ondersteund door een duidelijke berekeningsnota, waarvan de berekeningen eenvoudig kunnen worden gevolgd. In deze nota worden de gevolgde methodes, evenals de eigenschappen van de gebruikte materialen, voldoende beschreven.

De voorontwerptekeningen en de berekeningsnota mogen eventueel rechtstreeks door het ingenieursbureau worden ingediend, mits uitdrukkelijke verwijzing van de inschrijver naar dit laatste; in dit geval worden de plannen en de berekeningsnota door het ingenieursbureau gedateerd en ondertekend.

3. Een nota waarin de naam en het adres is vermeld van de burgerlijk ingenieur (het ingenieursbureau), die (dat) verantwoordelijk is voor de studie van het ontwerp waarop de offerte gebaseerd is.

In een offerte mag per discipline (betonconstructies of staalconstructies) slechts één enkel ingenieursbureau of burgerlijk ingenieur worden vermeld.

Het is de inschrijver niet toegelaten zich na de uiterste ontvangstdatum van de offertes tot een ander burgerlijk ingenieur of ingenieursbureau te wenden zonder de toestemming van de aanbestedende overheid.

4. Een beschrijving van het voorziene systeem voor:

- de voorspanning;
- de funderingen;
- de oplegtoestellen;
- bij paalfunderingen: de afmetingen van de schacht en van de eventuele verbrede voet, alsmede het totaal nuttig draagvermogen Q_n ;
- de samenstelling van het tegengewicht.

Het is de inschrijver niet toegelaten na de uiterste ontvangstdatum van de offertes andere systemen aan te wenden zonder de toestemming van de aanbestedende overheid;

-
- 7) In geval van staalconstructies:
1. een nota met de eenheidsprijs voor het radiografisch onderzoek met X-stralen van de lassen (euro per strekkende meter radiografisch onderzoek);
  2. een nota met de eenheidsprijs voor het ultrasoon onderzoek van de lassen (euro per strekkende meter ultrasoon onderzoek);
  3. een nota met de eenheidsprijs voor het penetrant onderzoek van de lassen (euro per strekkende meter penetrant onderzoek);
  4. een nota met de eenheidsprijs voor het magnetisch onderzoek van de lassen (euro per strekkende meter magnetisch onderzoek).

Deze eenheidsprijzen gelden gedurende de hele duur van de opdracht en zijn niet voor herziening vatbaar.

Hoofdstuk 2 Samenvattende opmeting en inventaris

ART. 79 SAMENVATTENDE OPMETING

§1 In de samenvattende opmeting gaat de post vergezeld:

- a) van de vermelding "GP", globale prijs, als de hoeveelheid niet aangegeven is;
- b) van de vermelding "VH", vermoedelijke hoeveelheid;
- c) van de vermelding "FH", forfaitaire hoeveelheid;
- d) van de vermelding "VS", voorbehouden som;
- e) van de vermelding "GS", geraamde som;
- f) van de vermelding "AS", aanpasbare som.

De somposten (VS, GS en AS) geven de opdrachtnemer geen recht op enige bestelling. Het in de inventaris voorziene bedrag is enkel een indicatie van het budget dat voor dergelijke uitgaven gereserveerd is. De aanbestedende overheid beslist over de uitgaven die met deze posten betaald worden.

Indien een voorbehouden som voor onvoorziene werken, leveringen en diensten voorzien is, dan is dit bedrag gereserveerd voor werken, leveringen en diensten nodig voor de uitvoering van aanpassingswerken ten gevolge van onverwachte situaties of voor de oplossing van ad hoc problemen die niet vooraf konden worden vastgesteld en waarvoor geen specifieke posten in de opmeting voorzien zijn.

§2 De vermoedelijke hoeveelheden in de samenvattende opmeting mogen niet verbeterd worden. De forfaitaire hoeveelheden mogen niet verbeterd worden in de samenvattende opmeting, maar enkel in een apart document dat hij voegt bij zijn offerte ter verantwoording van deze verbeteringen.

Hoofdstuk 3 Interpretatie, fouten en leemten

ART. 80 VOORRANGSORDE OPDRACHTDOCUMENTEN

In afwijking van art. 80 K.B. Plaatsing is bij genormaliseerde posten de volgende voorrangsorte bepalend voor de interpretatie ingeval van tegenspraak tussen de opdrachtdocumenten:

- 1) de plannen;
Voorrangsorte bij tegenspraak ingeval van tegenstrijdigheden op de plannen:
  - de detailplannen hebben voorrang op de algemene plannen;
  - in geval van tegenspraak tussen de tekeningen zelf en de maten op de tekeningen, hebben de maten voorrang.
- 2) de samenvattende opmeting;
- 3) het bestek.

In geval van tegenstrijdigheden tussen het codenummer en de omschrijving van de gebruikte genormaliseerde post, heeft het codenummer voorrang.

In geval van tegenstrijdigheden tussen de beschrijvende en de samenvattende opmeting heeft de beschrijvende opmeting voorrang.

Genormaliseerde posten zijn posten die in de catalogus voorkomen. Zij omvatten steeds één bewerking en/of levering. Elke genormaliseerde post heeft:

- 1) een codenummer;
- 2) een omschrijving van de werken;
- 3) een verwijzing naar de overeenkomstige bepaling in het Standaardbestek ("volgens").

Niet-genormaliseerde posten zijn:

- ofwel posten die niet in de catalogus voorkomen en waarvoor een logisch opgebouwd codenummer gebruikt wordt;
- ofwel posten die wel in de catalogus voorkomen maar waarvan de inhoud van de post gewijzigd werd. Deze posten worden met een * aangeduid in de opmeting.

Voor de niet-genormaliseerde posten geldt de voorrangvolgorde zoals bepaald in art. 80 K.B. Plaatsing.

Hoofdstuk 4 Indiening en opening

ART. 84 ELEKTRONISCHE INDIENING OFFERTES

De offertes moeten elektronisch worden ingediend via de e-tendering website <https://eten.publicprocurement.be> die de naleving waarborgt van de voorwaarden van art. 14, §7 Wet 2016.

Meer informatie kan verkregen worden op de website <http://www.publicprocurement.be> of via de e-procurement helpdesk op het nummer +32 (0)2 740 80 00.

De met elektronische middelen ingediende offertes moeten worden opgemaakt in een afdrukbaar pdf-formaat. De maximale grootte per document is 80 MB. Een te groot document kan worden opgesplitst in meerdere deeldocumenten. Het geheel van alle documenten mag evenwel niet groter zijn dan 350 MB.

De samenvattende opmeting wordt via een Excel-bestand ter beschikking gesteld. De inschrijver maakt gebruik van dit bestand voor het invullen van zijn samenvattende opmeting. Aan dit bestand mogen geen wijzigingen worden aangebracht met uitzondering van het invullen van de grijze invulvelden. De inschrijver dient het ingevulde Excel-document te converteren naar een afdrukbaar pdf-bestand. Zowel het Excel- als het pdf-bestand moeten worden opgeladen en ingediend via e-tendering. Bij tegenstrijdigheid tussen beide bestanden, wordt het pdf-bestand geacht de werkelijke bedoeling van de inschrijver te zijn en is het pdf-bestand aldus het enige rechtsgeldige.

Een handleiding voor het omzetten van de samenvattende opmeting van Excel naar pdf is beschikbaar op <http://www.expertisebetonenstaal.be/standaardbestekken/>.

U kunt als buitenlandse inschrijver de offerte en alle bijhorende documenten ondertekenen met een gekwalificeerd certificaat dat u kunt aankopen via een private actor en dat door de applicatie herkend wordt als een geldig certificaat dat geschikt is voor het plaatsen van een wettelijke digitale handtekening ofwel met een elektronisch middel, aangekocht bij een private actor en waarvan zij zelf garanderen dat dit voldoet aan alle wettelijke voorwaarden:

- Gekwalificeerde certificaten, die geschikt zijn voor het plaatsen van een wettelijke digitale handtekening, kunnen aangekocht worden bij private actoren. Voor meer informatie over deze private actoren, kunt u terecht op e.procurement@vlaanderen.be of +32 (0)478 23 13 84. Er

---

dient wel te worden opgemerkt dat het enige tijd in beslag kan nemen vooraleer u de drager met uw gekwalificeerd certificaat ontvangt. Koop dus tijdig uw certificaat aan.

- Wanneer de buitenlandse inschrijver een eigen elektronisch middel gebruikt om de handtekening te plaatsen, garandeert hij zelf dat deze handtekening voldoet aan de voorwaarden van art. 14, §7 Wet 2016. Deze elektronische handtekening moet aldus conform zijn met de regels van het Europees recht en het daarmee overeenstemmend nationaal recht inzake de geavanceerde elektronische handtekening met een geldig gekwalificeerd certificaat, waarbij deze handtekening werd gerealiseerd via een veilig middel voor het aanmaken van een handtekening.

Gelieve ook alle nuttige informatie over het gebruikte elektronische middel aan de offerte toe te voegen opdat de aanbestedende overheid kan nagaan of het gebruikte elektronische middel geldig is en conform is met de bepalingen in de regelgeving.

<p style="text-align: center;">D. ADMINISTRatieve VOORSCHRIFTEN BIJ TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 14/01/2013 TOT BEPALING VAN DE ALGEMENE UITVOERINGSREGELS VAN DE OVERHEIDSOPDRACHTEN (AUR)</p>

Hoofdstuk 2 Gemeenschappelijke bepalingen opdrachten voor werken, leveringen en diensten

Afdeling 1 Algemeen kader

ART. 10: GEBRUIK VAN ELEKTRONISCHE MIDDELEN.

De aanbestedende overheid staat het gebruik van elektronische middelen toe voor het uitwisselen van schriftelijke stukken, behoudens andersluidende bepalingen in de opdrachtdocumenten.

ART. 11 LEIDEND AMBTENAAR

De leidend ambtenaar of zijn gemachtigde is de vertegenwoordiger en de woordvoerder van de aanbestedende overheid in haar betrekking met de opdrachtnemer.

Indien de leiding van en het toezicht op de uitvoering worden toevertrouwd aan een ambtenaar (zowel contractueel als statutair) van de aanbestedende overheid, bestaat het mandaat van de leidend ambtenaar uit:

- de technische en administratieve opvolging van de prestaties, inbegrepen de goedkeuring van de detail- en werktekeningen en de berekeningsnota's, tot en met de definitieve oplevering;
- desgevallend het nazicht van de certificatiestaat;
- de keuring van de producten en/of prestaties, zowel de a priori als de a posteriori keuring;
- het nazicht van de vorderingsstaten en van de facturen;
- het opstellen van de processen-verbaal;
- de voorlopige en definitieve oplevering;
- het instaan voor het bestendig toezicht op de prestaties.

Indien de leiding van en het toezicht op de uitvoering worden toevertrouwd aan een persoon buiten de aanbestedende overheid, wordt de draagwijdte van zijn mandaat in de opdrachtdocumenten omschreven.

ART. 12 ONDERAANNEMERS

De opdrachtnemer deelt aan de leidend ambtenaar schriftelijk de naam, contactgegevens en wettelijke vertegenwoordigers van al zijn onderaannemers mee. Hij voegt tevens een uittreksel uit het strafregister toe van deze onderaannemers. Hij doet dat ten laatste bij de aanvang van de uitvoering van de opdracht, voor zover deze gegevens op dat moment bekend zijn. In het andere geval moet hij deze gegevens meedelen ten laatste 15 kalenderdagen vóór de aanvang van de overeenstemmende werken, behalve in geval van hoogdringendheid waarbij deze termijn van 15 kalenderdagen kan ingekort worden. Tijdens de volledige looptijd van de opdracht is de opdrachtnemer tevens verplicht alle wijzigingen aan de boven vermelde gegevens mee te delen.

De opdrachtnemer dient daarbij het bewijs voor te leggen dat de betrokken onderaannemer voldoet aan de wetgeving inzake de erkenning van aannemers voor dat deel van de opdracht dat die onderaannemer zal uitvoeren.

Zolang dat bewijs niet is overgelegd, mag een onderaannemer de werkzaamheden niet aanvatten.

De onderaannemer moet tijdens de uitvoering van het hem toevertrouwde deel van de opdracht in het bezit zijn van de vereiste erkenning.

Omwille van het feit dat de opdrachtnemer zelf verantwoordelijk is voor de keuze van de in te zetten onderaannemers, staat hij zelf ook in voor elke vorm van tijdsverlies die ontstaat doordat een

---

onderaannemer werd voorgesteld die niet bleek te beantwoorden aan de vereisten vervat in art. 12 t.e.m. 13 en 78 AUR. In dergelijke gevallen kan de opdrachtnemer dan ook geen aanspraak maken op een schorsing of verlenging van de uitvoeringstermijnen.

In geval van door de opdrachtnemer uit te voeren studies, is het de opdrachtnemer niet toegelaten zich na de sluiting tot een ander burgerlijk ingenieur of ingenieursbureau te wenden, tenzij een gelijkwaardige ingenieur of ingenieursbureau wordt voorgesteld, waarvan de gelijkwaardigheid vooraf en schriftelijk wordt aanvaard door de aanbestedende overheid.

De opdrachtnemer wordt gewezen op het feit dat de onderaannemer beroep kan doen op art. 1798 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Afdeling 2 Intellectuele rechten

ART. 19 GEBRUIK VAN DE RESULTATEN

§1 De aanbestedende overheid verworft de volle en exclusieve eigendom op de uitvindingen die gedaan en ontwikkeld worden bij of naar aanleiding van de uitvoering van de opdracht.

De opdrachtnemer en zijn rechtsopvolgers verbinden zich ertoe de specifieke uitvindingen die noodzakelijk zijn voor het gebruik van de resultaten van de opdracht gratis en kosteloos ter beschikking te stellen van de aanbestedende overheid en alle andere diensten, departementen en entiteiten die ressorteren onder de Vlaamse overheid, zelfs al zijn deze een van de aanbestedende overheid onderscheiden rechtspersoon.

De aanbestedende overheid verbindt er zich toe deze uitvindingen niet te commercialiseren. Indien een uitvinding toch ter beschikking moet gesteld worden aan derden zal de aanbestedende overheid een vertrouwelijkheidsverklaring laten ondertekenen alvorens ze te overhandigen.

§4 De opdrachtnemer kan, na voorafgaande schriftelijke toestemming door de aanbestedende overheid, de algemene gegevens over het bestaan van de opdracht en over de verkregen resultaten aanwenden voor commercieel of ander gebruik.

ART. 20 METHODES EN KNOWHOW

De aanbestedende overheid verkrijgt niet de rechten op de methodes en knowhow die gedaan, verworven, ontwikkeld of gebruikt worden bij de uitvoering van de opdracht.

De opdrachtnemer deelt de aanbestedende overheid ten laatste bij de voorlopige oplevering mee welke knowhow nodig is voor het gebruik van het werk, ongeacht of die aanleiding gegeven heeft tot het aanvragen van een octrooi of niet.

De opdrachtnemer en zijn rechtsopvolgers verbinden zich er wel toe de methodes en knowhow die noodzakelijk zijn voor het gebruik van de resultaten van de opdracht gratis en kosteloos ter beschikking te stellen van de aanbestedende overheid en alle andere diensten, departementen en entiteiten die ressorteren onder de Vlaamse overheid, zelfs al zijn deze een van de aanbestedende overheid onderscheiden rechtspersoon.

De aanbestedende overheid verbindt er zich toe de methodes en knowhow die noodzakelijk zijn voor het gebruik van de resultaten van de opdracht niet te commercialiseren. Indien deze toch ter beschikking moeten gesteld worden aan derden zal de aanbestedende overheid een vertrouwelijkheidsverklaring laten ondertekenen alvorens ze te overhandigen.

Afdeling 3 Financiële garanties

ART. 24, §1 VERZEKERINGEN

1. Algemeen.

Onverminderd de aansprakelijkheden van de opdrachtnemer, zoals bepaald in artikel 84 AUR, verbindt de opdrachtnemer zich ertoe de hierna genoemde verzekeringspolissen af te sluiten.

Wanneer in de samenvattende opmeting een afzonderlijke post voorzien is voor het afsluiten van verzekeringspolissen “alle bouwplaatsrisico’s”, dan zal deze polis beantwoorden aan de hiernavolgende bepalingen van punt 2.4. Bij ontstentenis van deze afzonderlijke post beperkt de verplichting van de opdrachtnemer zich tot de verplichte verzekeringen van artikel 24, §1 AUR, conform de onderstaande bepalingen.

De polissen moeten voldoen aan de bepalingen van de wet van 14 april 2014 betreffende de verzekeringen. De polissen moeten een clause bevatten die bepaalt dat elke schorsing, verbreking, opzegging of vervallenverklaring van het verzekeringscontract door de verzekeraar onmiddellijk per aangetekende zending of per elektronische zending die op vergelijkbare wijze de exacte datum van de verzending waarborgt ter kennis wordt gebracht van de aanbestedende overheid. De schorsing kan ten vroegste 5 werkdagen na kennisgeving ingaan.

De polissen moeten een clause bevatten die bepaalt dat de verzekeringsmaatschappij zich, na uitkering, in geen enkel geval tot de aanbestedende overheid kan richten om de gedane uitkering te verhalen.

De vermelde te verzekeren kapitalen houden geen beperking van verantwoordelijkheid in. Alle hierna vermelde uitgesloten risico's, bedragen van de vrijstellingen en schadevergoedingen die de verzekerde kapitalen overtreffen, blijven ten laste van de betrokken opdrachtnemers en kunnen onder geen enkel beding gerecupereerd of verhaald worden bij de aanbestedende overheid.

De opdrachtnemer legt voor de aanvang van de werken, het bewijs voor dat de ondervermelde polissen afgesloten zijn conform de onderstaande bepalingen. Dit bewijs wordt geleverd aan de hand van het als bijlage bij dit bestek gevoegde modeldocument (in te vullen door de verzekeraar/gemachtigde makelaar). Voor elke dag vertraging wordt een dagelijkse straf toegepast zoals bepaald in art. 45.

Op eenvoudig verzoek van de aanbestedende overheid levert de opdrachtnemer het bewijs van premiebetaling.

2. Verzekeringen

2.1. Arbeidsongevallen

De waarborg geldt voor de ongevallen van het personeel van de opdrachtnemer tijdens de uitoefening van hun activiteit op de bouwplaats en voor de ongevallen op de weg van en naar het werk.

De opdrachtnemer vrijwaart de aanbestedende overheid mocht één van zijn onderaannemers niet beschikken over een passende dekking.

Deze polis voorziet uitdrukkelijk een afstand van verhaal van de verzekeraar ten overstaan van de aanbestedende overheid en/of haar aangestelden en/of haar gevolmachtigden.

2.2. Burgerlijke Aansprakelijkheid

Het minimaal verzekerde kapitaal per schadegeval bedraagt: 1.250.000,00 euro voor lichamelijk letsel, materiële schade en immateriële gevolgschade gemengd voor schade aan derden gebaseerd op de artikels 1382 tot en met 1386 van het oud Burgerlijk Wetboek.

Volgende dekkingen dienen, naast de klassieke basisdekkingen, minimaal in de polis voorzien te zijn:

- voor de schade gebaseerd op artikel 3.101 van het Nieuw Burgerlijk Wetboek (artikel 544 van het oud Burgerlijk Wetboek) , inbegrepen voor de contractuele overdracht, een dekking van minimum 500.000,00 euro per schadegeval inbegrepen in het kapitaal zoals hierboven vermeld;
- zonder sublimiet, de schade veroorzaakt door trillingen, de verlaging van de grondwaterstand, het wegnemen, ontbreken of verzwakken van steunen en alle gevolgen ervan;

- zonder sublimiet, de schade aan alle leidingen, kabels, kanalisaties, al dan niet ondergronds, en alle gevolgen van deze schade;
- zonder sublimiet, de schade veroorzaakt door het materieel van de opdrachtnemer en door het door hem gehuurd materieel;
- zonder sublimiet, de schade veroorzaakt door niet-geïmmatriculeerde (werf)voertuigen, bouwplaats- en hijstoestellen;
- de waarborg toevertrouwd voorwerp: verzekerd kapitaal van minimum 250.000,00 euro per schadegeval. Onder toevertrouwd voorwerp moet verstaan worden de goederen, zowel roerende als onroerende, dewelke aan de opdrachtnemer zijn toevertrouwd, waaraan op het ogenblik van de schade gewerkt wordt. De andere goederen, zowel roerende als onroerende, eigendom van de aanbestedende overheid of waarvoor zij verantwoordelijk is, waaraan op het ogenblik van de schade niet gewerkt wordt, moeten beschouwd worden als zijnde van derden;
- voor schade door brand, vuur, rook, ontploffing en water wordt een minimum verzekerd kapitaal van 1.250.000,00 euro voorzien.

De in de polis voorziene vrijstellingen mogen maximum 5.000,00 euro per schadegeval bedragen voor andere dan letselschade.

2.3. Motorrijtuigen

Een verzekering overeenkomstig de wet van 21 november 1989 voor alle geïmmatriculeerde voertuigen die toegang hebben tot de werf. Niet-geïmmatriculeerde (werf)voertuigen, bouwplaats- en hijstoestellen die enkel ingezet worden op de afgesloten werf, dienen verzekerd te zijn onder de polis Burgerlijke Aansprakelijkheid (zie punt 2.2).

De opdrachtnemer vrijwaart de aanbestedende overheid mocht één van zijn onderaannemers niet beschikken over een passende dekking.

2.4. Verzekering “Alle bouwplaatsrisico’s”

Verzekerden:

- de aanbestedende overheid, inclusief haar aangestelden en personeel;
- de opdrachtnemer en zijn onderaannemers;
- de architect, het studiebureau, de raadgevend ingenieur;
- de veiligheidscoördinator;
- alle andere partijen waarvan de aanwezigheid op de werf gewenst of nodig is met het oog op de vooruitgang van de werken.

Duurtijd: vanaf de aanvang van de werken tot 12 maanden dan wel 24 maanden na de voorlopige oplevering, afhankelijk van de duur van de waarborgperiode van de opdracht.

2.4.A Zakenverzekering

2.4.A.1 De verzekerde goederen:

Deze verzekering zal dekking verlenen voor elke beschadiging aan en elk verlies van:

- de definitief opgetrokken werken die het voorwerp van de aannemingscontracten vormen, daarin begrepen: de materialen, bouwelementen en uitrustingen (d.w.z. machines, toestellen en installaties) bestemd om erin te worden verwerkt;
- de (eventuele) voorlopige werken bepaald in de aannemingscontracten of nodig voor de uitvoering ervan;
- het bestaand goed, d.w.z. de eigendommen toebehorende aan de aanbestedende overheid of waarvoor deze verantwoordelijk is.

2.4.A.2 De waarborgen:

- tijdens de bouw-, montage- en testtermijn:

-
1. Elke beschadiging en elk verlies van de verzekerde goederen;
  2. Elke beschadiging en elk verlies te wijten aan een fout, een gebrek of een leemte in het ontwerp, in de berekeningen of in de plannen alsook aan het eigen gebrek van de materialen, aan een defect, aan een mechanische of elektrische storing of breuk (foutief gedeelte);
  3. De waarborg bestaand goed omvat alle materiële beschadigingen veroorzaakt door de uitvoering van de werken en mag niet beperkt zijn tot gehele of gedeeltelijke instorting.

- tijdens de periode van 12 maanden dan wel 24 maanden vanaf de voorlopige oplevering:

1. beschadiging van de blijvend opgerichte verzekerde goederen (bouwwerken, gedeelten ervan en uitrustingen die het voorwerp van de aanneming uitmaken) die zich voordoet tijdens de uitvoering van de werken door de verzekerden, waartoe zij na de voorlopige oplevering krachtens hun aannemingscontract verplicht zijn;
2. beschadiging aan de blijvend opgerichte verzekerde goederen (bouwwerken, gedeelten ervan en uitrustingen die het voorwerp van de aanneming uitmaken) die tijdens deze periode vastgesteld wordt en te wijten is aan een schadeverwekkend feit op de bouwplaats tijdens de bouw-, montage- en proeftermijn.

2.4.A.3 Algemeenheden:

De herstelling van een beschadigd goed dient op eenvoudig verzoek van de aanbestedende overheid, door de opdrachtnemer wiens goed beschadigd is, te worden uitgevoerd.

2.4.B Aansprakelijkheid ten aanzien van derden

De waarborgen van deze afdeling komen in aanvulling en na uitputting van de bestaande aansprakelijkheidsverzekeringen van de deelnemers aan de verzekerde werken.

2.4.B.1 Verzekerde bedragen:

Deze verzekering dekt de Burgerlijke Aansprakelijkheid volgens artikel 1382 tot en met 1386 van het oud Burgerlijk Wetboek met volgende specifieke voorwaarden:

- verzekerd kapitaal: 1.250.000,00 euro per schadegeval voor lichamelijke, stoffelijke en onstoffelijke gevolgschade vermengd;
- inbegrepen is de dekking voor schade gebaseerd op artikel 3.101 van het Nieuw Burgerlijk Wetboek (artikel 544 van het oud Burgerlijk Wetboek). De minimale waarborg bedraagt 500.000,00 euro per schadegeval.

2.4.B.2 Vrijstelling per schadegeval:

- De waarborgen en kapitalen van de polissen Burgerlijke Aansprakelijkheid van de verschillende deelnemers gelden als eigen risico, met een absoluut minimum van 50.000,00 euro.
- In geval van tussenkomst in eerste rang: 50.000,00 euro.
- Voor de aanbestedende overheid: 2.500,00 euro.
- Voor artikel 3.101 van het Nieuw Burgerlijk Wetboek (artikel 544 van het oud Burgerlijk Wetboek) : 2.500,00 euro.
- Voor lichamelijke schade : 0,00 euro.

Bij tussenkomst na uitputting van de polissen Burgerlijke Aansprakelijkheid van de deelnemers boven 50.000,00 euro, wordt er geen bijkomende vrijstelling meer in rekening gebracht.

De aanbestedende overheid verkrijgt een rechtstreeks vorderingsrecht als derde-begunstigde t.a.v. de verzekeringsmaatschappij.

2.4.B.3 Is in de verzekeringsdekking inbegrepen:

- De schade ten gevolge van trillingen, het verlagen van de grondwaterstand, het ontbreken, verwijderen of verzwakken van steunen.
- De schade aan kabels en leidingen met inbegrip van de eventuele gevolgschade.

-
- De gekruiste aansprakelijkheid onder de verzekerden; dit houdt in dat de verzekerden onderling als derden ten aanzien van elkaar beschouwd worden.

2.4.C Definitie van schadegeval

Onder schadegeval wordt begrepen: het geheel der schade en/of verlies voortkomend uit éénzelfde oorzakelijk feit welke in tijd (max. 3 maanden) en ruimte (bouwplaats) beperkt is.

Afdeling 4 Opdrachtdocumenten

ART. 35 PLANNEN, DOCUMENTEN EN VOORWERPEN OPGEMAAKT DOOR DE AANBESTEDENDE OVERHEID

In verband met de voorwaarden voor het gebruik van de plannen en documenten van de opdracht wordt verduidelijkt dat de aanduidingen op de tekeningen betreffende de bestaande toestand slechts bij wijze van inlichtingen gegeven worden. De opdrachtnemer is ertoe gehouden zich vooraf persoonlijk te vergewissen over de uitvoeringsvoorwaarden van zijn prestaties.

ART. 36 DETAIL- EN WERKTEKENINGEN OPGEMAAKT DOOR DE OPDRACHTNEMER

De goedkeuring en/of aanvaarding van de documenten opgemaakt door de opdrachtnemer heeft niet tot gevolg dat de verantwoordelijkheid en het risico voor onder meer de kwaliteit van de materialen en de uitvoering van de werken worden overgedragen op de aanbestedende overheid. De opdrachtnemer behoudt de uitsluitende en volledige aansprakelijkheid en het volle risico voor de goede uitvoering van de werken conform de besteisen en hij blijft ook na goedkeuring en/of aanvaarding van modellen, uitvoeringstekeningen, rekennota's door hem gemaakt/opgesteld, de volledige verantwoordelijkheid hiervoor dragen.

Afdeling 5 Wijzigingen aan de opdracht

ART. 38/7, §1 PRIJSHERZIENING

1. Algemeen

Het prijsherzieningsmechanisme wordt gerealiseerd door toepassing van parametrische formules die algemeen van de volgende vorm zijn:

$$p = P \times \left(a_1 \times \frac{x_1}{X_1} + a_2 \times \frac{x_2}{X_2} + \dots + a_n \times \frac{x_n}{X_n} + c \right)$$

waarbij:

- P : de herziene prijs, geldig voor de prestatieperiode;
- P : de oorspronkelijke prijs, geldig op het moment van de uiterste ontvangstdatum van de offerte;
- $a_1, a_2, \dots, a_n$: de wegingscoëfficiënten;

- $x_1, x_2, \dots, x_n$: de prijsherzieningsparameters met parameterwaarden geldig voor de prestatieperiode (met inachtnaam van de referentietermijn);
- $X_1, X_2, \dots, X_n$: de prijsherzieningsparameters met parameterwaarden geldig op de uiterste ontvangstdatum van de offerte (met inachtnaam van de referentietermijn);
- C : de vaste term, het gedeelte van de prijs dat niet voor prijsherziening in aanmerking komt.

en:

$$\sum_{i=1}^n a_i + c = 1$$

Bij de berekening wordt eerst iedere breuk herleid tot een getal met 5 decimalen. Hiertoe wordt de vijfde decimaal vermeerderd met 1 als de zesde decimaal gelijk is aan of groter is dan 5.

Vervolgens wordt ieder aldus berekend getal vermenigvuldigd met de overeenkomstige coëfficiënt. De verkregen producten worden op dezelfde wijze als hierboven beschreven afgerond op de vijfde decimaal.

De prestaties worden maandelijks herzien (d.w.z. vaste herzieningsfrequentie van één maand).

De herzieningsperiodes vallen samen met de in art. 66 bepaalde betalingsperiodes.

Voor de berekening van de prijsherziening wordt voor iedere prestatie in de vorderingsstaat nagegaan binnen welke herzieningsperiode de prestatie aanvangt. De startdatum van de bekomen herzieningsperiode is de referentiedatum waarop de referentietermijn van iedere parameter in de prijsherzieningsformule zal worden toegepast. De bekomen datum bepaalt welke parameterwaarde zal worden gebruikt in de berekening van de prijsherziening.

Behoudens andersluidende bepaling in de opdrachtdocumenten worden in onderstaande tabel volgende onderscheiden referentietermijnen gedefinieerd:

Categorie	Parameters	Referentietermijn parameterwaarden voor de uiterste ontvangstdatum offerte (noemer)	Referentietermijn parameterwaarden voor prestatieperiode (teller)
Lonen – Bouw	S1 t.e.m. S32 Sp en Sp2 Sk1 t.e.m. Sk4	-10 kalenderdagen	0 kalenderdagen
Lonen – Metaal	Sm en Sw	-10 kalenderdagen	0 kalenderdagen
Lonen – Diversen	Sem en Ssch	-10 kalenderdagen	0 kalenderdagen
Lonen – Diversen	Sb en Sb(F)	-3 maanden	-3 maanden
Materialen, materieel, brandstoffen en energie	OWxxx	-1 maand	-1 maand

Categorie	Parameters	Referentietermijn parameterwaarden voor de uiterste ontvangstdatum offerte (noemer)	Referentietermijn parameterwaarden voor prestatieperiode (teller)
Materialen, materieel, brandstoffen en energie	Afzetprijsindexen (ISTI xxx)	-3 maanden	-3 maanden
Materialen	Ic, Ig en CPI 09.13000	-1 maand	-1 maand

Op posten met als aard "VS" (Voorbehouden Som) en "GS" (Geraamde Som) is geen prijsherziening van toepassing.

2. Specifieke formules

Onderstaande specifieke formules zijn richtinggevend. De opdrachtdocumenten kunnen steeds van deze formules afwijken.

De parameters die gebruikt worden in onderstaande prijsherzieningsformules worden gespecificeerd in de tabel gevoegd als bijlage bij de opdrachtdocumenten.

De coëfficiënten die gebruikt worden in onderstaande prijsherzieningsformules worden bepaald in de opdrachtdocumenten.

a) Formules voor **werken onder het SB250:**

Deze formules zijn terug te vinden als bijlage 1 bij dit standaardbestek.

b) Formules voor **werken onder het SB 260:**

Deze formules zijn terug te vinden als bijlage 2 bij dit standaardbestek.

c) Formule voor **elektrische en elektromechanische uitrustingen:**

$$p = P \left\{ \begin{array}{l} a1 \frac{S_{em}}{S_{em}} + a2 \frac{nace\_2500}{NACE\_500} + a3 \frac{nace\_2600}{NACE\_2600} + \\ a4 \frac{nace\_2700}{NACE\_2700} + a5 \frac{nace\_2800}{NACE\_2800} + c \end{array} \right\}$$

ART. 38/11 FEITEN VAN DE AANBESTEDENDE OVERHEID EN VAN DE OPDRACHTNEMER

In toepassing van artikel 38/11, laatste lid wordt volgende herzieningsclausule inzake de modaliteiten voor de herziening van de voorwaarden van de opdracht wanneer de aanbestedende overheid of de ondernemer ten gevolge van nalatigheden, vertragingen of welke feiten ook die ten laste van de andere partij kunnen worden gelegd, een vertraging of een nadeel heeft geleden, voorzien. De herziening kan bestaan uit één of meerdere van volgende maatregelen:

- de aanpassing van de contractuele bepalingen, inclusief de verlenging of de inkorting van de uitvoeringstermijnen;

- een schadevergoeding of een verbreking van de opdracht.

Indien de schorsing, de vertraging of het nadeel dat de opdrachtnemer heeft geleden, toe te schrijven is aan een nalatigheid, een vertraging of een feit van een identificeerbare derde op wie de opdrachtnemer de (overige) schadeverwekkende gevolgen ervan kan verhalen, bijvoorbeeld in geval van de laattijdige verplaatsing van nutsleidingen, kan hij enkel aanspraak maken op een verlenging van de uitvoeringstermijn en dus geen andere vorm van aanpassing van de contractuele bepalingen, een schadevergoeding of een verbreking van de opdracht bekomen.

ART. 38/12, §2 SCHORSING OP BEVEL VAN DE AANBESTEDENDE OVERHEID

In toepassing van artikel 38/12, §2 AUR geeft de schorsing op bevel van de aanbestedende overheid in onderstaande gevallen geen aanleiding tot enige schadevergoeding voor de opdrachtnemer:

- 1) wanneer hij, overeenkomstig artikel 49/1 van het Sociaal Strafwetboek, door een sociaal inspecteur ervan in kennis is gesteld dat de opdrachtnemer of zijn onderaannemer of de onderaannemer van deze laatste en zo verder, op zwaarwichtige wijze tekort is geschoten in zijn verplichting om zijn werknemers tijdig het loon te betalen waarop deze recht hebben; of
- 2) wanneer hij, overeenkomstig artikel 49/2 van het Sociaal Strafwetboek, door een sociaal inspecteur ervan in kennis is gesteld dat de opdrachtnemer of zijn onderaannemer of de onderaannemer van deze laatste en zo verder, één of meer illegaal verblijvende onderdanen van derde landen tewerkstelt.

ART. 38/18 NAZICHT VAN DE BOEKHOUDKUNDIGE STUKKEN

De aanbestedende overheid heeft het recht één of meerdere personen aan te wijzen, die de boekhoudkundige stukken verifiëren en ter plaatse onderzoeken uitvoeren om de juistheid van de door de opdrachtnemer verstrekte inlichtingen te onderzoeken. Dit boekhoudkundig onderzoek kan zowel bij de opdrachtnemer als bij zijn eventuele onderaannemers plaatsvinden. Met het oog op dit onderzoek dient de opdrachtnemer in zijn onderaannemingsovereenkomst een beding ten behoeve van derden (met name de aanbestedende overheid) op te nemen.

Afdeling 6 Toezicht en controle opdracht

ART. 41 SOORTEN KEURINGEN

Onafhankelijke instanties

De hieronder vermelde instanties worden door de aanbestedende overheid als onafhankelijk, zoals bedoeld in art. 41 AUR, erkend:

- voor alle producten waarvoor een “Benormerk” bestaat, de sectororganismen erkend door vzw Benor, Lombardstraat 42, 1000 Brussel, tel. 02/511 65 95, fax. 02/514 18 75; www.benor.be
- voor alle betonproducten waarvoor geen “Benormerk” bestaat, de vzw Probeton, Aarlenstraat 53 bus 9, 1040 Brussel, tel. 02/237 60 20; www.probeton.be
- voor alle andere producten, de vzw Copro, Z.1 Researchpark, Kranenberg 190, 1731 Zellik (Asse), tel. 02/468 00 95, fax. 02/469 10 19; www.copro.eu
- voor GFT-compost, de vzw Vlaco, Kanunnik de Dekkerstraat 22-26, 2800 Mechelen, tel. 015/20 83 20, fax. 015/20 32 75; www.vlaco.be
- voor de aflevering van bodembeheerrapporten (ter attestering van de conformiteit van uitgegraven bodem), de vzw Grondbank, Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel, tel. 02/545 58 48, fax 02/545 58 54, e-mail: grondbank@grondbank.be, <http://www.grondbank.be/>;

-
- voor de aflevering van bodembeheerrapporten (ter attestering van de conformiteit van uitgegraven bodem), de Grondwijzer vzw, Polderdijkweg 16 - Haven 407, 2030 Antwerpen, tel. 03/545 87 58, fax. 03/545 87 39, e-mail: grondwijzer@grondwijzer.be, <http://www.grondwijzer.be/>.
  - voor het NTMB-zorgsysteem:
    - de vzw BCCA, Aarlenstraat 53, 1040 Brussel, tel. 02/238 24 11, www.bcca.be;
    - BQA nv, Technologiepark 7, 9052 Gent-Zwijnaarde, tel. 09/395 12 60, www.bqa.be;
  - voor meststoffen, grondverbeteringsmiddelen, teelaarde, bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik e.d., het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (FAVV), Administratief Centrum Kruidtuin, Kruidtuinlaan 55, 1000 Brussel, tel. 02/211 82 11 (de adressen van de Provinciale Controle-eenheden zijn beschikbaar op www.favv-afsca.be);
  - voor het beheer van de sloopopvolging, de VZW Tracimat, Lombardstraat 34-42, 1000 Brussel, 02/545 58 60, www.tracimat.be;
  - voor uitvoeringscertificatie:
    - de VZW Copro, Z.1 Researchpark, Kranenberg 190, 1731 Zellik (Asse), tel. 02/468 00 95, www.copro.eu;
    - de VZW BCCA, Aarlenstraat 53, 1040 Brussel, tel. 02/238 24 11, www.bcca.be.

Als de opdrachtnemer plant om producten te verwerken die tijdens hun productie door een conformiteitsbeoordelingsinstantie werden gecontroleerd, dan legt de opdrachtnemer minstens 15 dagen voor de verwerking van deze producten deze producten ter goedkeuring voor aan de aanbestedende overheid. Ten laatste 7 dagen voor de verwerking van deze producten keurt de aanbestedende overheid dit voorstel goed of af.

Gelijkwaardige certificatieprocedure

Een andere certificatieprocedure in de zin van art. 54 en 55 Wet 2016 kan door de aanbestedende overheid als gelijkwaardig met de certificatieprocedure van een erkende onafhankelijke instelling worden bevonden indien het vertrouwen dat gesteld kan worden in de overeenkomstigheid van het product met de vooropgestelde eisen onder de andere certificatieprocedure, even groot is als onder het erkend productcertificatiesysteem. Daartoe dient de opdrachtnemer aan te tonen dat onder de andere certificatieprocedure minstens aan de volgende voorwaarden voldaan is:

- de andere certificatieprocedure bevestigt de overeenkomstigheid met minstens alle eisen die onder het erkend product-, systeem- of uitvoeringscertificatiesysteem voor het betreffende product, systeem of uitvoering worden bevestigd;
- de certificatie-instelling van de andere certificatieprocedure, beantwoordt aan de eisen van NBN-EN ISO/IEC 17065 voor productcertificatie en NBN EN ISO/IEC 17067 voor systeemcertificatie en is hiertoe geaccrediteerd door een organisme dat lid is van de EA (European Accreditation) en dat erkend wordt door de Belgische accreditatie-instelling BELAC;
- de andere certificatieprocedure is opgesteld in de zin van ISO/IEC GUIDE 67;
- de andere productcertificatie-instelling voert minstens de volgende taken uit, voor zover deze ook een onderdeel vormen van de erkende certificatieprocedure voor het betreffende product:
  - de monsterneming van het product in de fabriek of op de plaats van productie;
  - de vaststelling van de kenmerken van het product door beproeving, keuring of nazicht van het ontwerp;
  - de beoordeling van de overeenkomstigheid van het gecertificeerd product met de geldende eisen;
  - een certificatiebeslissing aangaande toekenning, instandhouding, uitbreiding, opschorting of intrekking van het certificaat;
  - de vergunning om het certificaat of merk te gebruiken;

-
- het toezicht om de doorlopende overeenkomstigheid van het gecertificeerde product met de geldende eisen vast te stellen;
  - de beoordeling, de certificatiebeslissing en de vergunning worden door de certificatie-instelling zelf verricht en niet uitgegeven aan derden;
  - het toezicht omvat minstens de volgende elementen, voor zover deze elementen ook deel uitmaken van de erkende certificatieprocedure:
    - beproeving of keuring van monsters ontnomen op de markt en/of in de fabriek;
    - toezicht op het productieproces van grondstoffen en materialen tot eindproduct en, in het voorkomend geval, toezicht op het kwaliteitssysteem dat de productie ondersteunt. De systemen 4 en 5 volgens NBN EN ISO/IEC 17067 voldoen aan deze bepalingen;
    - alle elementen die deel uitmaken van het doorlopend toezicht op de overeenkomstigheid, worden onder de andere certificatieprocedure gecontroleerd in de fabriek of op de plaats van productie met een controlefrequentie, die minstens even groot is als deze die vereist is onder de erkende certificatieprocedure;
    - de andere certificatieprocedure is volledig gedocumenteerd zodat de vermelde voorwaarden kunnen worden nagegaan;
  - de andere uitvoeringscertificatie-instelling voert minstens de volgende taken uit, voor zover deze ook een onderdeel vormen van de erkende certificatieprocedure voor de betreffende uitvoering:
    - de vaststelling van de kenmerken van de uitvoering door beproeving, keuring of nazicht van het ontwerp;
    - de beoordeling van de overeenkomstigheid van de gecertificeerde uitvoering met de geldende eisen;
    - een certificatiebeslissing aangaande toekenning, instandhouding, uitbreiding, opschorting of intrekking van het certificaat;
    - de vergunning om het certificaat of merk te gebruiken;
    - het toezicht om de doorlopende overeenkomstigheid van de gecertificeerde uitvoering met de geldende eisen vast te stellen;
    - de beoordeling, de certificatiebeslissing en de vergunning worden door de certificatie-instelling zelf verricht en niet uitgegeven aan derden;
    - het toezicht op de uitvoering omvat minstens de volgende elementen, voor zover deze elementen ook deel uitmaken van de erkende certificatieprocedure;
      - beproeving of keuring van monsters ontnomen op de uitvoeringslocatie;
  - toezicht op de het tot stand komen van de uitvoering van grondstoffen en materialen tot eindproduct en, in het voorkomend geval, toezicht op het kwaliteitssysteem dat de uitvoering ondersteunt;
  - alle elementen die deel uitmaken van het doorlopend toezicht op de overeenkomstigheid, worden onder de andere certificatieprocedure gecontroleerd op de uitvoeringslocatie met een controlefrequentie, die minstens even groot is als deze;
  - de andere certificatieprocedure is volledig gedocumenteerd zodat de vermelde voorwaarden kunnen worden nagegaan.

Alle documenten ter staving van de gelijkwaardigheid van de andere certificatieprocedure moeten originele documenten zijn met een Nederlandse vertaling.

Het volledig dossier aangaande de certificatieprocedure dient ten minste 30 kalenderdagen voor de aanwending van de betrokken materialen te worden overgemaakt aan de aanbestedende overheid, bij gebreke waaraan het product, het systeem of de uitvoering automatisch als niet-gelijkwaardig wordt beschouwd.

De leidend ambtenaar beslist om de producten, de systemen of de uitvoeringen al dan niet te aanvaarden op basis van een beoordeling van de gelijkwaardigheid. Dergelijke beoordeling wordt per werk uitgevoerd en betekent geen automatische gelijkwaardigheid voor andere werken.

Alle kosten verbonden aan voormelde procedure zijn ten laste van de opdrachtnemer.

De certificatieprocedure kan in geen geval aanleiding geven tot enige schorsing van de werken of verlenging van uitvoeringstermijn.

Certificatiestaat

De certificatiestaat is een overzicht van alle afgeleverde producten die voorafgaand gekeurd werden door een conformiteitsbeoordelingsinstantie. De volgende producten zijn opgenomen in de certificatiestaat:

- met bindmiddel geschikt gemaakte aangevoerde grond volgens SB 250 Hoofdstuk 4;
- onderfunderingen volgens SB250 Hoofdstuk 5;
- funderingen volgens SB 250 Hoofdstuk 5;
- betonmengsels voor cementbetonverhardingen volgens SB 250 Hoofdstuk 6 en 12;
- bitumineuze mengsels volgens SB 250 Hoofdstuk 6 en 12;
- rioleringsonderdelen en rioolkolken van gietijzer volgens SB 250 3-12.4;
- buizen en hulpstukken voor rioleringen volgens SB 250 3-24;
- afdichtingsringen en krimpstoffen volgens SB 250 3-25;
- materialen voor draineerleidingen volgens SB 250 3-26;
- metselstenen volgens SB 250 3-27;
- draineerelementen van poreus beton volgens SB 250 3-28;
- betonnen toegangs- en verbindingsputten volgens SB 250 3-33;
- segmenten voor afzinkputten volgens SB 250 3-34;
- gresinspectieputten volgens SB 250 3-35;
- inspectieputten van kunststof volgens SB 250 3-36;
- kokers van gewapend beton volgens SB 250 3-37;
- huisaansluitputjes volgens SB 250 3-38;
- dienstputten van gres volgens SB 250 3-39;
- betonnen bakken voor straat- en trottoirkolken volgens SB 250 3-40;
- kop- en keermuren van gewapend beton volgens SB 250 3-41;
- betonmengsels voor ter plaatse gestorte lijnvormige elementen volgens SB 250 Hoofdstuk 8;
- afschermdes constructies volgens SB 250 3-82 en/of 8-2;
- zand-cement of granulaatcement volgens SB 250 Hoofdstuk 9;
- schraal beton volgens SB 250 Hoofdstuk 9;
- beton volgens SB 250 Hoofdstuk 9;
- markeringsproducten volgens SB 250 Hoofdstuk 10.

De opdrachtdocumenten vermelden eventuele andere producten die opgenomen moeten worden in de certificatiestaat.

Maandelijks maakt de opdrachtnemer een certificatiestaat op van de producten die in de loop van de voorgaande maand verwerkt werden en legt die, samen met de vorderingsstaat, ter goedkeuring voor aan de leidend ambtenaar.

De certificatiestaat omvat per post van de opmeting of per genormaliseerde post minstens de volgende gegevens:

- de (genormaliseerde) post van de opmeting;
- identificatie van het geleverde product;
- de leverancier of de producent;
- de conformiteitsbeoordelingsinstantie die verantwoordelijk was voor de voorafgaande keuring;
- de identificatie van de leveringsbon;
- de datum van de levering;
- de omvang van de levering;
- de omvang van wat effectief verwerkt werd;
- desgevallend een omrekeningsfactor indien de eenheid van de hoeveelheden op de leveringsbon verschilt van die van de meetstaat;

-
- desgevallend de omgerekende omvang van wat effectief verwerkt werd.

Indien voor de uitvoering van een post op- of afbraakmaterialen afkomstig van deze aanneming herbruikt worden, dan wordt de omvang van die herbruikte hoeveelheden mee opgenomen in de certificatiestaat onder de desbetreffende post van de opmeting met de vermelding “afkomstig van herbruik” als de “leverancier of de producent”.

De certificatiestaat wordt aangevuld met kopieën van alle leveringsbonnen die vermeld staan op de certificatiestaat.

Voor de opmaak van de certificatiestaat wordt een post voorzien. De bijdrage voor het maken van de certificatiestaat bedraagt 750,00 EUR per maand. Bij ontstentenis van deze post, dient geen certificatiestaat opgemaakt te worden.

Burgerlijke bouwkunde

De producten in de sector burgerlijke bouwkunde waarvoor een merk van overeenkomstigheid BENOR of een technische goedkeuring ATG bestaat, of die het voorwerp uitmaken van een kwaliteitscontrole tijdens de fabricage door een door de aanbestedende overheid erkende onpartijdige instelling, worden vrijgesteld van de proeven voor voorafgaande technische keuring.

De aanbestedende overheid behoudt zich nochtans het recht voor om, in geval van twijfel, op haar kosten tot een geheel of een gedeelte van de keuringsproeven over te gaan; de resultaten van deze proeven kunnen worden medegedeeld aan de instelling belast met het toekennen van het merk BENOR of ATG of met de kwaliteitscontrole van het desbetreffend product.

Wanneer door de opdrachtnemer een partij zogenoemd (aan BENOR of ATG) gelijkwaardige producten voorgesteld wordt, toont de opdrachtnemer, voor de start van de uitvoering en op zijn kosten, de gelijkwaardigheid aan, door middel van een gemotiveerde nota opgesteld in het Nederlands. Deze nota omvat alle stavingstukken zoals auditrapporten, proefuitslagen, enz.

Indien de gelijkwaardigheid niet aanvaard wordt door de aanbestedende overheid, zal deze overgaan tot een volledige partijkeuring ten laste van de opdrachtnemer. De betrokken producten mogen niet eerder worden verwerkt dan nadat alle resultaten positief zijn. De opdrachtnemer heeft in dit geval geen recht op schadevergoeding noch op termijnverlenging.

ART. 42 VOORAFGAANDE KEURINGEN

1. Keuringsaanvraag

Voor het verkrijgen van iedere voorafgaande keuring moet de opdrachtnemer schriftelijk een verzoek indienen in de vorm van een formulier dat in deze volgorde de volgende inlichtingen vermeldt:

- het werk;
- de titel en het nummer van de opdrachtdocumenten;
- het nummer van het perceel en/of van de partij;
- de naam van de opdrachtnemer;
- de naam en de firma die de bestelling plaatste bij de leverancier;
- de referentie en de datum van de bestelling;
- de technische voorschriften van de opdrachtdocumenten waaraan het te keuren product of werk moet voldoen;
- de posten van de opmeting waarin het te keuren product of werk is voorgeschreven;
- de referentie van de leverancier;
- de aard van de te keuren materialen, de hoeveelheden, de nummers van de posten van de opmeting;
- de te verrichten controles en/of proeven en de plaats waar ze moeten verricht worden;
- de datum waarop de levering gereed is voor keuring;

-
- het bewijs dat de verwerkte producten, hetzij het merk van overeenkomstigheid dragen, hetzij tijdens de fabricage, hetzij op de opslagplaats van de fabrikant of leverancier, overeenkomstig de voorschriften van AUR en/of van de opdrachtdocumenten, door een conformiteitsbeoordelingsinstantie werden nagezien. Het verzoek wordt in het geval van overhandiging genotificeerd in het dagboek der werken.

2. Keuringskosten

De laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of de te bereiden monsters, zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

De opdrachtnemer draagt ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

3. Leveringsbon

Bij elke levering moet de opdrachtnemer aan de gemachtigde van de aanbestedende overheid een leveringsbon voorleggen, opgesteld door de fabrikant en/of de leverancier waarin wordt vermeld:

- identificatie van de leveringsbon;
- de datum van de levering;
- de omvang van de levering;
- in voorkomend geval, het bewijs van overeenkomstigheid met het toepasselijke Standaardbestek aan de hand van:
  - het certificaat van de conformiteitsbeoordelingsinstantie die het product heeft nagezien;
  - het attest van de conformiteitsbeoordelingsinstantie die de partijkeuring heeft nagezien.

4. Aanvoer van grond

Bij aanvoer van grond (uitgegraven bodem) wordt volgende keuring voorzien:

- keuring voor toepassing op de plaats van bestemming (voorafgaande keuring).

Uitgegraven bodem mag alleen aangevoerd worden indien deze geattesteerd is op basis van een grondverzettoelating.

Bij aflevering van de uitgegraven bodem op de bouwplaats dient de opdrachtnemer vrachtdocumenten te leveren aan de afgevaardigde van de aanbestedende overheid. Deze documenten tonen aan dat de aangevoerde uitgegraven bodem overeenstemt met de grond waarop de resultaten van de voorafgaande keuring van toepassing zijn.

Wanneer gronden dienen aangevoerd te worden, dient de opdrachtnemer in te staan voor de vrachtdocumenten waaruit blijkt dat de grond voldoet aan de milieuhygiënische eisen.

5. Aanplantingen

Voor het uitvoeren van aanplantingen, inclusief het aanbrengen van levend materiaal zoals uitschietend rijshout, e.d., zowel bij aanleg- als bij onderhoudswerken als bij vervangingen, wordt al het plantgoed verplicht vooraf ter keuring aangeboden. Deze voorafgaande technische keuring van plantgoed wordt uitgevoerd in het plantseizoen. Hiervoor dient de opdrachtnemer een schriftelijke keuringsaanvraag in en stelt een keuringsdatum voor (= datum vanaf wanneer de planten gekeurd kunnen worden). De keuringsaanvraag moet o.a. de plaats van bewaring en/of inkuiling en gedetailleerd het aantal planten per soort met de maten omschrijven.

De keuring van planten gebeurt op de plaats van bewaring en/of inkuiling, welke moet gelegen zijn op/of in de nabijheid van de bouwplaats en aanvaard door de aanbestedende overheid. De keuringen gebeuren in geen geval in de kwekerij noch bij de (groot)handel. De controles gebeuren door de leidend ambtenaar aan de hand van de aangeleverde technische fiches, de toepassingshandleiding en de conformiteitsattesten.

De keuring van plantgoed in het plantseizoen sluit geen voorafgaandelijk nazicht uit in de kwekerij gedurende het groeiseizoen. Dit voorafgaandelijk nazicht geeft geen enkele verbintenis of vrijstelling voor de verplichte keuring van plantgoed in het plantseizoen.

De resultaten van de keuring worden medegedeeld met een keuringsverslag. De aanbestedende overheid kan in de opdrachtdocumenten, in afwijking van de AUR, een kortere termijn bepalen voor kennisgeving.

Indien de aanplantingen opgelijst zijn in tabel 3-0-1:

- ten laatste 15 dagen voor levering meldt de opdrachtnemer aan de aanbestedende overheid:
  - met welke leverancier/producent hij zal werken. Hij bezorgt tevens het NTMB-certificaat of gelijkwaardig van de leverancier/producent;
  - welke materialen van deze leverancier/producent hij zal aanplanten. Hij levert voor elk van deze materialen de technische fiche, de toepassingshandleiding en het conformiteitsattest overeenkomstig het gecertificeerd NTMB-zorgsysteem of gelijkwaardig van de leverancier/producent en overeenkomstig de voorschriften van de algemene uitvoeringsregels en/of van de opdrachtdocumenten.
- de controles gebeuren door de leidend ambtenaar aan de hand van de aangeleverde technische fiches, de toepassingshandleiding en de conformiteitsattesten voorgeschreven door de voorschriften van het NTMB-zorgsysteem.

Voor NTMB-materialen opgelijst in tabel 3-0-1, andere dan deze gebruikt voor aanplantingen:

- ten laatste 15 dagen voor levering meldt de opdrachtnemer aan de aanbestedende overheid:
  - met welke leverancier/producent hij zal werken. Hij bezorgt tevens het NTMB-certificaat of gelijkwaardig van de leverancier/producent;
  - welke materialen van deze leverancier/producent hij zal gebruiken. Hij levert voor elk van deze materialen de technische fiche, de toepassingshandleiding en het conformiteitsattest overeenkomstig het gecertificeerd NTMB-zorgsysteem of gelijkwaardig van de leverancier/producent en overeenkomstig de voorschriften van de algemene uitvoeringsregels en/of van de opdrachtdocumenten.
- de opdrachtnemer dient een schriftelijke keuringsaanvraag in en stelt een keuringsdatum voor (= datum vanaf wanneer de NTMB-materialen gekeurd kunnen worden). De keuringsaanvraag moet o.a. de plaats van bewaring omschrijven.
- de controles gebeuren door de leidend ambtenaar aan de hand van de aangeleverde technische fiches, de toepassingshandleiding en de conformiteitsattesten voorgeschreven door de voorschriften van het NTMB-zorgsysteem.

Afgekeurd plantgoed moet binnen de 24 uur afgevoerd worden van de plaats van bewaring en/of inkuiling en vervangen door nieuw materiaal, dat opnieuw ter keuring moet aangeboden worden.

De voorafgaande keuring van het plantgoed in het plantseizoen sluit de verantwoordelijkheid van de opdrachtnemer niet uit wat hergroei, inwendige kwaliteit en echtheid van de planten betreft.

6. Uitvoeringscertificatie

In tabel 1-4-1 wordt aangegeven voor welke uitvoeringen een keurmerk vereist is. Voor deze uitvoeringen dient een geldig certificaat voorgelegd te worden. Een certificaat wordt afgeleverd door de conformiteitsbeoordelingsinstantie vermeld in tabel 1-4-1 of is daarmee gelijkwaardig verklaard zoals beschreven in Art. 41. Dertig dagen voor aanvang van het desbetreffende werk dient het passende certificaat door de opdrachtnemer aan de aanbestedende overheid te worden bezorgd.

	Uitvoering	Keurmerk	Conformiteits- beoordelings- instantie
7-2	Doorpersingen	BCCA.EXE	BCCA
7-8	Draineringen en infiltratievoorzieningen	COPRO.EXE	COPRO
7-11	Rioolrenovatie d.m.v. gunitermortel	BCCA.EXE	BCCA
7-17	Rioolrenovatie d.m.v. GVP-panelen	BCCA.EXE	BCCA
7-18	Waterdichting d.m.v. injectieharsen	BCCA.EXE	BCCA
7-23	Rioolrenovatie d.m.v. HDPE/grout liner	BCCA.EXE	BCCA
7-24	Rioolrenovatie d.m.v. glasvezelversterkt kunsthars	BCCA.EXE	BCCA
8-2.2	Afschermdende constructies in staal of in geprefabriceerd beton	COPRO.EXE	COPRO
8-2.2	Afschermdende constructies in ter plaatse gestort beton	COPRO.EXE	COPRO
32-21	Waterdichte bedekking van brugdekken d.m.v. Gietasfalt	COPRO.EXE	COPRO
32-21	Waterdichte bedekking van brugdekken d.m.v. Membranen	BCCA.EXE	BCCA
32-21	Waterdichte bedekking van brugdekken d.m.v. harsen	BCCA.EXE	BCCA

Tabel 1-4-1

Mits akkoord van de leidend ambtenaar mag ook een geldig attest van projectkeuring voorgelegd worden. Dit attest wordt opgemaakt per werk. De projectkeuring dient steeds te gebeuren volgens de bepalingen van de opdrachtdocumenten en de bijhorende PTV. Het attest kan uitgereikt worden door de desbetreffende certificatie-instelling. De geldige attesten worden bezorgd aan de leidend ambtenaar (kopieën zijn niet toegelaten).

ART. 43 A POSTERIORI UITGEVOERDE KEURINGEN

1. Keuringskosten

De laboratoriumkosten betreffende de monsternamen, de voorbereiding van de monsters en/of de te bereiden monsters, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid draagt ook de kosten van het transport van de monsters naar de laboratoria en van het nazicht in deze laboratoria.

2. Keuringstermijnen

Art. 43 §2 AUR wordt vervangen door de navolgende bepalingen.

Voor de uitvoering van de controles en de proeven, die na voltooiing van de gezamenlijke werken niet meer uitgevoerd kunnen worden, beschikt de aanbestedende overheid over een termijn van maximum vijf werkdagen ingaande de dag na het ontvangen van het verzoek van de opdrachtnemer tot controles en de proeven over te gaan.

Voor de uitvoering van andere controles en proeven en de kennisgeving van de goedkeuring of afkeuring streeft de aanbestedende overheid ernaar om dit uit te voeren binnen de zestig kalenderdagen, ingaande de dag na de voltooiing van het geheel van de werken.

Deze termijn wordt vermeerderd met dertig kalenderdagen indien de keuringsverrichtingen een onderzoek in een laboratorium met zich brengen.

Bovendien moeten de te keuren producten of werken dertig kalenderdagen voor het verstrijken van de termijn waarbinnen de aanbestedende overheid tot keuring moet overgaan, voldoende

---

ouderdom hebben om het onderzoek in het laboratorium te kunnen verrichten. Zo niet wordt de termijn overeenkomstig aangepast.

Afdeling 7 Actiemiddelen aanbestedende overheid

ART. 44 IN GEBREKE BLIJVEN EN SANCTIES

Verbod tot toegang tot de plaats van uitvoering van de opdracht alsook tot de verdere uitvoering van de opdracht voor een opdrachtnemer of een onderaannemer die een illegaal verblijvende onderdaan van een derde land tewerkstelt, zoals blijkt uit een kennisgeving van de arbeidsinspectie:

Wanneer de opdrachtnemer of onderaannemer, hierna “de onderneming” genoemd, het in artikel 49/2, vierde lid, van het Sociaal Strafwetboek bedoelde afschrift ontvangt waarmee hij ervan in kennis wordt gesteld dat hij één of meerdere illegaal verblijvende onderdanen van een derde land in België tewerkstelt, onthoudt hij zich ervan, met onmiddellijke ingang, de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, en wel tot de aanbestedende overheid een bevel in andere zin zou geven.

Hetzelfde geldt wanneer de voormelde onderneming ervan in kennis wordt gesteld,

- ofwel door de opdrachtnemer of de aanbestedende overheid, dat zij de in artikel 49/2, eerste dan wel tweede lid, van het Sociaal Strafwetboek bedoelde kennisgeving heeft ontvangen die betrekking heeft op deze onderneming;
- ofwel door middel van de in artikel 35/12 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers bedoelde aanplakking, dat zij één of meerdere illegaal verblijvende onderdanen van een derde land in België tewerkstelt.

De onderneming is er bovendien toe gehouden een clause op te nemen in de onderaannemingsovereenkomsten die zij desgevallend zou sluiten, op grond waarvan:

1. de onderaannemer er zich van onthoudt de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, indien uit een in uitvoering van artikel 49/2 van het Sociaal Strafwetboek opgestelde kennisgeving blijkt dat deze onderaannemer een illegaal verblijvende onderdaan van een derde land tewerkstelt;
2. de niet-naleving van de onder 1° gestelde verplichting aanzien wordt als een ernstige tekortkoming in hoofde van de onderaannemer, ingevolge waarvan de onderneming is gemachtigd de overeenkomst te verbreken;
3. de onderaannemer ertoe is gehouden een soortgelijke clause als onder 1° en 2° op te nemen in de onderaannemingsovereenkomsten en ervoor te zorgen dat dergelijke clauses ook in de verdere onderaannemingsovereenkomsten worden opgenomen.

Wanneer de aanbestedende overheid vaststelt of er kennis van heeft dat de opdrachtnemer of een onderaannemer één of meer illegaal verblijvende onderdanen van derde landen tewerkstelt, wordt de verweertermijn teruggebracht tot 2 werkdagen.

Verbod tot toegang tot de plaats van uitvoering van de opdracht alsook tot de verdere uitvoering van de opdracht voor een opdrachtnemer of onderaannemer die een werkgever blijkt te zijn die op zwaarwichtige wijze tekortschiet in zijn verplichting het aan zijn werknemers verschuldigde loon tijdig te betalen, zoals blijkt uit een kennisgeving van de arbeidsinspectie:

Wanneer de opdrachtnemer of onderaannemer, hierna “de onderneming” genoemd, het in artikel 49/1, derde lid, van het Sociaal Strafwetboek bedoelde afschrift ontvangt van de kennisgeving waarmee hij ervan in kennis wordt gesteld dat hij een zwaarwichtige inbreuk heeft begaan op de verplichting om zijn werknemers tijdig het loon te betalen waarop deze recht hebben, onthoudt hij zich ervan, met onmiddellijke ingang, de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te

---

betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, en wel tot hij het bewijs voorlegt aan de aanbestedende overheid dat de betrokken werknemers integraal zijn uitbetaald.

Hetzelfde geldt wanneer de voormelde onderneming ervan in kennis wordt gesteld,

- ofwel door de opdrachtnemer of de aanbestedende overheid, dat zij de in artikel 49/1, eerste lid, van het Sociaal Strafwetboek bedoelde kennisgeving heeft ontvangen die betrekking heeft op deze onderneming;
- ofwel door middel van de in artikel 35/4 van de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon der werknemers bedoelde aanplakking.

De onderneming is er bovendien toe gehouden een clause op te nemen in de onderaannemingsovereenkomst die zij desgevallend zou sluiten, op grond waarvan:

1. de onderaannemer er zich van onthoudt de plaats van uitvoering van de opdracht nog verder te betreden of nog verder uitvoering aan de opdracht te geven, indien uit een in uitvoering van artikel 49/1 van het Sociaal Strafwetboek opgestelde kennisgeving blijkt dat deze onderaannemer op zwaarwichtige wijze tekortschiet in zijn verplichting het aan zijn werknemers verschuldigde loon tijdig uit te betalen;
2. de niet-naleving van de onder 1° gestelde verplichting aanzien wordt als een ernstige tekortkoming in hoofde van de onderaannemer, ingevolge waarvan de opdrachtnemer is gemachtigd de overeenkomst te verbreken;
3. de onderaannemer ertoe is gehouden een soortgelijke clause als onder 1° en 2° op te nemen in de onderaannemingsovereenkomsten en ervoor te zorgen dat dergelijke clauses ook in de verdere onderaannemingsovereenkomsten worden opgenomen.

Wanneer de aanbestedende overheid ervan in kennis gesteld wordt dat de opdrachtnemer of een onderaannemer op zwaarwichtige wijze tekort is geschoten in zijn verplichting om zijn werknemers tijdig het loon te betalen waarop deze recht hebben, wordt de verweertermijn teruggebracht tot 5 werkdagen.

ART. 45, §1 BIJZONDERE STRAFFEN

De aanbestedende overheid heeft het recht om de straffen even vaak toe te passen als:

- de inbreuk is gepleegd;
- er werknemers zijn die het voorwerp uitmaken van de inbreuk.

Afdeling 10 Einde van de opdracht

ART. 65, §2 VERPLICHTINGEN VAN DE OPDRACHTNEMER TOT DE DEFINITIEVE OPLEVERING

Inzake groenaanleg en natuurtechnische werken aan waterlopen vervangt de opdrachtnemer, tijdens de waarborgtermijn, op zijn kosten de dode, slecht opkomende en niet-echte planten en levend materiaal, zoals uitschietend rijshout, e.a. en dit gedurende elk plantseizoen telkens vóór 31 december.

In de overeenstemmende posten van de opmeting zijn de onderhoudswerken opgenomen die tijdens de waarborgtermijn uitgevoerd worden voor rekening van de aanbestedende overheid.

De werken worden tijdens de waarborgtermijn jaarlijks onderworpen aan een keuring die aanleiding geeft tot het opstellen van een proces-verbaal van vaststelling. Deze keuring gaat uit van de aanbestedende overheid en heeft plaats in de periode van 16 augustus tot 30 september. Ze gebeurt in aanwezigheid van de opdrachtnemer nadat hij tenminste 15 kalenderdagen voor de aanvang van de keuring behoorlijk bij ter post aangetekende brief werd opgeroepen. Het proces-verbaal vermeldt alle dode, slecht opkomende en niet-echte planten die het volgende plantseizoen moeten vervangen worden.

Afdeling 11 Algemene betalingsvoorwaarden

ART. 66 BETALINGEN

Tenzij anders bepaald in de opdrachtdocumenten worden de werken betaald in maandelijkse betalingen in mindering.

De begindag van de eerste afbetalingsperiode is de startdatum zoals bepaald in het aanvangsbevel.

Deze afbetalingsperiode heeft een vaste periodiciteit van één maand en blijft onveranderd gedurende de hele aanneming.

De staten van de uitgevoerde onderhoudswerken van de beplantingswerken tijdens de waarborgperiode slaan op driemaandelijke perioden, die vervallen op de datum van een maand, welke overeenstemt met de datum van de voorlopige oplevering.

Een post tegen globale prijs wordt betaald naar verhouding van het uitgevoerde gedeelte.

ART. 69 INTREST VOOR LAATTIJDIGE BETALING

Er wordt uitdrukkelijk afgeweken van de bepalingen van art. 1254 van het Oud Burgerlijk Wetboek inzake de toerekening van de betalingen. Elke betaling wordt dan ook bij voorrang toegerekend op de hoofdsommen, en pas daarna op de intresten.

ART. 71 KORTING WEGENS MINDERWAARDE

In het algemeen is de korting wegens minderwaarde de som van specifieke kortingen wegens minderwaarde voor de onderscheiden afwijkingen.

De korting wegens minderwaarde wordt niet aangerekend indien ze lager is dan 50 euro.

De specifieke kortingen wegens minderwaarde mogen 100 percent van de aannemingsom niet overschrijden.

Indien een specifieke korting wegens minderwaarde berekend wordt op basis van de resultaten van een tegenproef op grond van een dubbel aantal stalen en proefstukken, dan wordt de specifieke korting wegens minderwaarde berekend voor de beide resultaten. De resulterende specifieke korting wegens minderwaarde is het rekenkundig gemiddelde van de twee specifieke kortingen wegens minderwaarde.

Voor de a posteriori uitgevoerde technische keuring worden die specifieke kortingen wegens minderwaarde voor sommige afwijkingen bepaald door formules gegeven in de toepasselijke technische bepalingen.

Wanneer afwijkingen op de kwaliteit, het gewicht, de afmetingen en de andere criteria tot beoordeling van het voor keuring aangeboden product of werk worden vastgesteld, is de aanbestedende overheid gerechtigd die formules toe te passen voor zover:

- de afwijkingen, volgens het oordeel van de aanbestedende overheid, onbelangrijk zijn en geen ernstige tekortkomingen bij het gebruik, het verwerken en ten aanzien van de levensduur zouden kunnen teweegbrengen;
- de korting wegens minderwaarde voor het voor keuring aangeboden product of werk in een deelvak of een vak, 100 percent van de offerteprijs ervan niet overschrijdt.

Zo niet, wordt het voor keuring aangeboden product of werk door de aanbestedende overheid geweigerd.

Afdeling 12 Rechtsvorderingen

ART. 73 BEVOEGDE RECHTBANK

Elke rechtsvordering van de opdrachtnemer wordt ingesteld bij een Nederlandstalige Belgische rechtbank, behoudens ingeval van een vordering tot tussenkomst in een bestaand geding.

Hoofdstuk 3 Specifieke bepalingen opdrachten voor werken

Afdeling 1 Bepalingen toepasselijk op alle opdrachten voor werken

ART. 79 ORGANISATIE VAN DE BOUWPLAATS

1. Installaties van concessiehoudende maatschappijen of nutsmaatschappijen

Voor de te nemen maatregelen en op te vragen inlichtingen bij grondwerken verwijzen wij naar de website van het Kabel en Leiding Informatie Portaal (KLIP): zie www.klip.be.

De opdrachtnemer is verplicht:

- alle nodige maatregelen en voorzorgen te nemen om schade aan deze installaties te voorkomen. Om precies te zijn, wint hij de nodige inlichtingen in over de aanwezigheid van de installaties (ondergrondse en bovengrondse kabels en leidingen, verlichtingsinstallaties en verlichte verkeerssignaleringsinstallaties en de toebehoren ervan, enz.) en over de ligging ervan;
- tijdig zowel aan de aanbestedende overheid als aan de concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen de perioden mee te delen waarin de voorlopige en definitieve verleggingen moeten plaatshebben en hun zijn werkschema te verantwoorden;
- in alle geval de nodige maatregelen te nemen om te zorgen voor de coördinatie van zijn werken met die van de concessiehoudende en/of nutsmaatschappijen.

De kosten van verlegging van de diverse installaties zijn niet voor rekening van de opdrachtnemer, behalve indien de verleggingen enkel noodzakelijk zijn om de opdrachtnemer in staat te stellen een door hem vrij gekozen bijzondere uitvoeringsmethode toe te passen.

Enkel de peilingen die uitgevoerd worden in opdracht van de leidend ambtenaar of zijn afgevaardigde zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. Dit soort peilingen wordt beperkt tot singuliere plaatsen.

2. Schade of hinder aan nutsvoorzieningen - merktekens

Voor ieder werk dat een mogelijke oorzaak van schade of stoornis kan zijn, waarop door de aanbestedende overheid de aandacht van de opdrachtnemer is gevestigd of dat bij de uitvoering als zodanig blijkt, geeft de opdrachtnemer, ten minste vijftien kalenderdagen voordat met het uitvoeren van dat werk begonnen wordt, schriftelijk bericht tegen ontvangstbewijs aan:

Nationaal Geografisch Instituut
Abdij ter Kameren 13
1000 Brussel.

Grenspalen en merktekens

De opdrachtnemer zorgt ervoor dat de te behouden bakens, grenspalen en merktekens waarop zijn aandacht gevestigd werd, onaangeroerd blijven. Op minder dan een halve meter ervan worden de eventuele werken verplicht met handgereedschap verricht. Wanneer de opdrachtnemer op andere bakens, grenspalen of merktekens stuit, dient hij onmiddellijk de werken in de nabijheid ervan stop te zetten en de aanbestedende overheid om uitsluitel te vragen.

Indien voorzien in de opdrachtdocumenten, zal de opdrachtnemer vóór de aanvang der werken alle grenspalen opzoeken, die zich bevinden op de betreffende percelen binnen de zone der werken. Hij neemt hiervoor contact op met de betrokken eigenaars.

Tenzij anders vermeld in de opdrachtdocumenten omvat de zone der werken:

- de zone ingenomen door de werken;
- de voorziene werkzone.

De opdrachtnemer laat door een landmeter-expert een verslag en een plan opmaken met de aanduiding en vastlegging van de gevonden grenspalen. De gevonden grenspalen worden

---

vastgemeten met maatsijfers aan drie vaste punten, voorkomend op het grondplan van de bestaande toestand.

Indien er geen drie vaste punten gevonden worden binnen een straal van 50 m, dan worden de respectieve coördinaten van de grenspalen op het plan vermeld. De coördinaten worden ingemeten t.o.v. de ter plaatse aanwezige polygoonpunten.

Voor de percelen waar grenspalen ontbreken, legt de opdrachtnemer een door de betrokken eigenaars voor akkoord getekende verklaring voor waaruit de afwezigheid van deze palen blijkt.

Hij duidt de gevonden palen (genummerd) op het plan aan, evenals de namen van de verschillende eigenaars en de scheidingen waar geen grenspalen gevonden werden.

Het volledig dossier wordt vóór de datum vermeld in het bevel van aanvang in twee exemplaren aan de aanbestedende overheid bezorgd.

Tenzij anders vermeld in de opdrachtdocumenten zijn het opstellen en voorleggen van voormelde bescheiden een last van de aanneming.

Wanneer tijdens de uitvoering van de werken te behouden grenspalen uitgegraven of weggenomen worden, dienen deze herplaatst door een beëdigd landmeter op kosten van de opdrachtnemer.

De landmeter herplaatst deze palen in het bijzijn van de betrokken eigenaars en stelt een proces-verbaal van de herafpaling op, dat hij door de betrokken eigenaars laat ondertekenen. Na uitvoering van deze werkzaamheden, laat hij dit proces-verbaal van herafpaling registreren en maakt hij een kopie ervan over per aangetekend schrijven aan de betrokken eigenaars en de aanbestedende overheid.

Wanneer in de opdrachtdocumenten voorzien wordt in het voorlopig wegnemen, terugplaatsen en/of verplaatsen van grenspalen in het kader van de uitvoering der werken, wordt dezelfde procedure gehandhaafd als hierboven vermeld, met dien verstande dat de hiertoe vereiste kosten (per grenspaal) aan de opdrachtnemer vergoed worden aan de hand van de post hiertoe opgenomen in de samenvattende opmeting.

3. Communicatie

De aandacht van de opdrachtnemer wordt erop gevestigd dat alleen de aanbestedende overheid communiceert over de in uitvoering zijnde of uitgevoerde werkzaamheden.

4. Publiciteit en reclame op de werf

De aandacht van de opdrachtnemer wordt erop gevestigd dat het overeenkomstig het KB van 14 december 1959 waarbij regelen worden gesteld op het aanplakken en reclame maken (BS 04/01/1960) ten stelligste verboden is om publiciteit of reclame te maken op de werf. Publicitaire boodschappen (zoals voor het huren van materieel) zijn in alle gevallen verboden.

5. Taalgebruik op de werf

De ploegleider op de bouwplaats is vlot Nederlandstalig. Met de ploegleider wordt bedoeld, diegene die op de bouwplaats de ploeg leidt en ter plaatse tijdens de leveringen en werken aanwezig is. De aandacht van de opdrachtnemer wordt er uitdrukkelijk op gevestigd dat alle vergaderingen en opleveringen steeds in het Nederlands gehouden worden. De opdrachtnemer mag zo nodig een tolk inschakelen. De kosten, verbonden aan het inschakelen van een tolk, zijn een last van de aanneming en worden door de aanbestedende overheid niet afzonderlijk vergoed.

6. Voorlopige installaties

Alle voorlopige installaties moeten onmiddellijk worden weggenomen na het beëindigen van de werken waarvoor die installaties noodzakelijk waren.

---

7. Veiligheid

De opdrachtnemer verbindt er zich toe zijn verplichtingen inzake veiligheid en gezondheid op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen na te leven. Er wordt uitdrukkelijk verwezen naar de verplichtingen van de opdrachtnemer uit hoofde van de Welzijnswet, het KB Tijdelijke of Mobiele Bouwplaatsen alsook het veiligheids- en gezondheidsplan dat deel uitmaakt van de opdrachtdocumenten. Indien de opdrachtnemer, diens aangestelden of onderaannemers deze verplichtingen niet of gebrekkig nakomen, kan de aanbestedende overheid de nodige maatregelen nemen inzake veiligheid en gezondheid op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen, op kosten van de in gebreke gebleven opdrachtnemer.

De opdrachtnemer stelt de wettelijke en reglementaire veiligheidsuitrustingen ter beschikking van de ambtenaren belast met het toezicht op de werken, zowel in de werkplaats, een laboratorium als op de bouwplaats.

Voor zover als nodig wordt de aandacht van de opdrachtnemer gevestigd op artikel 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst d.d. 10 februari 2011 van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf, algemeen verbindend verklaard door het KB d.d. 4 oktober 2011 (BS 22 november 2011) waardoor de opdrachtnemer instaat voor de melding van de werken van deze aanneming aan het Nationaal Actiecomité voor Veiligheid en Hygiëne in het Bouwbedrijf, met huidig adres: Koningstraat 132 te 1000 Brussel. De inlichtingen moeten voor de aanvang van de werken verstrekt worden.

8. Verkeersveiligheid en signalisatie

De werken die nodig zijn om het verkeer vlot te laten verlopen en de veiligheid van de gebruikers te verzekeren, zijn ten laste van de opdrachtnemer, tenzij de opdrachtdocumenten daarvoor een aparte post bevatten.

Toegang tot de aangrenzende eigendommen en handhaving van het voetgangersverkeer.

In alle gevallen is de opdrachtnemer verplicht om alle nodige maatregelen te nemen om de toegang tot de aangrenzende eigendommen mogelijk te maken en om het voetgangersverkeer te handhaven. Afhankelijk van de aard van de werken en de ligging van de bouwplaats kunnen de maatregelen omvatten: het begaanbaar houden van de voetpaden, het overbruggen van de sleuven, het maken van voorlopige toegangen, het proper houden van het openbaar domein, het stapelen van de materialen. Deze maatregelen worden verder beschreven in de opdrachtdocumenten.

Signalisatie

De signalisatie van de werken moet in overeenstemming zijn met het ministerieel besluit van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg (BS 21 mei 1999) en met de algemene omzendbrief nopens de wegsignalisatie en de latere aanvullingen ervan.

Alvorens het plaatsen van de signalisatie, moet de opdrachtnemer altijd beschikken over:

- de nodige toelatingen in overeenstemming met artikel 78.1.1 van het KB van 1 december 1975 houdende het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en van het gebruik van de openbare weg (BS 9 december 1975);
- de toelating voorzien in het MB van 7 mei 1999 betreffende het signaleren van werken en verkeersbelemmeringen op de openbare weg (BS 21 mei 1999);
- het akkoord van de wegbeheerder.

De opdrachtnemer blijft in alle geval aansprakelijk voor de gehele signalisatie van de werken.

Verwijderen van signalisatie

Buiten de werkuren, zowel 's avonds als tijdens de weekends en telkens als het werk op de bouwplaats gedurende een bepaalde periode onderbroken wordt, moeten, in overleg met de leidend ambtenaar, de verkeerstekens die niet absoluut noodzakelijk zijn voldoende afgedekt of weggenomen worden.

Als gedurende die perioden geen hinder of gevaar voor het verkeer bestaat, dienen alle tekens met inbegrip van de gevaartekens die de bouwplaats aangeven, afgedekt of verwijderd te worden.

De verkeerstekens, gebruikt bij de signalisatie van de bouwplaats en van eventuele omleggingen, moeten, zodra de verkeersveiligheid het mogelijk maakt, geleidelijk weggenomen worden. Na de volledige beëindiging van de werken moet de volledige signalisatie van de bouwplaats onmiddellijk weggenomen worden door de opdrachtnemer.

Omlegging

De opdrachtnemer dient in samenspraak met de lokale politie te voorzien in een omlegging of dient zo mogelijk ter plaatse de nodige voorzieningen te treffen zodat wandelaars en fietsers op een veilige wijze hun weg om de werken heen kunnen vervolgen.

9. Voorzorgsmaatregelen kwartsstof

Bij de uitvoering van alle werken op de werf neemt de opdrachtnemer alle mogelijke voorzorgsmaatregelen om de verspreiding van fijn stof te vermijden. In het bijzonder bij werken waarbij mogelijk kwartsstof vrijkomt (zoals bij afbraakwerken, gebruik van slijpschijven, ...) zorgt de opdrachtnemer er voor dat de arbeiders hiertegen beschermd worden en dat de verspreiding ervan vermeden wordt.

10. Schade aan de wegen door het wagenpark van de opdrachtnemer

Als het wagenpark van de opdrachtnemer schade kan toebrengen aan de weg of aan zijn aanhorigheden, dient de opdrachtnemer de weg te volgen die na voorafgaande goedkeuring van de leidend ambtenaar werd bepaald in overleg met de wegbeheerder, of de weg die werd bepaald in de opdrachtdocumenten.

De opdrachtnemer is verplicht de aan het eerste vervoer voorafgaande vastgelegde reizen nauwgezet te volgen.

Voorafgaand aan het eerste vervoer wordt een tegensprekelijke plaatsbeschrijving opgesteld.

De onderhoudswerken die moeten worden uitgevoerd om de omlegging te handhaven die in geval van overmacht of op bevel van de aanbestedende overheid werd opgelegd, zijn ten laste van de opdrachtnemer gedurende de hele duur van het werk.

11. Netheid van de wegen

De opdrachtnemer moet op zijn kosten, gedurende de volledige duur van de werken, de wegen die hij gebruikt voor de uitvoering van de opdracht ontdoen van slijk, stof en andere materialen. Er moet doeltreffend worden opgeruimd. Mechanisch borstelen met opzuiger, gebruik van spuitlansen onder hoge druk, enz. kan verplicht worden.

Alle maaisel moet onmiddellijk worden verwijderd na het maaien. Er mag onder geen enkele voorwaarde maaisel op de wegen blijven liggen.

12. Beplantingswerken

De opdrachtnemer neemt op zijn volle verantwoordelijkheid en op zijn kosten al de maatregelen die onontbeerlijk zijn om de bescherming, de instandhouding en de integriteit van de bestaande beplantingen te verzekeren, alsook, wanneer de opdracht ook bezaaiings- en/of beplantingswerken bevat, al de maatregelen ter bestrijding van onkruid, insecten en schadelijke dieren, op de plaatsen waar deze werken worden uitgevoerd.

Bij beschadiging van wortels, takken en/of stam is de opdrachtnemer verplicht dit onmiddellijk te melden aan de aanbestedende overheid. Eventuele maatregelen die moeten genomen worden om grotere schade en vervolgschade aan de boom te beperken, dienen uitgevoerd te worden door een gecertificeerde boomverzorgster (European Tree Worker/ISA Certified Arborist) en volgens de voorschriften van het SB250 Hoofdstuk 11.

---

13. **Gelijktijdig uit te voeren werken**

De opdrachtnemer mag geen bezwaar maken als de aanbestedende overheid andere werken doet of laat uitvoeren door andere opdrachtnemers, aan de grens of binnen de begrenzing van de bouwplaats of opdracht.

De opdrachtnemer kan zich tegen deze werken niet verzetten wegens de doortocht of de tijdelijke bezetting van zijn bouwplaats voor zover de aanbestedende overheid die doortocht of bezetting toestaat of beveelt.

De opdrachtnemer mag de uitvoering van de door de leidend ambtenaar bevolen of toegestane andere werken op geen enkele wijze belemmeren, zelfs al zijn die werken niet vermeld op de tekeningen.

Als verschillende werken gelijktijdig worden uitgevoerd op de bouwplaats of als de doortocht of gedeeltelijke bezetting van de bouwplaats door andere opdrachtnemers noodzakelijk is, maken de betrokken opdrachtnemers onderling afspraken om de gelijktijdig uit te voeren werken te coördineren. Voor de aanvang van de werken lichten zij dan de leidend ambtenaar in over de gezamenlijk voorgestelde maatregelen.

Als geen vergelijk bereikt kan worden of als bezwaren bestaan over de onderlinge afspraak of als de maatregelen die de opdrachtnemer voorstelt niet kunnen worden aangenomen of moeten worden aangevuld, dan geeft de leidend ambtenaar aan welk uitvoeringsprogramma gevolgd dient te worden en welke veiligheidsmaatregelen in acht moeten worden genomen. De opdrachtnemers moeten die aanwijzingen strikt volgen.

14. **Topografische gegevens en uitzetgegevens**

Al het materiaal moet van het courante type en in perfecte staat zijn. Ingeval van twijfel over de precisie heeft de aanbestedende overheid het recht de controle ervan te eisen in een labo naar keuze. Als aangetoond wordt dat het materiaal inderdaad aan precisie te wensen overlaat, zijn de daaraan verbonden kosten ten laste van de opdrachtnemer.

De opdrachtnemer staat zelf in voor het uitzetten op het terrein van alle topografische en andere gegevens die nodig zijn voor de correcte uitvoering van de werken volgens de tekeningen. Hij doet dat geheel op eigen kosten en op eigen verantwoordelijkheid. Overal waar de aanbestedende overheid dat nodig acht, moeten piketten, bakens, profiellatten, en dergelijke worden geplaatst. Het feit dat de aanbestedende overheid die uitzetgegevens eventueel naziet, ontslaat de opdrachtnemer niet van zijn verantwoordelijkheid voor de correcte uitvoering.

Ook alle kosten voor het opnemen van profielen en voor de uitvoering van tegensprekelijke in- en uitpeilingen zijn voor rekening van de opdrachtnemer. De opdrachtnemer stelt daarvoor zelf het nodige materiaal en personeel ter beschikking, tot volledige voldoening van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid mag de vervanging eisen van piketten of bakens door definitieve merkpalen die ze aan de opdrachtnemer levert.

Alle eventuele betwistingen over de bij de aanbesteding opgegeven profielen (langs- en dwarsprofielen) die dienen voor het vaststellen van de werkelijk uitgevoerde hoeveelheden over de hele uitgestrektheid van het werk, moet de opdrachtnemer vóór de aanvang van de uitvoering van de werken aan de aanbestedende overheid meedelen. Een opmeting wordt in dit geval tegensprekelijk opgemaakt door de opdrachtnemer en de aanbestedende overheid. Hetzelfde wordt toegepast voor iedere plaats waarvan de bestaande toestand volgens één van de partijen onvoldoende in de opdrachtdocumenten is beschreven.

15. **Non-discriminatieclausules**

De opdrachtnemer verbindt zich er toe bij het uitvoeren van deze opdracht niemand te discrimineren op grond van geslacht, leeftijd, seksuele geaardheid, burgerlijke staat, geboorte, vermogen, geloof of

---

levensbeschouwing, politieke overtuiging, taal, gezondheidstoestand, handicap, fysieke of genetische eigenschappen, sociale positie, nationaliteit, zogenaamd ras, huidskleur, afkomst, nationale of etnische afstamming of syndicale overtuiging. Hij waarborgt dit zowel ten aanzien van zijn personeelsleden onderling als ten aanzien van derden, zoals deelnemers, bezoekers, externe medewerkers, ...

De opdrachtnemer verbindt zich er toe, voor zover redelijk, aanpassingen door te voeren, op vraag van personen met een handicap, die de beperkende invloed van een onaangepaste omgeving op de participatie van een persoon met een handicap neutraliseren (zie artikel 19 van het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijke kansen- en gelijke behandelingsbeleid).

De opdrachtnemer verbindt er zich toe de werken steeds uit te voeren in overeenstemming met het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van een gewestelijke stedenbouwkundige verordening inzake toegankelijkheid.

De opdrachtnemer verbindt zich ertoe de werknemers en derden zoals deelnemers, bezoekers, externe medewerkers, ... mee te delen dat hij geen rekening zal houden met vragen of wensen van discriminerende aard.

Indien een personeelslid van de opdrachtnemer zich tijdens de uitvoering van de opdracht schuldig maakt aan discriminatie, pestgedrag, geweld of ongewenst seksueel gedrag, zal de opdrachtnemer de nodige maatregelen treffen om een eind te maken aan dit gedrag en waar nodig het slachtoffer in eer herstellen. De werknemers met hiërarchische verantwoordelijkheden zullen toezien op het naleven van dit engagement.

Bij elke mogelijke klacht in dit verband tegen de opdrachtnemer, zal deze zijn volledige medewerking verlenen aan een eventueel onderzoek dat in dit verband verricht wordt door een meldpunt discriminatie of een andere organisatie, in dit verband aangesteld door de Vlaamse overheid.

De opdrachtnemer vraagt tevens al zijn personeelsleden alert te zijn voor discriminatie, pestgedrag, geweld of ongewenst seksueel gedrag, in die zin dat ze de gevallen waar ze getuige van zijn, onmiddellijk dienen te melden aan een werknemer met hiërarchische verantwoordelijkheid.

De opdrachtnemer verbindt zich ertoe om geen druk uit te oefenen op eigen personeelsleden, die slachtoffer worden van discriminatie, pestgedrag, geweld of ongewenst seksueel gedrag door een klant of een derde, om af te zien van een eventuele indiening van een klacht of inleiding van een vordering voor de rechtbank in dit verband.

De opdrachtnemer ziet erop toe dat ook de onderaannemers, die hij eventueel inschakelt voor de opdracht, zich houden aan deze uitvoeringsvoorwaarden.

ART. 80 WIJZIGINGEN AAN DE OPDRACHT

Meldingsplicht

De opdrachtnemer licht de aanbestedende overheid onverwijld, en uiterlijk de eerstvolgende werkdag na de vaststelling, in wanneer hij eender welke feiten of omstandigheden vaststelt die al dan niet onder toepassing van artikel 80, §2 AUR vallen.

De meldingsplicht geldt ongeacht of de aanbestedende overheid op de hoogte is van de feiten of omstandigheden. De meldingsplicht vervalt enkel indien de wijziging in de uitvoering het gevolg is van een wijzigingsbevel zoals omschreven in artikel 80, §1 AUR.

De opdrachtnemer vermeldt in de melding minstens de motivering waarom hij de mening is toegedaan dat er sprake is van een wijziging in de zin van artikel 80, §2 AUR. Indien mogelijk bevat de melding reeds een bondige toelichting van de invloed die de wijziging zou kunnen hebben op het verloop en de kostprijs van de opdracht.

Indien geen of geen tijdige melding van de wijziging werd gedaan vervalt het recht op betaling van het deel van de uitgaven dat redelijkerwijze niet meer kan vastgesteld of gecontroleerd worden.

De melding gebeurt bij voorkeur schriftelijk. Indien de melding mondeling gebeurt, zal een aantekening worden gemaakt in het dagboek der werken. De opdrachtnemer moet ofwel de

---

verzending kunnen bewijzen dan wel controleren dat de melding in het dagboek is gebeurd. De opdrachtnemer blijft aldus verantwoordelijk voor de melding.

Door zijn offerte aanvaardt de opdrachtnemer de toepassingsregels van CMK-2003 - Kostenschaal voor aannemersmaterieel, zoals vastgesteld in de omzendbrief MOW/2006/01 d.d. 15 september 2006 (BS 6 oktober 2006) voor het berekenen van de uurkosten van aannemersmaterieel bij het opstellen van verrekeningen, schadeclaims en herzieningen van de overeenkomst, vermenigvuldigd met 0,75.

De opdrachtnemer dient voor elke machine die op de werf wordt ingezet een volledige materieelfiche en dito bewijslast ter beschikking te stellen van het toezichthoudend personeel van de aanbestedende overheid, teneinde een correcte CMK-berekening te kunnen toepassen. Bij het niet overhandigen van dergelijke bewijslast zal door de aanbestedende overheid slechts met de minimum karakteristieken van het materieel rekening worden gehouden.

Indien bij wijzigingen aan de opdracht overgedimensioneerd materieel op de werf wordt ingezet voor het uitvoeren van een eenvoudige opdracht, dan zal er geen rekening gehouden worden met de overeenkomstige CMK-tarieven, maar zal de leidend ambtenaar overgaan tot een billijke prijsafspraken voor het gebruikte materieel in functie van de werkzaamheden.

1. Definities, prijsvormingsmethodes en basisprincipes.

1.1 Definities.

Artikel 2 AUR wordt aangevuld met volgende definities:

- Wijzigingsbevel: vorm van dienstbevel waarbij de aanbestedende overheid een Wijziging aan de opdracht beveelt.
- Prestatie: door de opdrachtnemer uit te voeren activiteit in het kader van een overheidsopdracht.
- Prijsvoorstel: een document opgesteld door de opdrachtnemer waarin de financiële gevolgen van een Wijziging (aan de opdracht) worden gevat. Een Prijsvoorstel moet concreet becijferd en afdoende onderbouwd zijn.

1.2 Prijsvormingsmethodes.

Er worden drie prijsvormingsmethodes onderscheiden, met name de voorafgaande prijszetting, de werkelijke uitgaven en het ambtshalve vaststellen van de prijzen. Deze prijsvormingsmethodes worden hieronder nader toegelicht.

1) Voorafgaande prijszetting.

Via deze methode spreken de contractspartijen voorafgaand aan het Wijzigingsbevel, of kort na het Wijzigingsbevel, de prijzen af die zullen worden gehanteerd voor de Prestaties die een onderdeel van de Wijziging uitmaken.

Bij het voorafgaand overeenkomen van de prijzen moet volgende volgorde worden gerespecteerd:

- in eerste orde wordt gebruik gemaakt van de (eenheids)prijzen uit de goedgekeurde offerte, inclusief de prijsinformatie die tijdens de plaatsingsprocedure werd opgevraagd in het kader van het prijs- en kostenonderzoek.
- in tweede orde worden de prijzen gebaseerd op de (eenheids)prijzen uit de goedgekeurde offerte. Dit impliceert dat de Prestatie uit de Wijziging slechts in beperkte mate afwijkt van de Prestatie uit de goedgekeurde offerte. De opdrachtnemer baseert zich op de samenstelling van zijn offerteprijzen en bezorgt onder meer deze samenstelling, met de overeenkomstige materieelkosten, voor de door de aanbestedende overheid aangeduide posten.
- in derde orde worden de prijzen gebaseerd op de (eenheids)prijzen die in vergelijkbare opdrachten door dezelfde opdrachtnemer of een andere opdrachtnemer werden uitgevoerd

---

(courant gangbare (eenheids)prijzen, uitgezonderd arbeid en inzet courant gangbaar materieel, zie hiervoor het volgende streepje).

- in laatste orde, met name wanneer de aanbestedende overheid oordeelt dat de voorgaande evaluatiewijzen onmogelijk zijn, zal in eerste instantie gebruik gemaakt worden van de jaarlijkse lijst van verkoopprijzen arbeid en inzet courant gangbaar materieel. De van toepassing zijnde lijst/lijsten zal/zullen ter beschikking gesteld worden door de aanbestedende overheid op <https://departement-mow.vlaanderen.be/nl/standaardbestek-administratieve-bepalingen>. Indien de Prestatie uit de Wijziging volgens de aanbestedende overheid geen betrekking heeft op arbeid en/of materieel uit deze lijst, kan voor het berekenen van de uurkosten van het aannemersmaterieel gebruik worden gemaakt van de CMK-tarieven, vermenigvuldigd met 0,75, en de officiële uurlonen. In dergelijk geval:
  - mogen de officiële uurlonen, zoals bepaald door het toepasselijke paritair comité, worden verhoogd met de sociale lasten en met de ondervermelde percentages voor algemene kosten en winst. Buiten de daguren van 6 uur tot 20 uur wordt voor nachtwerk (tussen 20 uur 's avonds en 6 uur 's morgens) en voor zaterdag- en zondagwerk respectievelijk 25, 50 en 100 % toeslag uitbetaald, welke echter niet cumulatief mogen worden aangerekend;
  - mogen de uurkosten van het aannemersmaterieel worden verhoogd met het ondervermelde percentage voor algemene kosten en winst;
  - mogen de kosten (exclusief BTW) voor leveringen van materialen welke verwerkt worden op de werf, waarvan de marktconformiteit wordt aangetoond, worden verhoogd met het ondervermelde percentage voor algemene kosten en winst;
  - mogen de kosten (exclusief BTW) voor Prestaties van onderaannemers en/of dienstverleners, waarvan de marktconformiteit wordt aangetoond, worden verhoogd met het ondervermelde percentage voor algemene kosten en winst.

Als wordt gekozen voor het op voorhand bepalen van de prijzen, wordt - indien mogelijk - teruggevallen op prijzen uit de oorspronkelijke offerte. Als een contractspartij een herziening van de offerteprijzen wenst, met name wanneer de voorwaarden vervat in artikel 80 AUR vervuld zijn, dient dit verzoek - op straffe van onontvankelijkheid - te worden vergezeld van een gemotiveerd voorstel voor een aangepaste prijs.

2) Werkelijke uitgaven.

Via deze methode spreken de contractspartijen af de Prestaties die een onderdeel van de Wijziging uitmaken te vergoeden op basis van werkelijke uitgaven na de voltooiing van de Prestaties. Deze methode kan enkel worden gebruikt voor Prestaties waarvan de aanbestedende overheid van oordeel is dat zij zich niet lenen tot een voorafgaande prijszetting.

- **Indeling van de werkelijke kosten:**

Als met werkelijke kosten wordt gewerkt, worden de kosten als volgt ingedeeld:

- directe kosten:
  - directe arbeidskosten.
  - directe materiaalkosten.
  - directe materieelkosten.
  - directe onderaannemingskosten.
  - andere directe kosten. Het gebruik van deze categorie kosten dient tot een minimum beperkt te blijven.
- algemene kosten en winst (AKW):
  - Indien het officiële uurlonen, zoals bepaald door het toepasselijke paritair comité, betreft, worden deze verhoogd met 17 % algemene kosten en winst, tenzij uit de

---

aanbestedingsprijzen blijkt dat de opdrachtnemer bij zijn offerte een lager percentage gehanteerd heeft;

- Indien het de uurkost van het aannemersmaterieel, overeenkomstig de CMK-2003 - Kostenschaal voor aannemersmaterieel, zoals vastgesteld in de omzendbrief MOW/2006/01, betreft worden deze vermenigvuldigd met 0,75 en verhoogd met 17 % algemene kosten en winst, tenzij uit de aanbestedingsprijzen blijkt dat de opdrachtnemer bij zijn offerte een lager percentage gehanteerd heeft;
- Indien het voorgelegde facturen (exclusief BTW) voor leveringen van materialen welke verwerkt worden op de werf betreft, worden deze verhoogd met 17 % algemene kosten en winst, tenzij uit de aanbestedingsprijzen blijkt dat de opdrachtnemer bij zijn offerte een lager percentage gehanteerd heeft;
- En indien het voorgelegde facturen voor prestaties van onderaannemers en/of dienstverleners (exclusief BTW) betreft, worden deze verhoogd met 10 % algemene kosten en winst, tenzij uit de aanbestedingsprijzen blijkt dat de opdrachtnemer bij zijn offerte een lager percentage gehanteerd heeft.

Conform punt 3.2.2 van de dienstorder MOW/MIN/2018/03 van 17 juli 2018 wordt op de terugbetaling van de afgiftekosten (via een GS-post) geen verhoging voor algemene kosten en winst toegestaan.

- **Berekening van de directe kosten:**

Hieronder wordt aangegeven welke uitgaven als directe kost mogen worden aangerekend. De uitgaven die niet expliciet onder de omschrijving van de directe kosten vallen, worden als algemeen beschouwd en dienen aldus te worden inbegrepen in de specifieke procentuele toeslag voor de algemene kosten en winst. Onderstaande regeling dient te worden toegepast.

- Directe arbeidskosten:

De berekening van de directe arbeidskosten gebeurt door het aantal uren inzet van de arbeiders te vermenigvuldigen met het toepasselijke uurtarief. Deze vermenigvuldiging is uit te voeren voor elke arbeider of groep van arbeiders met (nagenoeg) dezelfde beroepskwalificatie en anciënniteit en wordt nadien getotaliseerd voor alle arbeiders of groepen van gelijkaardige arbeiders.

In functie van het toezicht op het aantal gepresteerde uren, moet de opdrachtnemer een dagelijks bijgewerkte personeelslijst van de ingezette arbeiders bijhouden met het aantal gepresteerde uren voor de Prestaties die deel uitmaken van de Wijziging waarvan de prijs op basis van de werkelijke kosten wordt bepaald.

De uurtarieven voor arbeid worden, in dalende volgorde van prioriteit, als volgt bepaald:

- de uurtarieven zoals deze zijn opgenomen in de lijst verkoopprijzen arbeid en inzet courant gangbaar materieel;
- de effectieve lonen, vermeerderd met de sociale lasten, verzekeringen en de vergoedingen die niet tot de sociale lasten behoren, van de werkelijk ingezette arbeiders voor de uitvoering van de desbetreffende Prestaties, zoals vermeld op de personeelslijst;
- de conventionele barema's voor de lonen en sociale lasten die door de paritaire comités op geregelde basis worden bepaald. Deze mogen vermeerderd worden met:
  - een toeslag van 5% ingeval de barema's minimumlonen betreffen;
  - de toeslagen cfr. de vigerende wetgeving en de collectieve arbeidsovereenkomsten ingeval er gewerkt werd buiten de reguliere uren of in andere werkregimes dan 8 uren per dag en/of 38 uren per week;
  - de toeslagen cfr. de vigerende wetgeving en de collectieve arbeidsovereenkomsten ingeval er gewerkt werd in hinderlijke, ongezonde en/of gevaarlijke omstandigheden.

Wanneer er meer dan één toeslag van toepassing is, worden deze elk afzonderlijk op het oorspronkelijke conventionele barema voor de lonen en sociale lasten toegepast.

- Directe materiaalkosten:

De berekening van de directe materiaalkosten gebeurt door – per materiaal – de hoeveelheid, die werd gebruikt, gestort, gereinigd, in eigendom genomen e.a. te vermenigvuldigen met de toepasselijke eenheidskostprijs.

De exacte hoeveelheid en de toepasselijke eenheidskostprijs worden beide bepaald aan de hand van de factu(u)r(en) vanwege leveranciers of dienstverleners. De opdrachtnemer dient de marktconformiteit van de materiaalkosten te bewijzen. In functie daarvan dient de opdrachtnemer aan te tonen verschillende potentiële leveranciers of dienstverleners te hebben geconsulteerd tenzij dit om aantoonbare redenen onmogelijk was.

Het aanrekenen van toeslagen voor “diversen materiaal” of gelijkaardig wordt niet aanvaard. De kosten voor de opslag, het transport, het laden en lossen, het afvoeren van afval en snijverliezen e.d. moeten in principe vervat zitten in de procentuele toeslag voor de algemene kosten en winst tenzij de eigenschappen van de materialen (zoals afmetingen, volume, massa, breekbaarheid, waarde, ...) tot zodanige opslag-, transport- en/of behandelingskosten leiden dat ze onmogelijk kunnen vervat zitten in de procentuele toeslag voor de algemene kosten en winst.

- Directe materieelkosten:

De berekening van de materieelkosten moet uitgevoerd worden door het aantal uren inzet van materieel te vermenigvuldigen met het toepasselijke uurtarief. Deze bewerking is uit te voeren voor elk (voer)tuig of voor elke groep van gelijkaardige (voer)tuigen met (nagenoeg) dezelfde functie, technische kenmerken en leeftijd.

Wat de kosten inzake materieel betreft, moet het onderscheid gemaakt worden tussen de inzet van materieel waarvan de opdrachtnemer de eigenaar is en het materieel dat door de opdrachtnemer gehuurd wordt:

- het aantal uren inzet van de eigen (voer)tuigen wordt geregistreerd tijdens de uitvoering van de Prestatie en wordt dagelijks opgetekend in het dagboek van de werken. Voor de bepaling van het toepasselijke uurtarief voor de eigen (voer)tuigen dient in eerste instantie gebruik gemaakt te worden van de uurtarieven opgenomen op de lijst verkoopprijzen arbeid en inzet courant gangbaar materieel. Indien het materieel betreft dat niet op deze lijst is opgenomen kan, conform de voorwaarden vervat in artikel 2 van de omzendbrief MOW/2006/01, gebruik worden gemaakt van de kostenschaal voor aannemersmaterieel CMK 2003.
- voor het gehuurde materieel moeten zowel het aantal uren inzet als de toepasselijke uurtarieven gebaseerd worden op de factu(u)r(en) vanwege de verhuurder(s) van de desbetreffende (voer)tuigen. De opdrachtnemer dient de marktconformiteit van de gevorderde huurkosten te bewijzen. In functie daarvan dient de opdrachtnemer aan te tonen verschillende potentiële verhuurders te hebben geconsulteerd tenzij dit om aantoonbare redenen onmogelijk was.

De opdrachtnemer mag inzake de materieelkosten noch “diversen materieel” noch “klein materieel” aanrekenen. Onder “diversen materieel” wordt verstaan materieel waarbij niet of onvoldoende duidelijk wordt aangegeven wat de inhoud hiervan is en onder “klein materieel” wordt verstaan alle (voer)tuigen met een nieuwwaarde tot 2.500 euro.

De kosten voor de aanvoer naar, de afvoer van en voor de op- en/of ombouw op de bouwplaats moeten worden vervat in de procentuele toeslag voor de algemene kosten en winst tenzij de eigenschappen van het materieel (zoals afmetingen, volume, massa, complexiteit, ...) of de uitvoeringsomstandigheden (bereikbaarheid, fasering, ...) tot zodanige aanvoer-, afvoer-, opbouw- en/of ombouwkosten leiden dat ze onmogelijk kunnen vervat zitten in de procentuele toeslag voor de algemene kosten en winst.

- Directe onderaannemingskosten:

De berekening van de directe onderaannemingskosten geschiedt door de in onderaanneming gerealiseerde hoeveelheid te vermenigvuldigen met de eenheidskostprijs. De opdrachtnemer dient de marktconformiteit van de gevorderde onderaannemingskosten te bewijzen. In functie daarvan dient de opdrachtnemer aan te tonen verschillende potentiële onderaannemers te hebben geconsulteerd tenzij dit om aantoonbare redenen onmogelijk was.

- Andere directe kosten:

Als zich directe kosten voordoen die niet in één van de hogervermelde categorieën kunnen worden ondergebracht, kunnen deze kosten als andere directe kosten worden aangerekend. De berekening van de “andere directe kosten” gebeurt aan de hand van de vermenigvuldiging van de hoeveelheid met de toepasselijke eenheidskostprijs, en dit voor elke directe kost in deze categorie. Zoals hoger aangegeven, moet het gebruik van deze categorie van directe kosten tot een minimum worden beperkt.

De directe kostprijs wordt berekend door de directe arbeids-, materiaal-, materieel- en onderaannemingskosten en de andere directe kosten te totaliseren.

- **Registratie van de kostprijs-elementen:**

In functie van de berekening van de directe kosten, moet de opdrachtnemer dagelijks de volgende informatie aanleveren:

- een dagelijks bijgewerkte personeelslijst van de ingezette arbeiders met vermelding van het effectief gepresteerd aantal uren en het toepasselijke uurtarief voor de Prestaties die deel uitmaken van de Wijziging waarvan de prijs op basis van de werkelijke kosten wordt bepaald. Voor elke arbeider moeten ook de beroepskwalificaties en de anciënniteit worden meegedeeld.
- de hoeveelheden materialen die werden aangekocht, gestockeerd, afgevoerd, verwerkt, gereinigd, gestort, in eigendom genomen... De vermelde hoeveelheden moeten worden gestaafd door de nodige documenten (m.n. leveringsbonnen, vrachtbrieven, facturen...) van de betrokken leveranciers.
- de lijst van het ingezette eigen materieel met vermelding van het ingezette aantal uren, de technische kenmerken en de leeftijd van het materieel. Voor de verantwoording van de verrekeningen baseert de opdrachtnemer zich op de samenstelling van zijn aanbestedingsprijzen en bezorgt hij o.a. deze samenstelling, met de overeenkomstige materieelkosten voor de door de aanbestedende overheid aangeduide posten. De technische kenmerken en de leeftijd moeten worden gestaafd door respectievelijk de technische fiches en het aankoopbewijs van het ingezette materieel. Bij het niet overhandigen van deze fiches of bewijzen zal de aanbestedende overheid slechts rekening houden met de minimum karakteristieken van het materieel. Als bij Wijzigingen aan de opdracht overgedimensioneerd materieel op de werf wordt ingezet, dan zal er geen rekening gehouden worden met de overeenkomstige CMK-tarieven, maar zal de leidend ambtenaar overgaan tot een billijke prijsafpraak voor het gebruikte materieel in functie van de werkzaamheden.
- de lijst van het gehuurde materieel met vermelding van het ingezette aantal uren en het uurtarief. Het ingezette aantal uren moet worden gestaafd door facturen van de verhuurder.
- de hoeveelheden en de tarieven per eenheid van de Prestaties die door onderaannemers worden gepresteerd. Deze hoeveelheden moeten worden gestaafd door facturen van de betrokken onderaannemers.

Naast de bovenvermelde informatie dient de opdrachtnemer ook het precieze moment dat hij zal starten met de uitvoering van de Prestaties, waarvan de prijs op basis van de werkelijke uitgaven zal worden bepaald, ten laatste één werkdag voor de start van de uitvoering van de betrokken Prestaties aan de aanbestedende overheid mee te delen.

---

3) Ambtshalve vaststellen van de prijzen.

Wanneer op basis van de voorafgaande prijszetting of de werkelijke uitgaven binnen de voorziene termijnen geen akkoord tussen de contractspartijen kan worden bereikt, worden de prijzen ambtshalve vastgelegd door de aanbestedende overheid en dit met behoud van alle rechten van de opdrachtnemer.

1.3 Basisprincipes.

De prijzen die bij een Wijziging aan de opdracht worden gehanteerd, worden in principe bepaald kort na het Wijzigingsbevel en bij voorkeur voor de ontvangst van de eerste schuldvordering, waarin betaling wordt gevorderd van Prestaties die een onderdeel van de Wijziging uitmaken.

De aanbestedende overheid bepaalt de prijsvormingsmethode die voor elke Prestatie wordt gehanteerd. De opdrachtnemer kan enkel op een gemotiveerde manier bezwaar maken tegen de keuze om de prijzen op voorhand te bepalen.

De schuldvordering, waarin betaling wordt gevorderd van Prestaties die onderdeel van een Wijziging uitmaken, mag nooit het Prijsvoorstel van de opdrachtnemer voor de Prestaties uit de Wijziging voorafgaan. Ofwel wordt het Prijsvoorstel voorafgaand aan de eerste schuldvordering ingediend ofwel gebeurt dit tegelijkertijd met de eerste schuldvordering. Wordt alsnog een schuldvordering ingediend die niet berust op een Prijsvoorstel, dan begint de verificatietermijn voor de betaling van deze schuldvordering slechts te lopen vanaf het moment dat het Prijsvoorstel wordt ontvangen.

De aanbestedende overheid heeft het recht aanslepende prijsdiscussies, inclusief discussies over de te volgen prijsvormingsmethode, eenzijdig te beëindigen door ambtshalve de prijsvormingsmethode en de te hanteren prijzen vast te stellen.

Indien offertes of facturen worden ingediend om het marktconforme karakter van bepaalde prijzen of kosten te staven, en deze documenten zijn niet opgedeeld in een deel Prestaties die tot de oorspronkelijke opdracht behoren en Prestaties die deel van de Wijziging uitmaken, dan is het aanbrengen van doorhalingen op deze documenten niet toegestaan. In dergelijk geval dient de opdrachtnemer wel duidelijk het gedeelte van de Prestaties aan te duiden waarvoor betaling wordt gevraagd.

2. Initiëren van de Wijziging.

2.1 Wijzigingen die op het initiatief van de aanbestedende overheid berusten.

Elk bevel tot Wijziging van de opdracht wordt schriftelijk gegeven. Wordt nochtans met een geschreven bevel gelijkgesteld, het mondeling bevel waarvan de opdrachtnemer binnen de achtenveertig uur bij aangetekende zending melding heeft gemaakt aan de leidend ambtenaar en dat door de aanbestedende overheid niet is weerlegd binnen de drie werkdagen vanaf de ontvangst van bedoelde brief.

Minder belangrijke Wijzigingen kunnen evenwel enkel als vermeldingen in het dagboek worden opgetekend.

2.2 Wijzigingen die niet op initiatief van de aanbestedende overheid berusten.

De opdrachtnemer licht de aanbestedende overheid onverwijld, en uiterlijk de eerstvolgende werkdag na de vaststelling, in wanneer hij eender welke feiten of omstandigheden vaststelt die al dan niet onder toepassing van artikel 80, §2 AUR vallen. De meldingsplicht geldt ongeacht of de aanbestedende overheid op de hoogte is van de feiten of omstandigheden. De meldingsplicht vervalt enkel indien de Wijziging in de uitvoering het gevolg is van een Wijzigingsbevel zoals omschreven in artikel 80, §1 AUR.

De opdrachtnemer vermeldt in de melding minstens de motivering waarom hij de mening is toegedaan dat er sprake is van een Wijziging in de zin van artikel 80, §2 AUR. Indien mogelijk bevat

---

de melding reeds een bondige toelichting van de invloed die de Wijziging zou kunnen hebben op het verloop en de kostprijs van de opdracht.

De beslissing over het doorvoeren van de Wijziging komt de aanbestedende overheid toe. Enkel de gemelde feiten, die naar oordeel van de aanbestedende overheid tot een Wijziging van de opdracht aanleiding moeten geven, zullen voorwerp van een Wijzigingsbevel uitmaken. Wordt naar aanleiding van een melding geen Wijzigingsbevel verstrekt, mag de opdrachtnemer de gemelde feiten of omstandigheden niet aangrijpen om een Wijziging aan de opdracht door te voeren.

Indien geen of geen tijdige melding van de Wijziging werd gedaan, vervalt het recht op betaling van het deel van de uitgaven dat redelijkerwijze niet meer kan vastgesteld of gecontroleerd worden. Als de opdrachtnemer alsnog een Wijziging aanbrengt, waarvan het feit op voorhand werd gemeld maar dat niet door de aanbestedende overheid werd aanvaard en aldus niet het voorwerp van een Wijzigingsbevel heeft uitgemaakt, is er evenzeer sprake van een verval van recht op betaling van de Prestaties die deel uitmaken van de Wijziging.

De melding gebeurt bij voorkeur schriftelijk. Indien de melding mondeling gebeurt, zal een aantekening worden gemaakt in het dagboek der werken. De opdrachtnemer moet ofwel de verzending van de melding kunnen bewijzen dan wel controleren dat de melding in het dagboek is gebeurd. De opdrachtnemer blijft aldus verantwoordelijk voor de melding.

3. Procedure.

3.1. Gewone procedure.

3.1.1. Vrijblijvende offerte van de opdrachtnemer.

Om zicht te krijgen op de vermoedelijke kostprijs van een voorgenomen Wijziging, kan de aanbestedende overheid de opdrachtnemer uitnodigen een vrijblijvende offerte in te dienen. Als de opdrachtnemer wordt uitgenodigd een dergelijke vrijblijvende offerte in te dienen, dan zijn volgende principes van toepassing:

- uit de vraag om een vrijblijvende offerte in te dienen, kan de opdrachtnemer geen enkel recht tot uitvoering van de voorgenomen Wijziging ontleen.
- om de verdere uitvoering van de opdracht niet in het gedrang te brengen, dient de opdrachtnemer zo snel mogelijk te antwoorden op de vraag van de aanbestedende overheid. In principe zal de opdrachtnemer een termijn van 7 kalenderdagen worden toegekend om een vrijblijvende offerte in te dienen. Deze termijn kan, onder meer in functie van de dringendheid en de complexiteit van de opdracht, worden verlengd of ingekort.

3.1.2. Wijzigingsbevel.

Zodra er voldoende duidelijkheid bestaat over de noodzaak voor en de kostprijs van de voorgenomen Wijziging, zal er - na het doorlopen van de interne procedures - een Wijzigingsbevel worden gegeven. Pas na ontvangst van het Wijzigingsbevel mag de opdrachtnemer starten met de uitvoering van de Prestaties die deel uitmaken van de Wijziging.

3.1.3. Opmaak van de verrekening (voorafgaande prijszetting).

Als wordt gekozen voor de voorafgaande prijszetting (als prijsvormingsmethode) wordt samen met, dan wel kort volgend op, het Wijzigingsbevel een ontwerp van verrekening ter invulling aan de opdrachtnemer voorgelegd. Het ontwerp van verrekening wordt, in de mate van het mogelijke, ingevuld met de prijsinformatie die uit de goedgekeurde offerte dan wel uit de vrijblijvende offerte (zoals bedoeld in punt 3.1.1.) werd verkregen.

De opdrachtnemer dient te antwoorden binnen de termijn die door de aanbestedende overheid wordt aangegeven. Het Prijsvoorstel (onder de vorm van het ingevulde ontwerp van verrekening)

---

moet in elk geval ten laatste worden ingediend samen met de eerste schuldvordering waarin betaling wordt gevorderd van Prestaties die deel uitmaken van de Wijziging.

Als het ingevulde Prijsvoorstel van de opdrachtnemer niet volledig duidelijk is, niet voldoende werd onderbouwd dan wel prijzen of een prijsvormingsmethode bevat die voor de aanbestedende overheid niet aanvaardbaar zijn, zal de opdrachtnemer binnen de 12 dagen na ontvangst van het initiële Prijsvoorstel worden uitgenodigd de gewenste verduidelijkingen, onderbouwingen dan wel een aangepast Prijsvoorstel te formuleren. De opdrachtnemer is ertoe gehouden te reageren binnen een termijn van 12 dagen na ontvangst van de brief van de aanbestedende overheid.

- Worden via het antwoord alle gevraagde verduidelijkingen of onderbouwingen aangeleverd dan wel een aanvaardbaar Prijsvoorstel en/of een aanvaardbare prijsvormingsmethode geformuleerd, zal de opdrachtnemer (na het doorlopen van het interne goedkeuringsproces) worden uitgenodigd de verrekening te ondertekenen.
- Wordt geen of geen tijdig antwoord geformuleerd of worden via het antwoord niet alle gevraagde verduidelijkingen of onderbouwingen aangeleverd of wordt een onaanvaardbaar Prijsvoorstel geformuleerd, kan de aanbestedende overheid besluiten ambtshalve de te hanteren prijzen en prijsvormingsmethode vast te stellen dan wel over te gaan tot de opmaak van een ramingsstaat. De ambtshalve vastgestelde prijzen worden ter kennis gebracht van de opdrachtnemer.

Als de opdrachtnemer op een gemotiveerde manier bezwaar heeft gemaakt bij de keuze van de aanbestedende overheid om vooraf prijzen af te spreken, en aldus van oordeel is dat met werkelijke uitgaven moet worden gewerkt, zal de aanbestedende overheid binnen de 12 dagen een beslissing nemen over de te hanteren prijsvormingsmethode.

3.1.4. Indiening van de schuldvordering.

De schuldvordering gaat steeds vergezeld van een gedetailleerde staat waarin het bedrag waarvoor betaling wordt gevorderd, wordt uitgesplitst over verschillende posten. De Prestaties waarvoor de prijzen werden bepaald in de goedgekeurde offerte of een goedgekeurde verrekening worden opgenomen in een gewone staat. Enkel de Prestaties waarvoor op het moment van de indiening van de schuldvordering nog geen goedgekeurde verrekening bestaat, worden opgenomen in een bisstaat.

Indien de schuldvordering met een bisstaat effectief een Prijsvoorstel van de opdrachtnemer bevat, onder de vorm van een ingevuld ontwerp van verrekening, zal de aanbestedende overheid in eerste instantie het ingediende Prijsvoorstel onderzoeken.

Het onderzoek van het Prijsvoorstel gebeurt volgens dezelfde procedure als vermeld onder punt 3.1.3. behalve voor wat betreft het laattijdig antwoord van de opdrachtnemer. In dergelijk geval zal het aantal dagen dat de opdrachtnemer er langer over doet om een afdoend antwoord te verstrekken, leiden tot een overeenkomstige verlenging van de verificatietermijn.

3.2. Procedure wanneer met een ramingsstaat wordt gewerkt.

3.2.1. Wanneer wordt met een ramingsstaat gewerkt.

In volgende gevallen kan de aanbestedende overheid met een ramingsstaat werken:

- als de aanbestedende overheid heeft gekozen voor de voorafgaande prijszetting (als prijsvormingsmethode), maar van oordeel is dat niet tot een goedgekeurde verrekening kan worden gekomen voor de uiterste betaaldatum van de eerste schuldvordering, waarin betaling wordt gevorderd van Prestaties die een onderdeel van de betrokken Wijziging vormen. In dergelijk geval beslist de aanbestedende overheid ofwel tot de opmaak van een ramingsstaat dan wel tot de opmaak van een ambtshalve verrekening;

-
- als de aanbestedende overheid heeft gekozen voor de werkelijke uitgaven (als prijsvormingsmethode). In dergelijk geval wordt steeds met een ramingsstaat gewerkt.

3.2.2. Betalingen op basis van een ramingsstaat.

Op basis van een ramingsstaat kan de aanbestedende overheid tot gedeeltelijke betaling van een schuldvordering overgaan.

De aanbestedende overheid zal bij dergelijke betaling uitdrukkelijk aangeven dat het om een betaling op basis van een ramingsstaat gaat. In dergelijk geval zijn de verrichte betalingen steeds onder voorlopige titel. De definitieve betaling van de betrokken schuldvordering(en), zal pas worden uitgevoerd op het moment dat de prijzen voor de betrokken Prestaties werden vastgesteld in een (goedgekeurde of ambtshalve) verrekening.

3.2.3. Opmaak van de verrekening (werkelijke uitgaven).

Als wordt gekozen voor de werkelijke uitgaven (als prijsvormingsmethode) wordt aan de opdrachtnemer een ontwerp van verrekening ter invulling voorgelegd na de volledige uitvoering van de Prestaties die deel uitmaken van de Wijziging.

Het Prijsvoorstel van de opdrachtnemer wordt onderbouwd door de voorgestelde prijs op te delen in directe kosten enerzijds en de algemene kosten en winst anderzijds (zoals aangegeven in punt 1.2). Enkel de directe kostprijselementen, die moeten worden gedetailleerd conform hetgeen onder punt 1.2 werd bepaald, maken voorwerp van prijsonderhandelingen uit.

De opdrachtnemer dient te antwoorden binnen de termijn die door de aanbestedende overheid wordt aangegeven. Als het ingevulde Prijsvoorstel van de opdrachtnemer niet volledig duidelijk is, niet voldoende werd onderbouwd dan wel prijzen bevat die voor de aanbestedende overheid niet aanvaardbaar zijn, zal de opdrachtnemer binnen de 12 dagen na ontvangst van het initiële Prijsvoorstel worden uitgenodigd de gewenste verduidelijkingen, onderbouwingen dan wel een aangepast Prijsvoorstel te formuleren. De opdrachtnemer is ertoe gehouden te reageren binnen een termijn van 12 dagen na ontvangst van de brief van de aanbestedende overheid.

- Worden via het antwoord alle gevraagde verduidelijkingen of onderbouwing aangeleverd dan wel een aanvaardbaar Prijsvoorstel geformuleerd, zal de opdrachtnemer (na het doorlopen van het interne goedkeuringsproces) worden uitgenodigd de verrekening te ondertekenen.
- Wordt geen of geen tijdig antwoord geformuleerd of worden via het antwoord niet alle gevraagde verduidelijkingen of onderbouwing aangeleverd of een onaanvaardbaar Prijsvoorstel geformuleerd, dan stelt de aanbestedende overheid ambtshalve de te hanteren prijzen vast. De ambtshalve vastgestelde prijzen worden ter kennis gebracht van de opdrachtnemer.

3.2.4. Betalingen naar aanleiding van de verrekening.

Als blijkt dat te weinig werd betaald op basis van een ramingsstaat, zal de opdrachtnemer worden uitgenodigd een factuur in te dienen voor hetgeen te weinig werd betaald. Op dit bedrag zullen verwijlrenten worden toegekend rekening houdende met de datum van indiening van de oorspronkelijke schuldvordering waarin de betaling van de betrokken Prestaties werd gevorderd.

Als blijkt dat te veel werd betaald op basis van een ramingsstaat, zal hetgeen te veel werd betaald in mindering worden gebracht bij de betaling van de eerstvolgende schuldvordering die in het kader van dezelfde opdracht wordt ontvangen.

ART. 82, §1 CONTROLEMIDDELEN

Wanneer voor bepaalde proeven of controles geen eigen laboratorium of minder dan drie geaccrediteerde laboratoria bestaan, kan de aanbestedende overheid zelf een laboratorium

---

aanwijzen (bijvoorbeeld: het referentielaboratorium, een universiteit, ...). “Erkennen” moet dan gelezen worden als “aanvaarden”. De aanbestedende overheid kan pas een laboratorium aanwijzen na zich zelf van de bekwaamheid van het laboratorium te hebben vergewist.

Dit artikel wordt aangevuld met volgende bepalingen:

1) Algemene toepassingsmodaliteiten m.b.t. de voorafgaande technische keuringen en de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

a) Merken, bemonsteren, controles en proeven

De algemene regel is dat het merken, het bemonsteren en de controles betreffende het algemeen uitzicht, de afwerking, de afmetingen, de massa van de te keuren producten en de proeven voor zover ze in situ moeten worden uitgevoerd, op de bouwplaats: o.a.

- de controle van het draagvermogen;
- het profiel en de vlakheid van het(de) oppervlak(ken);
- de dikte van de afgegraven bovenste bodemlaag en van de afdekkingslaag;
- de verdichting;
- de bodempeilen en -hellingen en dwarsafmetingen van sloten;
- het tracé;
- het lengteprofiel;
- de waterdichtheid van de riolering volgens SB250-VII-1.3.4;
- de video-inspectie

of op de plaats van bestemming van de levering, op tegenspraak worden verricht door de gemachtigde van de aanbestedende overheid, d.w.z. in aanwezigheid van de opdrachtnemer of zijn gemachtigde en eventueel ook van de fabrikant of zijn gemachtigde, in het geval dat deze door de opdrachtnemer is uitgenodigd. Bij verstek is de gemachtigde van de aanbestedende overheid gerechtigd de verrichtingen alleen uit te voeren.

Evenwel kunnen de opdrachtdocumenten vermelden dat voor sommige producten de verrichtingen op andere plaatsen moeten gebeuren.

Door bemiddeling van de opdrachtnemer worden kosteloos aan de aanbestedende overheid de werkkrachten alsmede de gekalibreerde proefwerktuigen, gebruikelijke voorwerpen en gewaarmerkte meettoestellen die hierbij nodig zijn verstrekt. De te kalibreren toestellen moeten voorzien zijn van een kalibratiecertificaat met geldigheidsdatum. Voor het verrichten van de wegingen die nodig zijn voor het nazicht van de producten waarvoor een theoretische of een benaderende massa werd vooropgesteld, moeten behoorlijk geijkte weegtoestellen kosteloos ter beschikking van de aanbestedende overheid gesteld worden. De kosten van de prestaties die in verband met de keuringen door derden geleverd worden, worden ten laste van de opdrachtnemer aangerekend tegen deze door derden gefactureerde kostprijs.

De kosten van de video-inspectie van de riolen door een door de aanbestedende overheid gekozen ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium, zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. De kosten van een nieuwe video-inspectie door een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium, na herstelling of kuisen van rioolgedeelten zijn steeds voor rekening van de opdrachtnemer.

De kosten van de waterdichtheidsproeven van de riolen zijn voor rekening van de aanbestedende overheid. In de samenvattende opmeting wordt hiervoor een afzonderlijke post opgenomen. De kosten van nieuwe waterdichtheidsproeven van de riolen, na een eventuele herstelling van rioolgedeelten zijn steeds voor rekening van de opdrachtnemer.

b) Vervangingsproducten en vervangingswerken

De kosten van de voorbereiding van de monsters, van het vervaardigen van proefstukken en proeven betreffende vervangingsproducten en het dubbel nazicht van de producten en werken zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

De producten of werken die een eerste maal werden geweigerd doch na omwerking of behandeling opnieuw voor keuring worden aangeboden, worden insgelijks als vervangingsproducten of vervangingswerken beschouwd.

Wanneer de a posteriori uitgevoerde keuring van de werken vaksgewijze gebeurt, moeten ze slechts vervangen, omgewerkt of behandeld worden voor zover als nodig, teneinde te voldoen aan de voorschriften van de AUR en/of van de opdrachtdocumenten. De aanbestedende overheid verricht alsdan alleen een nazicht van de werken voor zover ze dienden vervangen, omgewerkt of behandeld te worden, d.w.z. dat de individuele proefresultaten vastgesteld bij het vroeger nazicht behouden blijven, behalve waar de werken moeten vervangen, omgewerkt of behandeld worden. De opdrachtnemer wordt geacht hiermede impliciet akkoord te gaan. Zo niet dient hij, binnen de vijftien kalenderdagen nadat de weigering werd meegedeeld, de aanbestedende overheid uitdrukkelijk te verzoeken de werken in het geweigerd vak aan een volledig nieuw nazicht te onderwerpen.

Om te kunnen nagaan of de opdrachtnemer de werken voor zover als nodig vervangen, omgewerkt of behandeld heeft, teneinde te voldoen aan de voorschriften van de AUR en/of van de opdrachtdocumenten, verricht de aanbestedende overheid in de betreffende deelvakken in voorkomend geval een dubbel nazicht, namelijk waar de werken niet werden vervangen, omgewerkt of behandeld en waar wel.

De uitslag van elk nazicht afzonderlijk moet voldoening schenken. Voor het bepalen van eventuele rafacties worden als representatieve proefresultaten voor het betreffende deelvak, de gewogen gemiddelden van de individuele proefresultaten van het dubbel nazicht genomen, rekening houdende met de hoeveelheden van de wel en van de niet vervangen, omgewerkte of behandelde werken.

2) Bijzondere toepassingsmodaliteiten m.b.t. de voorafgaande technische keuringen en de a posteriori uitgevoerde technische keuringen

De algemene regel is dat de andere dan in de algemene toepassingsmodaliteiten voorziene controles en proeven worden verricht in de laboratoria van de aanbestedende overheid of in erkende laboratoria naar keuze van de aanbestedende overheid.

Onmiddellijk na het nemen en het merken van de monsters door de gemachtigde van de aanbestedende overheid, van de te beproeven stukken of van de materialen voor het vervaardigen van de proefstukken, worden deze producten door bemiddeling van de opdrachtnemer kosteloos onder toezicht van de gemachtigde van de aanbestedende overheid gezonden naar de laboratoria die met het nazicht zijn belast.

a) de voorafgaande technische keuringen

De laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of de te bereiden monsters, zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

De opdrachtnemer draagt ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Evenwel kunnen de opdrachtdocumenten vermelden dat, voor sommige producten, de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de fabrikant, van de leverancier of van de opdrachtnemer of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering, indien de opdrachtnemer hierom verzoekt.

Indien de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de fabrikant of van de leverancier, worden de in gereedheid gebrachte proefmonsters of te onderzoeken stukken binnen de vijftien kalenderdagen na het merken, ter beschikking van de gemachtigde van de aanbestedende overheid gesteld. Het nazicht gebeurt in aanwezigheid van deze gemachtigde. De proeven op de producten en de kosten van de voorbereiding van de monsters, zijn alsdan altijd voor rekening van de opdrachtnemer waar zij ook mogen plaatsvinden.

Indien de andere controles en de proeven gebeuren in de werkhuizen van de opdrachtnemer of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering, verstrekt de opdrachtnemer kosteloos aan de aanbestedende overheid de werkrachten alsmede de werktuigen en de

---

gebruikelijke voorwerpen die voor het nazicht en de keuring van de producten nodig zijn. Hij stelt kosteloos gewaarmerkte meettoestellen en proefwerktuigen voor het verrichten van de proeven in zijn werkhuizen of op de bouwplaats of op de plaats van bestemming van de levering ter beschikking van de aanbestedende overheid.

In het geval echter dat de opdrachtnemer kan aantonen dat de producten die hij zal aanwenden, hetzij tijdens de fabricage, hetzij op de opslagplaats van de fabrikant of leverancier, overeenkomstig de voorschriften van de AUR en/of van de opdrachtdocumenten, door een onpartijdige instelling werden nagezien, worden de andere controles en de proeven uitsluitend verricht in de laboratoria van een bestuur of in erkende laboratoria, naar keuze van de aanbestedende overheid. Alsdan zijn de laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of van de te bereiden monsters voor rekening van de aanbestedende overheid en draagt de aanbestedende overheid ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria.

Staalconstructies

Wat betreft het gewalst staal, het gietstaal, het smeedstaal, het roestvast staal, het veredelstaal, het brons, het aluminium, het gietijzer, de klinknagels, de gewone bouten, de voorspanbouten, de lasproducten, de rubbers en de kunststoffen die tot een staalconstructie behoren, evenals de kwalificatie van lasprocedures, de lassers en de lasoperateurs worden de proeven en de controles verricht in de werkhuizen van de fabrikant. Bijgevolg zijn alle kosten betreffende die proeven en controles ten laste van de opdrachtnemer, waar ook die proeven en controles worden verricht, behalve indien zij worden verricht in de laboratoria van de aanbestedende overheid.

Wanneer de proeven, ten laste van de opdrachtnemer, uitgevoerd worden in een door de aanbestedende overheid erkend laboratorium, wordt de proefaanvraag naar het laboratorium gestuurd door de aanbestedende overheid.

Vervangingsproducten

De kosten voor de voorbereiding van de monsters, voor het vervaardigen van de proefstukken en voor het uitvoeren van de proeven zijn voor rekening van de opdrachtnemer.

Niet-destructief onderzoek van lassen

De kosten voor het niet-destructief onderzoek van de lassen zoals voorzien in SB 260-26-1 zijn ten laste van de opdrachtnemer.

De inschrijver vermeldt in zijn offerte, de eenheidsprijs per strekkende meter te onderzoeken las d.m.v. penetrant onderzoek, magnetisch onderzoek, ultrasoon onderzoek, radiografisch onderzoek, teneinde een verrekening te kunnen opmaken indien het werkelijk uitgevoerde onderzoek verschilt van dit voorzien in SB 260-26-1. Deze prijzen zijn niet voor herziening vatbaar, noch volgens art. 38, §7 AUR noch volgens art. 81 AUR.

De aanbestedende overheid behoudt zich daarenboven het recht voor om, op eigen kosten, ander bijkomend niet-destructieve onderzoek uit te voeren of te laten verrichten door een controleorganisme. De opdrachtnemer mag nooit een niet-destructief onderzoek invoeren om een termijnverlenging of een vergoeding te eisen.

Alle proeven en controles voor een keuring die in een laboratorium plaatsvinden, moeten gebeuren in een eigen laboratorium van de aanbestedende overheid of in een ISO 17025 geaccrediteerd laboratorium.

Controle van gecertificeerde producten

In het geval dat de opdrachtnemer aantoont dat de producten, overeenkomstig de bepalingen van de opdrachtdocumenten, tijdens hun productie door een conformiteitsbeoordelingsinstantie werden gecontroleerd, dan worden de proeven en controles uitsluitend verricht in de laboratoria van de aanbestedende overheid of in geaccrediteerde laboratoria, naar keuze van de aanbestedende overheid. Alsdan zijn de laboratoriumkosten betreffende de voorbereiding van de monsters en/of

---

van de te bereiden monsters voor rekening van de aanbestedende overheid en draagt de aanbestedende overheid ook de kosten van het nazicht in deze laboratoria. Indien een producent van een gecertificeerd product een niet-conformiteit meldt aan zijn klant, i.c. de opdrachtnemer, dan wordt deze melding onmiddellijk overgemaakt aan de aanbestedende overheid.

ART. 82, §2 TEGENPROEVEN

In afwijking van art. 82, §2, 2° AUR omvat de tegenproef het onderzoek van alle eigenschappen die bij de eerste proef werden nagegaan. Al de resultaten van de tegenproef dienen voldoening te bieden. Het resultaat van de tegenproef is dus slechts conform indien elk van de twee individuele resultaten van de twee labo's conform is.

Alinea 2 wordt verder aangevuld als volgt:

De tegenproef gebeurt altijd op grond van een dubbel aantal stalen en proefstukken dan het aantal waarop de aangevochten proef werd verricht.

Elk van de partijen moet een laboratorium aanduiden waar de helft van de stalen en proefstukken voor de tegenproef wordt getest. Beide partijen mogen ook hetzelfde laboratorium kiezen.

De partijen hebben geen verplichting om hun keuze van het laboratorium vooraf kenbaar te maken.

Teneinde representatief te zijn, moeten de kenmerken van de monsters en proefstukken voor de tegenproef zoveel mogelijk deze van de monsters en proefstukken voor de oorspronkelijke proef benaderen. Derhalve moet bij bemonstering in situ, de monsterneming voor de tegenproef verricht worden binnen een straal van 1 meter van de plaatsen waar de monsters voor de oorspronkelijke proef werden genomen.

ART. 83 DAGBOEK VAN WERKEN

Een dagboek van de werken moet bijgehouden worden op de bouwplaats. Zo nodig wordt een dagboek van de werken bijgehouden voor de verschillende delen van de bouwplaats.

Verder levert de opdrachtnemer aan het toezichthoudend personeel van de aanbestedende overheid, van zodra er materieel op de bouwplaats wordt ingezet, een fiche met de technische kenmerken van het ingezet materieel.

Indien de aanbestedende overheid erom verzoekt, stelt de opdrachtnemer, naast het dagboek van de werken op de bouwplaats, ook een dagboek van de werken ter beschikking in de constructiewerkplaats.

Dit dagboek en de eventuele aantekeningen worden opgesteld in de vorm en volgens een werkwijze die te bepalen is door de aanbestedende overheid.

De uitvoering van de grondwerken wordt volgens de aard van de werken genoteerd in een dagboek van de grondwerken (dagrapportering), dat als bijlage gevoegd wordt bij het dagboek van de werken. In de dagrapportering moeten alle rapporten, attesten en verklaringen worden verzameld.

ART. 84 AANSPRAKELIJKHEID VAN DE OPDRACHTNEMER

Het staat de aanbestedende overheid vrij om de herstellingen van de beschadigingen gedurende de waarborgperiode, die niet de schuld zijn van de opdrachtnemer, te laten uitvoeren door een derde.

Door zijn offerte aanvaardt de opdrachtnemer dat de uniforme methode voor waardebeoordeling van straat-, laan- en parkbomen behorend tot het openbaar domein, zoals beschreven in SB250-2-11, als basis zal dienen voor de berekening van schade veroorzaakt aan bomen van het openbaar domein ingevalge zijn werken in de omgeving van bomen.

Meer informatie over de waardebeoordeling van bomen kan gevonden worden op volgende website:

<http://www.vvog.info/default.asp?page=44>.

ART. 90 VONDSTEN TIJDENS DE WERKEN

Onverminderd de bepalingen inzake toevalsvondsten van het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium moet de opdrachtnemer iedere vondst van enig archeologisch belang die aangetroffen is tijdens het graaf- en slopingswerk binnen drie dagen ter kennis te brengen aan de aanbestedende overheid en aan de diensten bevoegd voor het onroerend erfgoed.

De opdrachtnemer laat bij archeologische vondsten tijdens het werk de personeelsleden van de voormelde diensten bevoegd voor onroerend erfgoed en de door deze diensten opgeroepen deskundigen of met een opdracht gemandateerde medewerkers toe op het werk te komen.

Als archeologische vondsten op het werk worden aangetroffen, kan de aanbestedende overheid in afspraak met of onder toezicht van voormelde diensten de opdrachtnemer opdragen de voorlopige werken te verwezenlijken om de uitvoering van het terreingebonden archeologisch onderzoek mogelijk te maken en te vergemakkelijken.

De vergoeding voor deze voorlopige werken wordt in overleg tussen de opdrachtnemer en de aanbestedende overheid overeengekomen.

Wanneer de diensten bevoegd voor onroerend erfgoed in overleg met de aanbestedende overheid met het oog op het terreingebonden archeologisch onderzoek extra werken noodzakelijk achten, moet de opdrachtnemer voormelde diensten laten beschikken over het personeel en het materiaal dat nodig is voor het verrichten van het wenselijk geacht onderzoek. Het arbeidsloon voor dat onderzoek en, ingeval daarvoor gespecialiseerd materiaal wordt gebruikt, de netto-kosten van dat materiaal, worden door de aanbestedende overheid aan de opdrachtnemer vergoed.

ART. 92 OPLEVERINGEN EN WAARBORG

De opdrachtnemer dient per aangetekende zending of per elektronische zending die op vergelijkbare wijze de exacte datum van de verzending waarborgt aan de aanbestedende overheid het einde der werken te melden en de voorlopige en definitieve oplevering van de werken aan te vragen. De termijn van oplevering wordt van 15 op 30 kalenderdagen gebracht.

Op herstellingen die plaats hebben binnen de waarborgtermijn, wordt een nieuwe waarborgtermijn toegepast zoals vastgesteld in het proces-verbaal van de aanbestedende overheid.

De aanbestedende overheid kan het aandeel van de borgtocht dat als garantie blijft tot het verstrijken van die bijkomende waarborgperiode bepalen in verhouding tot het belang van de herstelling.

ART. 93 VRIJGAVE VAN DE BORGTOCHT

Bij herstellingswerken binnen de waarborgtermijn bepaalt de aanbestedende overheid het bedrag van de borgtocht dat behouden blijft tot het einde van de afzonderlijke waarborgtermijn van deze herstellingswerken voorzien in voormeld artikel 92.

Indien evenwel de opdracht ook afzonderlijk op te leveren werken bevat, dan wordt het totale bedrag van de borgtocht verdeeld in sommen, die in verhouding staan tot de waarde van deze werken en van de andere werken.

Het grootste aldus verkregen getal wordt naar het hoger tiental afgerond en het kleinste naar het lager tiental. Wat de vrijgave van de borgtocht betreft, worden de hierboven onderscheiden werken met een afzonderlijke opdracht gelijkgesteld en worden de hierboven afgeronde getallen als de bedragen van de overeenstemmende borgtochten beschouwd.

ART. 95 BETALINGEN

Algemeen:

Zowel voor de betalingen in mindering, de betaling van het saldo als voor de eenmalige betaling van de opdrachtsom dient de opdrachtnemer een gedateerde en ondertekende schuldvordering in te dienen die steunt op een gedetailleerde staat van de werken.

Onder “betaling van het saldo van de opdracht” wordt verstaan de laatste betaling van de uitgevoerde en aanvaarde werken, met uitzondering van die werken die tijdens de waarborgtermijn moeten worden uitgevoerd.

Enkel de prestaties waarvoor reeds een prijs werd bepaald, met name in de offerte of in een goedgekeurde verrekening, worden opgenomen in de staat van de gerealiseerde werken. Alle overige prestaties die binnen dezelfde betalingsperiode werden verricht en waarvoor nog geen prijs werd bepaald, moeten worden opgenomen in een bisstaat. De opname in deze (bis)staat houdt niet in dat de desbetreffende werken zouden aanvaard zijn.

De werken en prestaties, die in de staat van de gerealiseerde werken of bisstaat worden opgenomen, moeten uitgesplitst worden per bestelling of dienstbevel.

Als de werken uitgevoerd zijn in verschillende perioden, moeten de gevorderde bedragen per periode uitgesplitst worden.

Zowel een staat van de gerealiseerde werken als een bisstaat moeten vergezeld zijn van de nodige verantwoordingsstukken. Met het oog op het nazicht door de aanbestedende overheid, moeten de verantwoordingsstukken worden genummerd en eenduidig gelinkt aan de desbetreffende prestaties. Daarnaast moet ingeval van een bisstaat steeds melding gemaakt worden van hetzij het wijzigingsbevel gegeven door de aanbestedende overheid hetzij van de melding van de wijziging door de opdrachtnemer.

De prestaties die de aanbestedende overheid bij het nazicht van de schuldvordering niet voor betaling heeft weerhouden, bijvoorbeeld bij een gebrek aan verantwoordingsstukken, mogen niet meer in een nieuwe vorderingsstaat of bisstaat worden opgenomen. Eén en dezelfde prestatie kan dan ook niet het voorwerp van meerdere vorderingsstaten (reguliere staat of een bisstaat) uitmaken.

Indien voor een prestatie die initieel niet voor betaling werd weerhouden, bijvoorbeeld naderhand alsnog de nodige verantwoordingsstukken worden bezorgd, zal tot betaling worden overgegaan rekening houdende met de datum van de initiële schuldvordering.

De prestaties die niet voor betaling werden aanvaard en waarop de opdrachtnemer toch meent recht te hebben, moeten worden opgenomen in een door de opdrachtnemer actueel te houden Excel-bestand (conform het model dat als bijlage bij de opdrachtdocumenten is gevoegd) dat bij elke daaropvolgende schuldvordering aan de aanbestedende overheid wordt bezorgd.

Verificatietermijn:

Binnen de 30 dagen na ontvangst van de gedateerde en ondertekende schuldvordering maakt de aanbestedende overheid, op grond van haar eigen gegevens, de verbeterde staat op van de uitgevoerde prestaties die voor betaling aanvaard worden. Het voor betaling aanvaarde bedrag wordt opgenomen in een proces-verbaal.

De prestaties die niet op dit proces-verbaal voorkomen, maar die wel door de opdrachtnemer gevorderd werden, dienen derhalve beschouwd te worden als prestaties die niet voor betaling in aanmerking komen.

De opdrachtnemer vertrekt van de gegevens die de aanbestedende overheid heeft aanvaard voor het opmaken van zijn volgende gedetailleerde staat van uitgevoerde werken.

Binnen de verificatietermijn verricht de aanbestedende overheid desgevallend het nazicht van de certificatiestaat. Indien discrepanties worden vastgesteld tussen de certificatiestaat en de ingediende staat van werken met betrekking tot de uitgevoerde hoeveelheden, zal dit aanleiding geven tot een vraag om verantwoording.

Indien bepaalde documenten en verantwoordingsstukken ontbreken die nodig zijn voor de verificatie van de ingediende staat van de gerealiseerde werken of bisstaat, zal de opdrachtnemer worden verzocht deze stukken binnen de zeven kalenderdagen in te dienen.

De verificatietermijn wordt in voorkomend geval verlengd met het aantal dagen dat de bovenvermelde termijn van zeven kalenderdagen voor de indiening van de ontbrekende documenten en verantwoordingsstukken wordt overschreden.

Deze afwijking kan als volgt worden gemotiveerd:

Het zou niet billijk zijn dat de aanbestedende overheid gehouden is tot het betalen van verwijlinteressen, wegens het verstrijken van de verificatietermijn zonder dat hij de mogelijkheid heeft gehad een controle uit te voeren. Deze controle is immers onmogelijk door het nalaten van de opdrachtnemer om de nodige verantwoordingsstukken in te dienen.

Onder het bovenvermelde artikel 80, met name in de onderdelen 1.3 en 3.1.4, wordt voorzien in een mogelijkheid tot verlenging van de verificatietermijn.

Deze verlenging van de verificatietermijn wordt als volgt gemotiveerd:

Overheidsopdrachten voor werken in de sectoren wegen, waterwegen, kunstwerken en elektromechanische uitrustingen worden gekenmerkt door een grote mate van complexiteit. Deze complexiteit leidt ertoe dat onderhandelingen over de prijzen in het kader van wijzigingen aan de opdracht lang kunnen aanslepen. Met het oog op een vlotter verloop van deze onderhandelingen werd onder voormeld artikel 80 een procedure uitgeschreven waarin de opdrachtnemer wordt gevraagd zijn prijsvoorstel ten laatste in te dienen tegelijkertijd met de eerste schuldvordering die met de wijziging verband houdt. Indien de eerste schuldvordering (en mogelijk zelfs daaropvolgende schuldvorderingen) alsnog wordt ingediend zonder prijsvoorstel, of als het indiende prijsvoorstel niet alle nodige verantwoordingsstukken bevat, zal het tijdsverlies dat hieraan te wijten is tot een equivalente verlenging van de verificatietermijn van de ingediende schuldvordering(en) leiden. Het kan immers niet de bedoeling zijn dat de opdrachtnemer door zijn eigen toedoen bijdraagt aan het ontstaan van verwijlinteressen ten laste van de aanbestedende overheid. De hier voorziene verlenging van de verificatietermijn geeft geen aanleiding tot een kennelijke onbillijkheid in hoofde van de opdrachtnemer. Integendeel, het zou net onbillijk zijn mocht de aanbestedende overheid de financiële gevolgen moeten dragen van vertragingen die toe te schrijven zijn aan handelingen vanwege de opdrachtnemer.

Betalingstermijn:

Van het bovenvermelde proces-verbaal wordt onmiddellijk een afschrift verstuurd naar de opdrachtnemer met de vraag om voor het aanvaarde bedrag binnen de 5 kalenderdagen een factuur in te dienen.

De aanbestedende overheid houdt zich het recht voor om voor eenzelfde factuuraanvraag meer dan één factuur te vragen aan de opdrachtnemer, telkens voor een gedeelte van het bedrag van de factuuraanvraag. Dit kan niet leiden tot het vragen van een bijkomende vergoeding door de opdrachtnemer. De opdrachtnemer heeft uiteraard het recht om de verschillende facturen voor de deelbedragen gelijktijdig in te dienen.

De betalingstermijn wordt in voorkomend geval geschorst met:

1. het aantal kalenderdagen dat de bovenvermelde termijn van vijf kalenderdagen voor de indiening van de factuur wordt overschreden;
2. het aantal kalenderdagen dat de opdrachtnemer nodig heeft om, in het kader van de hoofdelijke aansprakelijkheid, de vragen van de aanbestedende overheid inzake zijn fiscale en sociale schulden te beantwoorden.

BIJLAGE 1– LIJST PRIJSHERZIENINGSFORMULES SB 250

A. Algemene prijsherzieningsformules

De volgende algemene prijsherzieningsformules zijn formules die kunnen toegepast worden op alle of een combinatie van verschillende posten.

De parameters zijn volgens 5.4.

Formule 0000.00001 algemeen

$$p=P \times \frac{i_c}{I_c}$$

Formule 0000.00002 inzet van arbeiders en transportmiddel

$$p=P \times \left(0,55 \times \frac{s}{S} + 0,15 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0000.00003 aanleggen van wegen, excl. bitumineuze verhardingen

$$p=P \times \left(0,40 \times \frac{s}{S} + 0,40 \times \frac{k_2}{K_2} + 0,20 \right)$$

B. Specifieke prijsherzieningsformules

De volgende specifieke prijsherzieningsformules zijn formules die kunnen toegepast worden op één of meerdere specifieke posten van de meetstaat.

a. Hoofdstuk 4 – Voorbereidende werken en grondwerken**Formule 0401.00001 verwijderen van houtachtige gewassen**

$$p=P \times \left(0,26 \times \frac{s}{S} + 0,34 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0401.00002 insnijden, affrezen en verbrokkelen van verhardingen

$$p=P \times \left(0,28 \times \frac{s}{S} + 0,31 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,21 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0401.00003 op- en afbraakwerken

$$p=P \times \left(0,27 \times \frac{s}{S} + 0,31 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,27 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0402.00001 grondverzet, zonder wegtransport van gronden

$$p=P \times \left(0,19 \times \frac{s}{S} + 0,51 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,15 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0402.00002 grondverzet, met wegtransport van gronden

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,23 \times \frac{s}{S} + 0,32 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,27 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,03 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0405.00001 geschikt maken met bindmiddel, cement

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,01 \times \frac{s}{S} + 0,82 \times \frac{nace2351}{NACE2351} + 0,01 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,01 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0405.00002 geschikt maken met bindmiddel, kalk

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,02 \times \frac{s}{S} + 0,77 \times \frac{nace2350}{NACE2350} + 0,03 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,03 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0405.00003 geschikt maken met steenslag

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,06 \times \frac{s}{S} + 0,63 \times \frac{ow132}{OW132} + 0,08 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,08 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0405.00004 geschikt maken met aanvullingsmateriaal

$$p=P \times \left(0,22 \times \frac{s}{S} + 0,30 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,33 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

b. Hoofdstuk 5 – Onderfunderingen en funderingen

Formule 0503.00001 onderfundering type I

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,12 \times \frac{s}{S} + 0,17 \times \frac{ow102}{OW102} + 0,17 \times \frac{ow132}{OW132} + 0,12 \times \frac{ow133}{OW133} + 0,15 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \\ 0,12 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0503.00002 onderfundering type II

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,09 \times \frac{s}{S} + 0,16 \times \frac{ow101}{OW101} + 0,15 \times \frac{ow102}{OW102} + 0,14 \times \frac{ow132}{OW132} + 0,10 \times \frac{ow133}{OW133} + \\ 0,12 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,09 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0504.00001 steenslagfundering zonder toevoegsel

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,10 \times \frac{s}{S} + 0,20 \times \frac{ow102}{OW102} + 0,18 \times \frac{ow132}{OW132} + 0,14 \times \frac{ow133}{OW133} + 0,13 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \\ 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0504.00002 steenslagfundering met continue korrelverdeling met toevoegsel, type IA

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,05 \times \frac{s}{S} + 0,14 \times \frac{ow102}{OW102} + 0,13 \times \frac{ow132}{OW132} + 0,10 \times \frac{ow133}{OW133} + 0,32 \times \frac{ow464}{OW464} + \\ 0,06 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0504.00003 steenslagfundering met continue korrelverdeling met toevoegsel, type IIA

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,07 \times \frac{s}{S} + 0,14 \times \frac{ow133}{OW133} + 0,19 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,29 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,09 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \\ 0,07 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0504.00004 fundering van zandcement

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,15 \times \frac{s}{S} + 0,11 \times \frac{ow131}{OW131} + 0,24 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,20 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0504.00005 fundering van schraal beton

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,08 \times \frac{s}{S} + 0,28 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,30 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,11 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,08 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0504.00006 fundering van walsbeton

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,11 \times \frac{s}{S} + 0,26 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,32 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,10 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,06 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

c. Hoofdstuk 6 – Verhardingen

Formule 0601.00001 ongewapende cementbetonverhardingen

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,17 \times \frac{s}{S} + 0,11 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,06 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,24 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,17 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \\ 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0601.00002 doorgaand gewapende cementbetonverhardingen

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,08 \times \frac{s}{S} + 0,10 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,19 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,40 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,05 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \\ 0,03 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0601.00003 supplementaire wapening voor cementbetonverhardingen

$$p=P \times \left(0,34 \times \frac{s}{S} + 0,50 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,01 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0601.00004 verankeringslandhoofden van doorgaand gewapende cementbetonverhardingen

$$p=P \times \left(\begin{array}{l} 0,28 \times \frac{s}{S} + 0,05 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,11 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,15 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,14 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \\ 0,12 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0602.00010 aanbrengen van bitumineuze verhardingen, slemlagen en bestrijkingen

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{t_0}{T_0} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0602.00011 toplaag van AB, APT, SMA, ZOA of AGT

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{t_1}{T_1} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0602.00012 onderlaag en profileerlaag van APO

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{t_2}{T_2} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0602.00013 onderlaag en profileerlaag van AVS, tussenlaag van ABT, beschermlaag van APO-C of APO-D

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{t_3}{T_3} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0602.00014 toplaag van GA

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{t_4}{T_4} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0603.00001 bestrating van in rijen te leggen kasseien en mozaïekkeien

$$p = P \times \left(\begin{array}{l} 0,37 \times \frac{s}{S} + 0,14 \times \frac{ow101}{OW101} + 0,02 \times \frac{ow131}{OW131} + 0,04 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,13 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \\ 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0603.00002 bestrating van betonstraatstenen

$$p = P \times \left(\begin{array}{l} 0,27 \times \frac{s}{S} + 0,50 \times \frac{ow475}{OW475} + 0,06 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,02 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0603.00003 bestrating van betontegels

$$p = P \times \left(\begin{array}{l} 0,43 \times \frac{s}{S} + 0,30 \times \frac{ow470}{OW470} + 0,09 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,03 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0603.00004 zandbed voor bestratingen

$$p = P \times \left(\begin{array}{l} 0,30 \times \frac{s}{S} + 0,13 \times \frac{ow130}{OW130} + 0,28 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,14 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0603.00005 bed van zandcement voor bestratingen

$$p = P \times \left(0,22 \times \frac{s}{S} + 0,10 \times \frac{ow131}{OW131} + 0,23 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,20 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0603.00006 mortelbed voor bestratingen

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{s}{S} + 0,04 \times \frac{ow130}{OW130} + 0,27 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,22 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,12 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0604.00001 walsbetonverharding

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{s}{S} + 0,22 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,26 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,13 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,09 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0604.00002 verharding in steenslag voor fiets- en voetpaden

$$p = P \times \left(0,17 \times \frac{s}{S} + 0,23 \times \frac{ow132}{OW132} + 0,08 \times \frac{ow133}{OW133} + 0,09 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,16 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \right. \\ \left. 0,12 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

C. Hoofdstuk 7 – Rioleringen en afvoer van water**Formule 0701.00001 rioleringsbuizen in ongewapend beton**

$$p = P \times \left(0,18 \times \frac{s}{S} + 0,29 \times \frac{ow486bis}{OW486bis} + 0,26 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,12 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0701.00002 rioleringsbuizen in gewapend beton

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{s}{S} + 0,38 \times \frac{ow486bis}{OW486bis} + 0,22 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0701.00003 gresbuizen

$$p = P \times \left(0,17 \times \frac{s}{S} + 0,35 \times \frac{nace2332}{NACE2332} + 0,25 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,08 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0701.00004 PVC-buizen

$$p = P \times \left(0,50 \times \frac{s}{S} + 0,26 \times \frac{nace2221}{NACE2221} + 0,06 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,03 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0701.00005 buizen in polyethyleen

$$p = P \times \left(0,45 \times \frac{s}{S} + 0,32 \times \frac{nace2221}{NACE2221} + 0,06 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,02 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0701.00006 fundering, omhulling en aanvulling met aanvullingsmateriaal

$$p = P \times \left(0,37 \times \frac{s}{S} + 0,26 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,22 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0701.00007 fundering, omhulling en aanvulling met zand

$$p = P \times \left(0,16 \times \frac{s}{S} + 0,48 \times \frac{ow131}{OW131} + 0,11 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0701.00008 fundering, omhulling en aanvulling met zandcement

$$p = P \times \left(0,08 \times \frac{s}{S} + 0,27 \times \frac{ow131}{OW131} + 0,39 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,06 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0703.00001 geprefabriceerde inspectieputten

$$p = P \times \left(0,07 \times \frac{s}{S} + 0,64 \times \frac{ow486bis}{OW486bis} + 0,10 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,04 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0703.00002 aansluiten van een nieuwe buis op een bestaande constructie

$$p = P \times \left(0,25 \times \frac{s}{S} + 0,20 \times \frac{ow486bis}{OW486bis} + 0,03 \times \frac{nace2363}{NACE2363} + 0,20 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \right. \\ \left. 0,17 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0703.00003 elementen in gietijzer

$$p = P \times \left(0,13 \times \frac{s}{S} + 0,57 \times \frac{ow229}{OW229} + 0,02 \times \frac{nace2363}{NACE2363} + 0,07 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \right. \\ \left. 0,06 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0703.00004 beton voor gewapend beton

$$p = P \times \left(0,31 \times \frac{s}{S} + 0,04 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,09 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,22 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \right. \\ \left. 0,19 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 0703.00005 wapeningsstaal

$$p = P \times \left(0,34 \times \frac{s}{S} + 0,50 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,01 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

d. Hoofdstuk 8 – Lijnvormige elementen**Formule 0801.00001 geprefabriceerde betonnen lijnvormige elementen**

$$p=P \times \left(\begin{array}{c} 0,42 \times \frac{s}{S} + 0,29 \times \frac{ow480}{OW480} + 0,11 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,03 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0801.00002 ter plaatse gefabriceerde lijnvormige elementen

$$p=P \times \left(\begin{array}{c} 0,25 \times \frac{s}{S} + 0,09 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,14 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,23 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,14 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \\ 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0802.00001 stalen vangrails

$$p=P \times \left(\begin{array}{c} 0,21 \times \frac{s}{S} + 0,18 \times \frac{ow210}{OW210} + 0,34 \times \frac{ow223}{OW223} + 0,07 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0802.00002 geprefabriceerde betonnen afscherpende constructies

$$p=P \times \left(\begin{array}{c} 0,39 \times \frac{s}{S} + 0,08 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,14 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,11 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,10 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \\ 0,03 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0802.00003 ter plaatse vervaardigde betonnen afscherpende constructies

$$p=P \times \left(\begin{array}{c} 0,28 \times \frac{s}{S} + 0,04 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,07 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,06 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,25 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \\ 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0803.00001 watergreppels in gietasfalt

$$p=P \times \left(\begin{array}{c} 0,56 \times \frac{s}{S} + 0,01 \times \frac{ow112}{OW112} + 0,01 \times \frac{ow138bis}{OW138bis} + 0,04 \times \frac{ow564}{OW564} + 0,11 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \\ 0,12 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0803.00002 kantstroken of watergreppels in betonstraatstenen

$$p=P \times \left(\begin{array}{c} 0,44 \times \frac{s}{S} + 0,27 \times \frac{ow475}{OW475} + 0,05 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,09 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \\ 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \end{array} \right)$$

e. Hoofdstuk 9 – Allerhande werken

Formule 0901.00001 allerhande werken in zandcement of granulaatcement

$$p=P \times \left(\begin{array}{c} 0,28 \times \frac{s}{S} + 0,09 \times \frac{ow131}{OW131} + 0,20 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,15 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,13 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \\ 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \end{array} \right)$$

Formule 0902.00001 allerhande werken in schraal beton

$$p=P \times \left(0,16 \times \frac{s}{S} + 0,26 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,27 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,07 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,09 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

f. Hoofdstuk 10 – Signalisatie

Formule 1001.00001 leveren van verkeersborden en toebehoren

$$p=P \times \left(0,10 \times \frac{s}{S} + 0,20 \times \frac{ow217}{OW217} + 0,22 \times \frac{ow262}{OW262} + 0,12 \times \frac{nace2221}{NACE2221} + 0,10 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \right. \\ \left. 0,11 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 1001.00002 leveren en plaatsen van verkeersborden

$$p=P \times \left(0,31 \times \frac{s}{S} + 0,11 \times \frac{ow217}{OW217} + 0,15 \times \frac{ow262}{OW262} + 0,09 \times \frac{nace2221}{NACE2221} + 0,09 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + \right. \\ \left. 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 1001.00003 plaatsen van signalisatie

$$p=P \times \left(0,48 \times \frac{s}{S} + 0,03 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,04 \times \frac{ow464}{OW464} + 0,14 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,16 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 1001.00004 opbreken/demonteren van signalisatie

$$p=P \times \left(0,52 \times \frac{s}{S} + 0,16 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,17 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 1002.00001 markeringen met wegverf – lijnvormig

$$p=P \times \left(0,30 \times \frac{s}{S} + 0,30 \times \frac{nace2030}{NACE2030} + 0,17 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,08 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 1002.00002 markeringen met wegverf – allerhande

$$p=P \times \left(0,50 \times \frac{s}{S} + 0,15 \times \frac{nace2030}{NACE2030} + 0,09 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,11 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 1002.00003 thermoplastische en koudplastische markeringen – lijnvormig

$$p=P \times \left(0,11 \times \frac{s}{S} + 0,39 \times \frac{nace2030}{NACE2030} + 0,28 \times \frac{nace2800}{NACE2800} + 0,07 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + \right. \\ \left. 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 1002.00004 thermoplastische en koudplastische markeringen – allerhande

$$p=P \times \left(0,44 \times \frac{s}{S} + 0,23 \times \frac{\text{nace2030}}{\text{NACE2030}} + 0,08 \times \frac{\text{nace2800}}{\text{NACE2800}} + 0,10 \times \frac{\text{ow549ter}}{\text{OW549ter}} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 1004.00001 installeren, plaatsen en verwijderen van werfsignalisatie

$$p=P \times \left(0,60 \times \frac{s}{S} + 0,11 \times \frac{\text{nace2800}}{\text{NACE2800}} + 0,14 \times \frac{\text{ow549ter}}{\text{OW549ter}} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

Formule 1004.00002 werfsignalisatie voor mobiele werken (6e cat.)

$$p=P \times \left(0,42 \times \frac{s}{S} + 0,23 \times \frac{\text{nace2800}}{\text{NACE2800}} + 0,20 \times \frac{\text{ow549ter}}{\text{OW549ter}} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

g. Hoofdstuk 11 – Groenaanleg en groenbeheer**Formule 1100.00001 beplantingswerken**

$$p=P \times \left(0,65 \times \frac{s}{S} + 0,10 \times \frac{k_2}{K_2} + 0,25 \right)$$

Voor de driemaandelijke periode van de onderhoudswerken van beplantingen wordt voor “s” en “i” de gemiddelde waarde van de 3 maanden berekend vanaf de aanvangsdatum van de beschouwde periode.

h. Hoofdstuk 12 – Onderhouds- en herstellingswerken**Formule 1205.00001 bestrijkingen, slemlagen of bestrijkingen met slemafdichting**

$$p=P \times \left(0,85 \times \frac{t_5}{T_5} + 0,05 \times \frac{i_g}{I_g} + 0,05 \times \frac{i_c}{I_c} + 0,05 \right)$$

i. Hoofdstuk 13 – Werken aan waterlopen**Formule 1301.00001 herstellings- en verbeteringswerken aan onbevaarbare en bevaarbare waterlopen**

$$p=P \times \left(0,40 \times \frac{s}{S} + 0,40 \times \frac{k_2}{K_2} + 0,20 \right)$$

Formule 1301.00002 ruimingswerken aan onbevaarbare en bevaarbare waterlopen

$$p=P \times \left(0,58 \times \frac{s}{S} + 0,12 \times \frac{\text{ow550bis}}{\text{OW550bis}} + 0,30 \right)$$

BIJLAGE 2– LIJST PRIJSHERZIENINGSFORMULES SB 260

0400.00001 – Uitvoeren van op- en afbraakwerken, slopen en wegnemen van elementen en constructies, insnijden, affrezen en verbrokkelen van verhardingen

$$p = P \times \left(0,30 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,30 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0400.00002 – Uitvoeren van grondwerken, zonder wegtransport van gronden

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,50 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0400.00003 – Uitvoeren van grondwerken, met wegtransport van gronden

$$p = P \times \left(0,25 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,30 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,25 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0400.00004 – Geschikt maken van gronden met bindmiddel, cement

$$p = P \times \left(0,05 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,70 \times \frac{nace2351[08; 2010 = 100]}{NACE2351[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0400.00005 – Geschikt maken van gronden met bindmiddel, kalk

$$p = P \times \left(0,05 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,70 \times \frac{nace2350[08; 2010 = 100]}{NACE2350[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0400.00006 – Geschikt maken van gronden met steenslag

$$p = P \times \left(0,05 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,65 \times \frac{nace2350[08; 2010 = 100]}{NACE2350[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0400.00007 – Uitvoeren van peilingen op het water

$$p = P \times \left(0,25 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,35 \times \frac{S_b}{S_b} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0500.00001 – Leveren en plaatsen van onderfunderingen type I

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,15 \times \frac{ow102}{OW102} + 0,15 \times \frac{ow132}{OW132} + 0,15 \times \frac{ow133}{OW133} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0500.00002 – Leveren en plaatsen van onderfunderingen type II

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,15 \times \frac{ow101}{OW101} + 0,15 \times \frac{ow102}{OW102} + 0,15 \times \frac{ow132}{OW132} + 0,10 \times \frac{ow133}{OW133} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0500.00003 – Leveren en plaatsen van steenslagfundering zonder toevoegsel

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,20 \times \frac{ow102}{OW102} + 0,20 \times \frac{ow132}{OW132} + 0,15 \times \frac{ow133}{OW133} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0500.00004 – Leveren en plaatsen van steenslagfundering met continue korrelverdeling met toevoegsel, type IA

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,10 \times \frac{ow102}{OW102} + 0,10 \times \frac{ow132}{OW132} + 0,10 \times \frac{ow133}{OW133} + 0,30 \times \frac{nace2351[08; 2010 = 100]}{NACE2351[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0500.00005 – Leveren en plaatsen van steenslagfundering met continue korrelverdeling met toevoegsel, type IIA

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,10 \times \frac{ow133}{OW133} + 0,15 \times \frac{ow135}{OW135} + 0,30 \times \frac{nace2351[08; 2010 = 100]}{NACE2351[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0500.00006 – Leveren en plaatsen van fundering van zandcement

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,20 \times \frac{ow131}{OW131} + 0,35 \times \frac{nace2351[08; 2010 = 100]}{NACE2351[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0500.00007 – Leveren en plaatsen van funderingen van schraal beton en walsbeton

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,55 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0600.00001 – Leveren en plaatsen van ongewapende een- en tweelaagse cementbetonverhardingen

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,35 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0600.00002 – Leveren en plaatsen van doorgaand gewapende een- en tweelaagse cementbetonverhardingen

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,25 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,40 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0600.00003 – Leveren en plaatsen van toplagen van APT-x en AB-xy en van SMA-xy

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,10 \times \frac{ow111}{OW111} + 0,05 \times \frac{ow138bis}{OW138bis} + 0,20 \times \frac{ow564}{OW564} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0600.00004 – Leveren en plaatsen van toplagen van zeer open asfalt ZOA-xy en van AGT

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,15 \times \frac{ow111}{OW111} + 0,05 \times \frac{ow138bis}{OW138bis} + 0,20 \times \frac{ow564}{OW564} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0600.00005 – Leveren en plaatsen van toplagen van GA-x

$$p = P \times \left(0,50 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,10 \times \frac{ow564}{OW564} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0600.00006 – Leveren en plaatsen van onder-, tussen-, beschermings- en profileerlagen van APO-x, AVS-B en ABT-B

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,10 \times \frac{ow111}{OW111} + 0,10 \times \frac{ow138bis}{OW138bis} + 0,20 \times \frac{ow564}{OW564} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0600.00007 – Leveren en plaatsen van bestrating van in rijen te leggen kasseien en mozaïekkeien

$$p = P \times \left(0,35 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,15 \times \frac{ow101}{OW101} + 0,05 \times \frac{nace2351[08; 2010 = 100]}{NACE2351[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0600.00008 – Leveren en plaatsen van bestrating van betonstraatstenen

$$p = P \times \left(0,25 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,50 \times \frac{ow475}{OW475} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0600.00010 – Leveren en plaatsen van bestrating van betontegels en grasbetontegels

$$p = P \times \left(0,40 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,30 \times \frac{ow470}{OW470} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0600.00013 – Leveren en plaatsen van zandbed en voegvulling van zand voor bestratingen

$$p = P \times \left(0,30 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,15 \times \frac{ow130}{OW130} + 0,25 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0600.00014 – Leveren en plaatsen van mortelbed en voegvulling van mortel voor bestratingen

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,05 \times \frac{ow130}{OW130} + 0,30 \times \frac{nace2351[08; 2010 = 100]}{NACE2351[08; 2010 = 100]} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0800.00004 – Leveren en plaatsen van geprefabriceerde betonnen afschermdende constructies

$$p = P \times \left(0,35 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,30 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0800.00005 – Ter plaatse vervaardigen van betonnen afschermdende constructies

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,40 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0800.00006 – Vervaardigen van watergreppels in gietasfalt

$$p = P \times \left(0,60 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,05 \times \frac{ow564}{OW564} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0800.00007 – Leveren en plaatsen van kantstroken en watergreppels in betonstraatstenen

$$p = P \times \left(0,45 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,25 \times \frac{ow475}{OW475} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0800.00009 – Leveren en plaatsen van geluidswerende panelen uit aluminium

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,60 \times \frac{ow262}{OW262} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0800.00010 – Leveren en plaatsen van geluidswerende panelen uit beton

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,35 \times \frac{nace2361[08; 2010 = 100]}{NACE2361[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0800.00011 – Leveren en plaatsen van geluidswerende panelen uit kunststof

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,65 \times \frac{nace2221[08; 2010 = 100]}{NACE2221[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00001 – Leveren en plaatsen van zandcement

$$p = P \times \left(0,35 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,05 \times \frac{ow131}{OW131} + 0,10 \times \frac{nace2351[08; 2010 = 100]}{NACE2351[08; 2010 = 100]} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,15 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00002 – Leveren en plaatsen van schraal en mager beton

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,50 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00003 – Vervaardigen van elementen en constructies uit metselwerk in bakstenen, snelbouwstenen en gevelstenen

$$p = P \times \left(0,65 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,15 \times \frac{ow443}{OW443} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00004 – Inzet van arbeiders

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00005 – Inzet van arbeiders met transportmiddel

$$p = P \times \left(0,75 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00006 – Inzet van bedienden

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{S_b}{S_b} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00007 – Inzet van materieel, inclusief diesel, inclusief operator

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,50 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00008 – Inzet van materieel, inclusief gasolie, inclusief operator

$$p = P \times \left(0,35 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,40 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00009 – Inzet van materieel, inclusief diesel, exclusief operator

$$p = P \times \left(0,65 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,20 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00010 – Inzet van materieel, inclusief gasolie, exclusief operator

$$p = P \times \left(0,50 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,35 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00011 – Inzet van materieel, exclusief brandstof, inclusief operator

$$p = P \times \left(0,80 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00012 – Inzet van materieel, exclusief diesel, exclusief operator

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00013 – Inzet van een duikploeg

$$p = P \times \left(0,70 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00014 – Inzet van arbeidskrachten en (zwaar) materieel voor het uitvoeren van onder meer voorbereidende werken, afbraakwerken, grondwerken, beschoeiings-, schorings- en stempelwerken, heiverken en aanverwanten

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,40 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

0900.00015 – Vervaardigen van grindpalen

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,35 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,30 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00001 – Leveren van verkeersborden en toebehoren

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,20 \times \frac{ow217}{OW217} + 0,25 \times \frac{ow262}{OW262} + 0,10 \times \frac{nace2221[08; 2010 = 100]}{NACE2221[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00002 – Leveren en plaatsen van verkeersborden en toebehoren

$$p = P \times \left(0,30 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,10 \times \frac{ow217}{OW217} + 0,15 \times \frac{ow262}{OW262} + 0,10 \times \frac{nace2221[08; 2010 = 100]}{NACE2221[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00003 – Plaatsen van signalisatie, exclusief beton voor sokkels en funderingen

$$p = P \times \left(0,60 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00004 – Plaatsen van signalisatie, inclusief beton voor sokkels en funderingen

$$p = P \times \left(0,50 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,05 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00005 – Opbreken en/of demonteren van signalisatie

$$p = P \times \left(0,55 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00006 – Aanbrengen van markeringen met wegverf, lijnvormig

$$p = P \times \left(0,30 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,30 \times \frac{nace2030[08; 2010 = 100]}{NACE2030[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00007 – Aanbrengen van markeringen met wegverf, allerhande

$$p = P \times \left(0,50 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,15 \times \frac{nace2030[08; 2010 = 100]}{NACE2030[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00008 – Aanbrengen van thermoplastische markeringen, lijnvormig

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,40 \times \frac{nace2030[08; 2010 = 100]}{NACE2030[08; 2010 = 100]} + 0,30 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00009 – Aanbrengen van thermoplastische markeringen, allerhande

$$p = P \times \left(0,45 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,25 \times \frac{nace2030[08; 2010 = 100]}{NACE2030[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00010 – Installeren, verplaatsen en verwijderen van werfsignalisatie

$$p = P \times \left(0,55 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00011 – Instandhouden van werfsignalisatie

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,70 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1000.00012 – Voorzien van werfsignalisatie voor mobiele werken (6^e cat.)

$$p = P \times \left(0,40 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,25 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,20 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1100.00001 – Uitvoeren van groenwerken, zonder wegtransport

$$p = P \times \left(0,30 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,30 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,25 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1100.00003 – Leveren en plaatsen van boompaal-constructies en ondergrondse boompaal-verankeringen

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,50 \times \frac{ow340}{OW340} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1200.00001 – Herstellen van schade aan bitumineuze verhardingen, met bitumineuze mengsels

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,10 \times \frac{ow111}{OW111} + 0,05 \times \frac{ow138bis}{OW138bis} + 0,20 \times \frac{ow564}{OW564} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1200.00002 – Verbeteren van het wegooppervlak

$$p = P \times \left(0,25 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,35 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,25 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \right)$$

1200.00003 – Aanbrengen van overlagingen in cementbeton

$$p = P \times \left(0,30 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,25 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,10 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1200.00004 – Aanbrengen van bestrijkingen en slemlagen

$$p = P \times \left(0,35 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,05 \times \frac{ow111}{OW111} + 0,10 \times \frac{ow564}{OW564} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1200.00005 – Ruimen van sloten

$$p = P \times \left(0,30 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,40 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \right)$$

1200.00006 – Machinaal profileren van bermen, verwerking ter plaatse

$$p = P \times \left(0,50 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,25 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \right)$$

1200.00007 – Handmatig profileren van bermen, met afvoer

$$p = P \times \left(0,50 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \right)$$

1200.00008 – Ruimen en reinigen van openbare infrastructuur op het land

$$p = P \times \left(0,40 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,25 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \right)$$

1200.00009 – Reinigen van geluidsschermen en wegmeubilair

$$p = P \times \left(0,55 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1200.00010 – Ruimen en reinigen van openbare infrastructuur (van)op het water

$$p = P \times \left(0,30 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,40 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1300.00001 – Aanbrengen van bestortingen in breuksteen

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,40 \times \frac{ow103}{OW103} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1300.00002 – Leveren van schanskorven

$$p = P \times \left(0,30 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,40 \times \frac{ow219}{OW219} + 0,10 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

1300.00003 – Leveren en plaatsen van schanskorven

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,25 \times \frac{ow103}{OW103} + 0,20 \times \frac{ow219}{OW219} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2100.00001 – Studie, inspectie en rapportering

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{S_b}{S_b} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

Alternatief:

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{nace7100[08; 2010 = 100]}{NACE7100[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2200.00001 – Uitvoeren van grondboringen

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,20 \times \frac{S_b}{S_b} + 0,35 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,20 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2300.00001 – Mechanisch baggeren en slibslepen

$$p = P \times \left(0,20 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,55 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2300.00002 – Afvoeren, overslaan, behandelen en/of bergen van baggerspecie

$$p = P \times \left(0,35 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,40 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,25 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2400.00001 – Vervaardigen van in de grond gevormde cementgebonden funderingselementen (schroef- en boorpalen, secanswanden, diepwanden, ...)

$$p = P \times \left(0,10 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,15 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,20 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,30 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2400.00002 – Leveren van stalen buispalen

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{ow212}{OW212} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2400.00003 – Leveren en inbrengen van stalen buispalen

$$p = P \times \left(0,05 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,70 \times \frac{ow212}{OW212} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2400.00004 – Leveren van stalen damplanken

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{ow226}{OW226} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2400.00005 – Leveren en inbrengen van stalen damplanken

$$p = P \times \left(0,05 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,70 \times \frac{ow226}{OW226} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2400.00006 – Inbrengen en/of uittrekken van palen en damplanken

$$p = P \times \left(0,25 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,50 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2400.00007 – Leveren en plaatsen van injectieankers

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,30 \times \frac{ow211}{OW211} + 0,05 \times \frac{nace2351[08; 2010 = 100]}{NACE2351[08; 2010 = 100]} + 0,25 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2500.00001 – Ter plaatse vervaardigen van elementen en constructies uit beton, exclusief wapeningsstaal

$$p = P \times \left(0,25 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,25 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2500.00002 – Leveren en plaatsen van wapeningsstaal voor elementen en constructies uit gewapend beton

$$p = P \times \left(0,30 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,50 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2500.00003 – Ter plaatse vervaardigen van elementen en constructies uit gewapend beton, inclusief wapeningsstaal

$$p = P \times \left(0,25 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,10 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow224}{OW224} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2500.00004 – Leveren van elementen uit geprefabriceerd beton (zoals kokers, I-liggers, funderingspalen e.a.)

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{nace2361[08; 2010 = 100]}{NACE2361[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2500.00005 – Leveren en plaatsen van elementen en constructies uit geprefabriceerd beton

$$p = P \times \left(0,25 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,30 \times \frac{nace2361[08; 2010 = 100]}{NACE2361[08; 2010 = 100]} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,10 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2500.00006 – Leveren en plaatsen van colloïdaal beton

$$p = P \times \left(0,30 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,15 \times \frac{nace2363[08; 2010 = 100]}{NACE2363[08; 2010 = 100]} + 0,20 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,20 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2600.00001 – Leveren van stalen elementen en constructies

$$p = P \times \left(0,85 \times \frac{nace2510[08; 2010 = 100]}{NACE2510[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2600.00002 – Monteren van stalen elementen en constructies op de bouwplaats

$$p = P \times \left(0,40 \times \frac{S_m}{S_m} + 0,35 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

2600.00003 – Leveren en monteren van stalen elementen

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{S_m}{S_m} + 0,60 \times \frac{nace2511[08; 2010 = 100]}{NACE2511[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

3000.00001 – Leveren en plaatsen van houten bekledingen en beplankingen

$$p = P \times \left(0,35 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,40 \times \frac{nace1620[08; 2010 = 100]}{NACE1620[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

3200.00001 – Leveren en plaatsen van leuningen uit staal

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,60 \times \frac{nace2510[08; 2010 = 100]}{NACE2510[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

3300.00001 – Conserveren van staal in atelier

$$p = P \times \left(0,25 \times \frac{S_w}{S_w} + 0,20 \times \frac{nace2030[08; 2010 = 100]}{NACE2030[08; 2010 = 100]} + 0,35 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

3300.00002 – Uitvoeren van conserverings- en schilderwerken

$$p = P \times \left(0,40 \times \frac{S_m}{S_m} + 0,20 \times \frac{nace2030[08; 2010 = 100]}{NACE2030[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow549ter}{OW549ter} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

9900.00001 – Leveren en plaatsen van elementen uit aluminium, brons en andere metalen

$$p = P \times \left(0,15 \times \frac{S_m}{S_m} + 0,60 \times \frac{nace2440[08; 2010 = 100]}{NACE2440[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

9900.00002 – Leveren en plaatsen van elementen uit kunststof

$$p = P \times \left(0,45 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,30 \times \frac{nace2220[08; 2010 = 100]}{NACE2220[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{ow550bis}{OW550bis} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

9900.00003 – Uitvoeren van elektrische, hydraulische en/of mechanische uitrustingswerken

$$p = P \times \left(0,25 \times \frac{S_{em}}{S_{em}} + 0,15 \times \frac{nace2500[08; 2010 = 100]}{NACE2500[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{nace2600[08; 2010 = 100]}{NACE2600[08; 2010 = 100]} \right. \\ \left. + 0,15 \times \frac{nace2700[08; 2010 = 100]}{NACE2700[08; 2010 = 100]} + 0,15 \times \frac{nace2800[08; 2010 = 100]}{NACE2800[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} \right. \\ \left. + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

* De wegingscoëfficiënten voor de parameters met betrekking tot de materialen kunnen desgevallend bijgesteld worden naargelang de inhoud van de uitrustingswerken.

9900.99999 – Uitvoeren van allerhande werken

$$p = P \times \left(0,40 \times \frac{S_k}{S_k} + 0,45 \times \frac{nace0020[08; 2010 = 100]}{NACE0020[08; 2010 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_g[2013 = 100]}{I_g[2013 = 100]} + 0,05 \times \frac{i_c[2013 = 100]}{I_c[2013 = 100]} + 0,05 \right)$$

* Deze herzieningsformule is voornamelijk bedoeld om te koppelen aan de overblijvende posten, die individueel onvoldoende significant zijn om te koppelen aan een meer specifieke prijsherzieningsformule.

Coördinatiegroep van het Standaardbestek Administratieve Bepalingen

voorzitter

Heidi Mens

ondersteuner

Katy Demets

leden

Liesbeth De Kaey, Kevin Dries, Sammy Ferret, Catharina Moonen, Willem Pauwels, Sarah Van Haegendoren en Anke Verbruggen.